

W kwietniu emeryci dostaną trzynastki.
Na czternastki muszą poczekać

s. 2

ŚRODA
|26|02|2020|

GAZETA OLSZTYŃSKA

cena 2,90 zł ||| (w tym 8% VAT)

strefa³
młodości

Za jednego
zapłacą wszyscy 14

Jak podał GUS, stopa bezrobocia w styczniu 2020 r. wyniosła 5,5 proc. i była o 0,3 pkt. proc. wyższa niż w grudniu.

W kwietniu emeryci dostaną trzynastki

EMERYTURY || Prezydent Andrzej Duda podpisał ustawę gwarantującą coroczną wypłatę trzynastych emerytur i rent. Świadczenia będą wypłacane w wysokości najniższej emerytury obowiązującej od 1 marca danego roku. W 2020 r. będzie to 1200 zł brutto.

W styczniu Sejm uchwalił ustawę o dodatkowym rocznym świadczeniu pieniężnym dla emerytów i rencistów, czyli tzw. trzynastce. Wczoraj w Żyrardowie ustawę o trzynastych emeryturach podpisał prezydent Andrzej Duda.

Trzynastki będą wypłacane co roku w wysokości najniższej emerytury obowiązującej od 1 marca roku, w którym wypłacane jest to dodatkowe świadczenie. W tym roku będzie to 1200 złotych brutto, czyli 981 zł na rękę, a pieniądze trafią do emerytów i rencistów w kwietniu. Aby otrzymać trzynastkę, prawo do świadczenia i jego wypłaty trzeba mieć przyznane na dzień 31 marca 2020 r. Oznacza to, że dodatkowej emerytury nie otrzymają osoby, które przejdą na emeryturę po 31 marca. Szacuje się, że z tego powodu około 200 tys. osób straci w tym roku szansę na otrzymanie dodatkowych pieniędzy.

Z danych Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej wynika, że dodatkowe świadczenie pieniężne w 2020 r. otrzyma ok. 9,8 mln osób. W 2020 r. ma to kosztować ok. 11,75 mld zł, a w roku 2021 — ok. 22,7 mld zł.

Co roku od 1 marca ZUS przeprowadza waloryzację świadczeń. Dokonywana jest z urzędu i nie ma potrzeby składania żadnych wniosków. Decyzję o o przyznaniu trzynastki, jak też nowej wysokości emerytury lub renty po waloryzacji, emeryci i renciści otrzymają w jednej przesyłce pocztowej. Od 1 marca minimalna emerytura wzrośnie z 1100 do 1200 zł brutto.

— Wysyłkę listów rozpoczniemy w kwietniu — powiedziała prezes ZUS Gertruda Uścińska.

Zapewniła też, że ZUS jest gotowy do waloryzacji i do wypłaty trzynastych świadczeń.

W tym roku waloryzacja ponownie będzie procentowo-kwotowa. Oznacza to, że emerytury i renty wzrosną o 3,56 proc., ale z gwarancją minimalnej podwyżki. Podwyżka dla emeryta wyniesie przynajmniej 70 zł brutto. Pod warunkiem, że pobierał dotychczas minimalną gwarantowaną emeryturę albo wyższe świadczenie.

— Waloryzacja kwotowo-procentowa, która zostanie przeprowadzona w tym roku ma zagwarantować większości emerytów i rencistów minimalny wzrost świadczenia — podkreśla Anna Ilukiewicz, rzecznik prasowy ZUS w województwie warmińsko-mazurskim. — Jeżeli więc w wyniku pomnożenia emerytury, renty z tytułu całkowitej niezdolności do pracy lub renty rodzinnej przez wskaźnik waloryzacji otrzymamy kwotę podwyżki niższą niż 70 zł brutto, to waloryzacja wyniesie wtedy właśnie 70 zł. Podobnie

jest z rentą z tytułu częściowej niezdolności do pracy i emeryturą częściową, ale gwarantowana kwota wynosi wtedy nie 70 zł, a odpowiednio 52,50 zł i 35 zł.

Wyjątkiem w zastosowaniu gwarantowanej kwoty są emerytury. Tu należy spełnić dodatkowy warunek. Chodzi o posiadanie minimalnego stażu pracy, który dla kobiet wynosi 20 lat, a dla mężczyzn 25 lat okresów składkowych i nieskładkowych. W przypadku braku takiego stażu emerytura podwyższona będzie tylko wskaźnikiem waloryzacji.

— Są jednak wyjątki — dodaje Anna Ilukiewicz. — W sytuacji emerytów, do których nie ma zastosowania gwarancja wysokości najniższego świadczenia lub którzy nie mają stażu wymaganego do podwyższenia do kwoty świadczenia najniższego, a świadczenie z wyliczenia wynosi na dzień 29 lutego 2020 r. 1100 zł lub więcej, to waloryzacji dokonuje się przy zastosowaniu wskaźnika 103,56 proc. przy czym podwyżka nie może być niższa niż 70 zł.

O ile wiadomo, co z trzynastkami, tak niejasna jest sprawa z czternastkami, które obiecało PiS emerytom przed wyborami parlamentarnymi. Projekt ustawy trafił do wykazu prac legislacyjnych. I niektórzy mogą być rozczarowani propozycjami. Otóż czternastka miałaby zostać wypłacona najwcześniej pod koniec 2021 r. Ponadto ma obowiązywać próg dochodowy. Dodatkowe świadczenie równe wysokości minimalnej emerytury dostaną ci, których emerytura nie przekracza 2900 zł brutto.

Inni emeryci też dostaliby czternastkę, ale mniejszą. Obowiązywałaby zasada złotówka za złotówkę. Jeżeli ktoś dostaje 3100 zł emerytury, to jego czter-

W tym roku trzynasta będzie
wynosiła

1200 zł brutto
czyli

981 zł na rękę
polskich sędziów piłkarskich

nastka byłaby mniejsza o 200 zł itd. I jeszcze jedna rzecz, o ile trzynastka staje się świadczeniem corocznym, to czternastka miałaby być wypłacona jednorazowo i nie wiadomo, czy byłaby wypłacana w kolejnych latach.

Od 1 marca rośnie też jeszcze jedno świadczenie, ale tylko nieliczni mogą się nim cieszyć. Chodzi o świadczenia honorowe wypłacane osobom, które ukończyły 100 lat. Od 1 marca stulatkom będą dodatkowo dostawać prawie 4,3 tys. zł brutto. W naszym regionie takie świadczenie otrzymują obecnie 72 osoby, wśród których najstarsza jest mieszkanka Lidzbarka Warmińskiego. Kobieta ma 111 lat.

— Świadczenie honorowe jest przyznawane dożywotnio — podkreśla Anna Ilukiewicz.

ANDRZEJ MIELNICKI

**GAZETA OLSZTYŃSKA ZAWSZE POD RĘKĄ.
ZAPRENUMERUJ E-WYDANIE: KUPGAZETE.PL**

REDAKTORZY WYDANIA
Monika Nowakowska 89 539 75 00
Mirosław Wieczorek 89 539 74 60
Artur Dryhnyicz sport@gazetaolsztynska.pl

WYDANIE ONLINE
internet@gazetaolsztynska.pl

REDAKTOR NACZELNY
Igor Hrywna

ZASTĘPCY REDAKTORA NACZELNEGO
Monika Nowakowska
Bartosz Orliński

GAZETA OLSZTYŃSKA.PL
redakcja@gazetaolsztynska.pl
tel. 89 539 75 00, 89 539 74 83

PRENUMERATA
89 539 76 65
prenumerata@gazetaolsztynska.pl

REKLAMA W OLSZTYNIE
ul. Tracka 5
89 539 77 77
reklama@gazetaolsztynska.pl

CENTRALNE BIURO OGŁOSZEŃ
ul. Partyzantów 28,
tel. 89 521 74 80, 82

REDAKCJA W ELBLĄGU
ul. Rybacka 35
82-300 Elbląg
tel. 55 611 46 00
fax 55 236 17 51

REKLAMA W ELBLĄGU
ul. Rybacka 35
tel./fax 55 236 16 99
reklamy@dziennikelblaski.pl

WYDAWCA
GRUPA WM Sp. z o.o.
ul. Tracka 5
10-364 Olsztyn

PREZES
Jarosław Tokarczyk

DRUK
Drukarnia Prasowa
GRUPY WM Sp. z o.o.
Olsztyn, ul. Tracka 7
tel. 89 539 74 21

Grypę trzeba znać i rozumieć

ZDROWIE || W Olsztynie trudno kupić maseczki ochronne. Z obawy przed koronawirusem? A może przed grypą? Wirus grypy zabił już w Polsce 28 osób. Ponad 10 tys. ludzi skierowano do szpitala. A mimo to cały czas straszy się nas wirusem z Chin.

Koronawirus rozprzestrzenia się po świecie i budzi panikę. We Włoszech, gdzie jest największe ognisko epidemii w Europie, zmarła już siódma zakażona osoba. Ale w Polsce to inny wirus sieje spustoszenie. Od 1 października 2019 roku do 22 lutego 2020 roku zarejestrowano ponad 2,5 miliona przypadków zachorowań na grypę i wirusy grypopochodne. Ponad 10 280 osób otrzymało skierowanie na hospitalizację. Z kolei od 8 do 15 lutego na Warmii i Mazurach zachorowało 4301 osób. Do szpitala trafiło 19.

— W Polsce grypa jest groźniejsza niż koronawirus — podkreśla Jarosław Pinkas, szef Głównego Inspektoratu Sanitarnego. — Mamy ogromną liczbę zachorowań, która z dnia na dzień wzrasta. Nie musielibyśmy chorować, gdybyśmy się zaszczepili.

Na grypę co godzinę zaraża się 60 osób. Coraz trudniej też dostać się na wizytę do lekarza rodzinnego, a w przychodniach zaczyna brakować testów do diagnozowania wirusa. Niektóre leki znikają z półek aptecznych w zastraszającym tempie. Pośrednio ma to związek z koronawirusem z Wuhan, ale prawdziwą przyczyną tego stanu rzeczy jest grypa. Przed zachorowaniem na grypę można się bronić na różne sposoby. Najważniejsza jest profilaktyka.

— Nigdy nie chorowałam na grypę, a jestem grubo po trzydziestce. Nigdy się też nie szczepiłam. Ale myję dokładnie ręce, więc może to jest najlepszy ratunek? — uważa Anna z Olsztyna. — Niby ze wszystkich stron wszyscy zalecają szczepienia, ale ja nie mam do nich zaufania. Wirus grypy ulega ciągłej mutacji, dlatego nie ma jednej, ostatecznej szczepionki, która rozwiązywałaby problem. W praktyce, co roku powstaje nowa szczepionka. Ale co roku mamy też do czynienia z innym, zmutowanym wirusem grypy. Szczepionka przeciw grypie sezonowej nigdy jednak nie

Fot. Zbigniew Woźniak

Od 8 do 15 lutego na Warmii i Mazurach na grypę zachorowało 4301 osób. Do szpitala trafiło 19

Według Światowej Organizacji Zdrowia sezonowe wirusy grypy zabijają do

650 tys.
osób rocznie

jest idealna. Dlatego nie potrafię się przekonać do szczepień.

— A ja się szczepię i zawsze się przeziębiam. Nie łamie mnie jednak wkościach i szybko wstaję na nogi. Czy to zasługa szczepionki? Mam nadzieję — dodaje Monika z Olsztyna. — Będę się szczepić co roku. Zawsze zachęcam też moją mamę. Tym bardziej że szczepienia dla osób po sześćdziesiątce są refundowane.

— Nigdy nie powinniśmy się bać grypy. Powinniśmy ją znać i rozumieć. I wiedzieć, co robić, żeby nie chorować. Dlatego tak ważne są szczepienia. Ale z Polakami jest dramatycznie. Szczepi się zaledwie kilka procent. Po prostu nie ma u nas takiej tradycji — uważa Janusz Dzisko, dyrektor wo-

jewódzkiego sanepidu. — Próbuje przekonać, że to najlepsza profilaktyka, ale ruch antyszczepionkowy i setki innych rzeczy psuje nam pracę. Jeśli istnieje możliwość wyeliminowania zagrożenia i metoda jest prosta, to dlaczego z niej nie skorzystać? Warto. Po co leżeć trzy tygodnie w łóżku i narażać się na powikłania?

Zakażenie wirusem grypy następuje drogą kropelkową. Kiedy osoba zarażona kicha albo kaszle, wydziela z siebie mikroskopijne wydzieliny, które po znalezieniu się w organizmie osoby zdrowej uruchamiają chorobę.

A jak szybko rozpoznać u siebie grypę? Możemy podejrzewać, że jesteśmy zarażeni, jeśli zaobserwujemy: gorączkę powyżej 39 st. C trwającą 1-2 dni, dreszcze, bóle głowy, stawów, mięśni, znacznie osłabienie, zajęcie układu oddechowego objawiającego się kichaniem, zapaleniem błony śluzowej nosa, bólem gardła, suchym napadowym kaszlem, poczuciem ogólnego rozbicia. Dorosły może grypą zakażać inne osoby od 3 do 5 dni, dziecko — nawet przez tydzień.

ADA ROMANOWSKA

Na oddział zakaźny szpitala w Ostródzie przedwcześnie trafił pacjent, u którego stwierdzono zwykłą grypę. Postanowiono go jednak dodatkowo zbadać na obecność koronawirusa.

CZY SIĘ RÓŻNI GRYPA OD KORONAWIRUSA?

Wirus grypy od koronawirusa różni się czasem wylegania. Grypa szybciej zakaża, okres wylegania choroby wynosi 2-3 dni. Koronawirus wylega się dłużej: do 2 tygodni, a nawet do 21 dni. Chory zaraża, chociaż nie ma jeszcze żadnych objawów. A te, gdy już są, wyglądają podobnie. Zarówno w grypie jak i przy zarażeniu koronawirusem u chorego może dojść do wirusowego zapalenia płuc.

**GAZETA OLSZTYŃSKA ZAWSZE POD RĘKĄ.
ZAPRENUMERUJ E-WYDANIE: KUPGAZETE.PL**

Za jednego zapłacą wszyscy

ŚRODOWISKO || Trzy razy więcej mogą zapłacić za śmieci mieszkańcy trzech bloków przy ulicy Pstrowskiego w Olsztynie. Dlaczego? Bo niektórzy z nich wrzucają odpady zmieszane do kontenerów na szkło czy plastik.

Może niektórzy z państwa pamiętają książkę lub film „Trzech muszkieterów”. Ich bohaterowie kierowali się zasadą: jeden za wszystkich, wszyscy za jednego. Takie też zasady obowiązują teraz przy płaceniu za śmieci. Nasi parlamentarzyści wprowadzili bowiem prawo, zgodnie z którym mieszkańców domów wielorodzinnych obowiązuje odpowiedzialność zbiorowa. Za nieprawidłową segregację odpadów zapłacą bowiem wszyscy mieszkańcy bloków do jakich przypisano dany śmietnik. Wystarczy więc jeden niesumienny sąsiad, aby ceny wzrosły od dwóch do czterech razy. Ten wskaźnik ustalają już gminy. W przypadku Olsztyna wynosi on trzykrotność ceny za śmieci segregowane. W przypadku Olsztyna opłata za nie wynosi 18 złotych. Nieprzestrzeganie segregacji skutkuje zatem podwyższeniem opłaty do 54 złotych od osoby.

W ubiegłym roku (wtedy obowiązywały niższe stawki) miasto nałożyło podwyższoną opłatę administracyjną na 7 wspólnot mieszkaniowych, w sumie ponad 200 osób. W tym roku pierwszymi, których może dotknąć podwyższona opłata, są mieszkańcy trzech bloków SM „Pojezierze” przy Pstrowskiego 27, 29, 33 w Olsztynie. Swoich członków ostrzegła o tym niedawno sama spółdzielnia.

— Informujemy, że firma KOMA wywożąca w imieniu gminy Olsztyn odpady komunalne, stwierdziła... niezgodne z przepisami wrzucanie odpadów zmieszanych do pojemników na selektywną zbiórkę (na szkło i papier). Prezydent Olsztyna wszczął postępowanie administracyjne mogące skutkować obciążeniem mieszkańców wyżej wymienionych budynków opłatą karną za niewłaściwą segregację odpadów w wysokości 54 zł za osobę miesięcznie — czytamy na stronie spółdzielni.

Fot. SM „Pojezierze”

— Przy opróżnianiu pojemników pracownicy sprawdzają ich zawartość. Przy stwierdzeniu nieprawidłowości robiona jest dokumentacja — poinformował nas Jacek Żebrowski, koordynator do spraw transportu odpadów w KOMA Olsztyn. — Do tej pory nasza firma odnotowała w Olsztynie cztery przypadki niewłaściwej segregacji — dodał.

Wiele wskazuje na to, że mieszkańcy Pstrowskiego 27, 29, 33 muszą liczyć się z jednorazową podwyżką opłaty. Jak się bowiem okazało w tym roku w kontenerach przypisanych tym blokom nieprawidłową segregację odpadów stwierdzono już po raz drugi.

Urząd Miasta wszczął zatem procedurę wyjaśniającą, która może skończyć się decyzją administracyjną nakładającą na nich podwyższoną opłatę w miesiącu, w którym stwierdzono nieprawidłowości. Decyzja jest w trakcie opracowywania i zostanie wydana w marcu. Mieszkańcy domów wielorodzinnych skarżą się, że ich śmietniki są dostępne właściwie dla każdego. Segregacji może nie przestrzegać sąsiad, ale śmieci może podrzucić także jakiś nieuczciwy olsztynianin.

— Sam widziałem, jak pod nasz śmietnik ktoś podjechał autem i wyrzucił swoje śmieci — powiedział nam mieszkaniec spółdzielni, którego

spotkaliśmy przy skrzyżowaniu ulic Dworcowej i Pstrowskiego.

Sposób na to znaleziono w Iławie. — Jesteśmy w trakcie montażu ponad 60 wiat śmietnikowych. Zamknięte w stalowych konstrukcjach kontenery dostępne będą tylko dla tych, którzy dostaną od nas klucz — wyjaśnia Zbigniew Stachurski, prezes Spółdzielni „Praca” w Iławie. — W ten sposób chcemy wyeliminować problem podrzucania niesegregowanych śmieci przez osoby spoza osiedla.

Przypomnijmy przy okazji, że mieszkańców Olsztyna zapewne czeka rewolucja w opłatach za śmieci. Trwają bowiem prace nad systemem, który pozwoliłby powiązać opłatę za wywóz odpadów z ilością zużytej wody. Coraz więcej gmin idzie tą drogą i zmienia sposób naliczania opłat za odpady. Nowe zasady miałyby obowiązywać od przyszłego roku. Miasto chce zmienić zasady poboru opłat za odpady, bo wiele osób za nie nie płaci, a to oznacza, że inni muszą płacić za nich.

— Dziś około 15 tys. osób w Olsztynie nie płaci za odpady — mówi Zdzisław Zdanowski, dyrektor Wydziału Środowiska Urzędu Miasta Olsztyn, który jest jednym z inicjatorów zmiany zasad naliczania opłat. — To jedyna metoda, która uniemożliwia wymigiwanie się od płacenia za odpady. Gdybyśmy wprowadzili nową metodę, to każdy zapłaci, bo każdy z nas zużywa wodę.

— Gdybyśmy uszczelnili system, to pozostali mieszkańcy mogliby o ok. 10 proc mniej płacić za odpady — mówi dyrektor Zdanowski. — Tu nie chodzi o jakąś podwyżkę opłat za śmieci. Chcemy, żeby wszyscy płacili za swoje śmieci. Planujemy, że nowe zasady zaczęłyby obowiązywać już od przyszłego roku.

MICHAŁ DONIEC

**GAZETA OLSZTYŃSKA ZAWSZE POD RĘKĄ.
ZAPRENUMERUJ E-WYDANIE: KUPGAZETE.PL**

Tym razem więzienie go nie ominie

WRACAMY DO TEMATU || Wczoraj zapadła decyzja sądu w sprawie kolejnego odroczenia kary więzienia dla sprawcy śmiertelnego potrącenia na przejściu dla pieszych w Olsztynie. Mężczyzna musi pojawić się w zakładzie karnym do 10 marca tego roku.

Mężczyzna, który prawie dwa lata temu śmiertelnie potrącił młodą dziewczynę na przejściu dla pieszych na ulicy Synów Pułku w Olsztynie, nie uniknie kary.

Z informacji, które uzyskaliśmy w prokuraturze, wynika, że mężczyzna już w czerwcu uzyskał odroczenie wykonania kary więzienia. Na taką decyzję sądu miała wpływ sytuacja jego rodziny, która po natychmiastowym wykonaniu wyroku mogłaby znaleźć się bez środków do życia. Teraz mężczyzna chciał ponownie oddalić od siebie więzienie o kolejne pół roku.

Posiedzenie sądu w tej sprawie odbyło się we wtorek 25 lutego. Jednak Sąd Rejonowy w Olsztynie postanowił nie uwzględnić wniosku obrońcy skazanego i nie odraczać wykonania kary 4 lat pozbawienia wolności.

— Sąd w uzasadnieniu decyzji wskazał, że obrońca skazanego ponownie zwrócił się z wnioskiem o odroczenie wykonania kary, podnosząc m.in., że udzielone uprzednio odroczenie wykonania kary okazało się niewystarczające dla unormowania ciężkiej sytuacji rodzinnej skazanego i zabezpieczenia finansowego rodziny. Jednak w ocenie sądu wniosek obrońcy jest nieuzasadniony, ponieważ podnoszone przez obrońcę okoliczności dotyczące trudnej sytuacji życiowej nie pozwalają na stwierdzenie, że natychmiastowe wykonanie kary pociągnie dla skazanego i jego najbliższych zbyt ciężkie skutki — powiedział „Gazecie Olsztyńskiej” Marcin Wojciechowski z Obsługi Medialnej Rzeczników Prasowych Sądu Okręgowego w Olsztynie.

I dodał: — Jednocześnie informuję, że jeszcze dziś (wtorek 25 lutego — red.) sąd wystawi skazanemu wezwanie do odbycia kary i stawienia się w zakładzie karnym do 10 marca 2020 r.

Rodzice śmiertelnie potrąconej Karoliny nie mogli zrozumieć, jak to

Fot. Karol Kłęk

To dla nas taka namiastka sprawiedliwości, ale czekaliśmy na to — skomentowali rodzice śmiertelnie potrąconej Karoliny

możliwe, że sprawca wypadku żyje sobie tak, jakby nic się nie stało, chociaż od tragedii minęły już blisko dwa lata. Ich zdaniem nie chodzi tu już tylko o wymierzenie sprawiedliwości, ale o bezpieczeństwo wszystkich w Olsztynie. Nie byli obecni podczas wtorkowego posiedzenia sądu o ponowne przełożenie rozpoczęcia wykonywania wyroku więzienia przez zabójcę ich córki. Dlatego na wiadomość o decyzji sądu zareagowali ogromnym wzruszeniem.

— Tyle dobrego w tym wszystkim. To dla nas taka namiastka sprawiedliwości, ale czekaliśmy na to. Zależało nam, żeby wreszcie poniósł karę za to, co zrobił, i żeby już nikogo nie skrzywdził. Nie mogliśmy się pogo-

dzić z tym, że nasze życie strasznie się zmieniło, a jego tak naprawdę nic. Cieszymy się, że chociaż tyle nam się udało uzyskać, ale nie wierzymy w te 4 lata... — mówi łamiącym się od emocji głosem mama dziewczyny.

Przypomnijmy, do tragedii doszło 25 marca 2018 roku. Piękna i uzdolniona studentka zarządzania i inżynierii produkcji na Uniwersytecie Warmińsko-Mazurskim właśnie tego dnia przechodziła na pasach przez ul. Synów Pułku. Samochód na prawym pasie ją przepuścił. Pędzący lewym pasem pirat drogowy uderzył prosto w nią. Studentka zginęła na miejscu. Od wyroku minęło ponad półtora roku. Sąd nie miał najmniejszych wątpliwości, że to kierowca jest win-

RODZICE ŚMIERTELNIE POTRĄCONEJ KAROLINY NIE MOGLI ZROZUMIEĆ, ŻE SPRAWCA WYPADKU ŻYJE SOBIE TAK, JAKBY NIC SIĘ NIE STAŁO.

ny śmierci Karoliny. Wyrok był jednoznaczny: ma iść do więzienia na cztery lata i pół roku, a dodatkowo nie wolno mu siadać za kierownicą samochodu przez kolejne osiem lat.

W toku sprawy wyszło na jaw, że mężczyzna od lat jest piratem drogowym. Okazało się, że zanim zabił, ponad 30 razy był zatrzymywany przez policję i karany mandatami. Były to mandaty za przekroczenie prędkości, za niezapięcie pasów, za wyprzedzanie na zakazie, za brak dokumentów, za spowodowanie kolizji. Kilka razy miał również zatrzymywane prawo jazdy. Pierwsze informacje o tym, że mężczyzna, mimo wyroku, nie tylko nie poszedł do więzienia, ale nadal jeździ po Olsztynie, pojawiły się już jesienią 2018 roku.

„Gazeta Olsztyńska” opisała wówczas, jak policjanci zatrzymali go na drodze już po ustanowieniu zakazu i wysłali do sądu wniosek o ukaranie mężczyzny. Już wtedy rozpoczęto też postępowanie dotyczące tego, że mężczyzna jeździ do pracy samochodem.

MILENA SIEMIĄTKOWSKA, STANISŁAW KRYŚCIŃSKI

Mieszkańcy: zapory nie zdają egzaminu

BEZPIECZEŃSTWO || W Suchaczu są trzy zapory przeciwpowodziowe. Zdaniem mieszkańców nie spełniają już one swojej roli, bo w trakcie cofki woda zalewa najbliższe posesje. — Te urządzenia są jak najbardziej sprawne — twierdzi z kolei burmistrz Tolkmicka.

Mnie zalewa tragicznie — opowiada jeden z mieszkańców. — Gmina starała się coś z tym zrobić, ale tylko powierzchownie. Te zasuwy nie zdają już egzaminu. Gmina pomaga, nie powiem, że nie. Przyjechała swego czasu koparka z gminy. Pogrzebali trochę z jednej strony, trochę z drugiej, ale te wszystkie rury nadal zawalone są piachem. Sprawa została zrobiona jedynie prowizorycznie.

Jak mówią mieszkańcy, w rurach jest mnóstwo piachu. — A tak nie powinno być — przekonuje kolejny mieszkaniec. — Woda powinna schodzić, a nie stać w miejscu. W czasie cofki sąsiad ma po 15-20 cm wody w domu. Obok budowany jest przekop, a nie ma komu zrobić trzech przyczółków?

— Uważam, że to zaniedbanie gminy — skarży się mieszkaniec. — Jak nas zalewa, na pomoc zostaje wezwana straż pożarna i tak się dzieje ze trzy, cztery razy w roku. W tym roku już dwa razy podnosiłem meble na kołki, bo woda weszła na drogę, ale na szczęście się cofnęła. Nie zawsze mam tyle szczęścia.

Jak dodają mieszkańcy Suchacza, przez brak drożności przepustów zalewana jest łąka, na której jest ko-

Fot. Marek Lewandowski

Mieszkańcy czują się zagrożeni z powody złego, ich zdaniem, stanu urządzeń hydrotechnicznych

lektor ściekowy z gminy i jak tam się coś przypcha, to wszystko wylewa się na łąkę i... — ...potwornie śmierdzi — skarżą się.

Co się dzieje w kryzysowych sytuacjach? — Kiedyś piasek był workowany i zasypywany, było i tak, że nie było czasu wrzucać piachu do worków, więc wysypali ogromną ilość piasku do Zalewu, żeby zatamować przepływ wody — opowiada mieszkaniec. — Ten piach dostał się do rur i całkiem je zablokował. To pomogło, uratowali mnie i domu mi nie zalało, ale do tej pory tego piachu nie wyciągnęli.

— Teraz robione są działania doraźne, które pomagają jedynie na chwilę — dodaje kolejny mieszkaniec. — Jak jest wysoki stan wody Zalewu, to rów cały nam się zapełnia. I czekam, obserwuję, bo jak przyjdzie wiatr północno-wschodni, to znów wszystkie meble muszę stawiać na kołki.

Grażyna Tomaszewicz z Urzędu Gminy w Tolkmicku: — W sezonie 2019/2020 nie miały miejsca podtopienia budynków w Suchaczu. Urządzenia hydrotechniczne zapewniają ich bezpieczeństwo, a Urząd Miasta i Gminy Tolkmicko prowadzi na bie-

żąc monitoring tych urządzeń, rowów i klap zwrotnych oraz dokonuje koniecznych prac.

W Suchaczu we wrześniu 2019 roku została oczyszczona klapa zwrotna na przepuszczenie rurowym oraz zaślepienie nieużywanego przepustu rurowego, a w styczniu 2020 roku wybrano koparkę piach, oczyszczono i odmulono rów w celu zapobiegnięcia podtopienia.

— Również Zakład Gospodarki Wodno-Ściekowej nadzoruje przepompownię — dodaje Grażyna Tomaszewicz. — Obecność wody w rowach melioracyjnych jest sytuacją naturalną w okresach, gdy wysoki jest poziom wód gruntowych. Obecnie mieszkańcy nie są zagrożeni.

— My te rury ostatnio czyściliśmy z piasku — dodaje Magdalena Dalman, burmistrz Tolkmicka. — Ocena pracowników merytorycznych na dziś jest taka, że ze strony tych urządzeń hydrotechnicznych nie ma zagrożenia powodziowego, co zresztą się sprawdza, bo przy ostatnich wiatrach północnych i północno-zachodnich nie było podtopień.

KAROLINA KRÓL

**DZIENNIK ELBŁĄSKI ZAWSZE POD RĘKĄ.
ZAPRENUMERUJ E-WYDANIE: KUPGAZETE.PL**

Ruszył proces o znęcanie się nad 3-miesięcznym dzieckiem

W 2019 roku 3-miesięczny Kajetan trafił do szpitala z licznymi obrażeniami i złamaniami kości. W poniedziałek 24 lutego przed Sądem Okręgowym stanął ojciec dziecka.

Bartosz Kulesza, przewodniczący składu sędziowskiego, wyliczył jawność rozprawy. Jawna była jedynie część, w trakcie której prokurator odczytał zarzuty wobec oskarżonego. Sędzia uzasadnił swoją decyzję dobrymi obyczajami i możliwością naruszenia interesów dziecka.

Prokurator Krzysztof Olender w jaw-

nej części rozprawy wyliczył urazy, jakich doznał Kajetan. — Dawid S. usiłował pozbawić go życia w ten sposób, że wielokrotnie — używając wobec małoletniego przemocy fizycznej polegającej na szarpaniu, pociąganiu za ręce oraz nogi, wyginaniu rąk i nóg, uderzaniu w twarz i potrząsaniu dzieckiem, powodował u niego

liczne złamanie kości — wyliczał.

Przypomnijmy, 3-miesięczny Kajetan został przyjęty do szpitala miejskiego w Elblągu 15 stycznia 2019 r. Dziecko miało opuchniętą i stłuczoną rękę. Po wykonaniu prześwietleń rentgenowskich okazało się, że praktycznie każda kość w małym ciałku była złamana. Lekarz, który zajął się cierpiącym

dzieckiem, powiadomił policję o podejrzeniu popełnienia przestępstwa.

Dawid S. usłyszał zarzut usiłowania zabójstwa syna oraz zarzut znęcania się na matką swojego dziecka, a także znęcania się nad psem. Oskarżonemu, który nie przyznał się do winy, grozi kara od 12 do 25 lat więzienia lub nawet dożywocia.

K

Zdarzyło się w regionie

DWIE CIĘŻARÓWKI ZDERZYŁY SIĘ NA OBWODNICY OLSZTYNA

Do wypadku doszło w poniedziałek wieczorem. Prawdopodobnie jeden z kierowców zagapił się i uderzył w ciężarówkę stojącą na światłach awaryjnych. Kabina ciężarówki została całkowicie zmiądzona. Kierowca sam wydostał się z pojazdu. Ze złamaną ręką przewieziony został do szpitala. Jak się dowiedzieliśmy, został ukarany mandatem w wysokości 500 zł, policja zatrzymała także dowód rejestracyjny ciężarówki.

JEST ZGODA NA KOLEJNY ODCINEK S61

Wojewoda wydał kolejną decyzję o zezwoleniu na realizację inwestycji drogowej (ZRID) dla fragmentu przyszłego międzynarodowego szlaku Via Baltica. Tym razem dotyczy ona odcinka drogi ekspresowej S61

Szczuczyn — Elk Południe, co umożliwi rozpoczęcie prac. Wcześniej taką decyzję uzyskał odcinek S61 Wysokie — Raczki, na którym trwają już prace budowlane. Na decyzję ZRID oczekuje jeszcze jeden odcinek S61 w województwie warmińsko-mazurskim, Elk Południe — Wysokie.

Budowa obejmie odcinek o długości ok. 23,3 km. Zgodnie z kontraktem powstanie droga ekspresowa o przekroju dwujezdniowym wraz z drogami serwisowymi. Zostanie wykonany remont wybranych dróg lokalnych oraz budowa urządzeń ochrony środowiska. Powstanie m.in. 19 obiektów inżynierskich oraz dwa węzły: Guty w gminie Szczuczyn, Elk Południe w gminie Elk w pobliżu miejscowości Nowa Wieś Elcka. Nawierzchnia drogi zostanie wykonana z betonu cementowego, by jak najdłużej bez remontu sprostać obciążeniu 11,5 tony na oś.

WCIAŻ OSZUKUJĄ METODĄ NA SMS-A

Wysyłka pod wskazany adres jest droższa. Prosimy o dopłatę różnicy w wysokości 0.89 zł. Brak dopłaty oznacza anulowanie zamówienia. Kliknij w podany link aby przejść do strony banku.

Do Komendy Powiatowej Policji w Ostródzie zgłosiły się dwie osoby, które padły ofiarami oszustów. Straciły kilka tysięcy złotych ze swoich kont bankowych. Sposób działania w obu przypadkach wyglądał tak samo.

— Otrzymujemy sms-a z prośbą o dopłatę kilkunastu lub kilkadziesiąt groszy do przesyłki. By „zachęcić” nas do dopłaty, nadawca sms-a informuje nas, że w przypadku braku uregulowania zaległości przesyłka nie zostanie doręczona. W sms-ie podany jest link, w który bez chwili zastanowienia klikamy. Link przenosi nas

na stronę naszego banku. Wszystko wygląda tak jak zawsze — informuje policjant z Wydziału Kryminalnego KPP w Ostródzie

Niczego nieświadome ofiary wpisują wszystkie dane niezbędne do wykonania przelewu. Podana kwota jest na tyle niska, że ich czujność zostaje uśpiona. W tym czasie oszuści otrzymują dostęp do naszego konta bankowego i zabierają nasze oszczędności.

PIJANY 19-LATEK UDERZYŁ W SŁUP I WYPADŁ Z AUTA

Zdarzenie, które zarejestrowane zostało przez miejski monitoring w Elblągu, pokazuje, że pewien 19-latek miał dużo szczęścia, że nie stracił w nim życia. Młody mężczyzna wsiadł do pożyczonej skody i „ruszył w miasto”. Jadąc ul. Grota Roweckiego, nie zapanował nad autem, odbił się od krawężnika, uderzył w słup trakcji elektrycznej i... wypadł z samochodu. Gdy policjanci przyjechali na miejsce okazało się, że kierujący autem 19-latek ma w organizmie prawie 2 promile alkoholu i nie odniósł poważnych obrażeń. 19-latek nie miał w ogóle

uprawnień do kierowania autem.

Uwagę policjantów zwróciło to, że na miejscu nie było tablicy rejestracyjnej od wspomnianej skody. Gdy policjanci obsługiwali zdarzenie, dyżurny otrzymał informację o kolizji i uszkodzeniu skrzynki pocztowej przy ul. Kraszewskiego. Gdy inny patrol pojechał w tamto miejsce okazało się, że to właśnie tam leży tablica rejestracyjna od wspomnianej skody. Strażnicy miejscy obsługujący monitoring zabezpieczyli nagranie z kolizji przy ul. Grota Roweckiego.

Teraz 19-latek odpowie za kierowanie autem po pijanemu oraz spowodowanie dwóch kolizji. Może mu grozić kara do 2 lat pozbawienia wolności.

POBIERAŁ RENTĘ PO ZMARŁYM BRACIE

Do sądu w Olsztynie wpłynął akt oskarżenia przeciwko 66-letniemu mężczyźnie, który jest podejrzany o przywłaszczenie pieniędzy. Sprawa dotyczy nieuprawnionego pobierania świadczenia należnego innej osobie.

Jak ustalili policjanci, za życia mężczyzna wyraził zgodę, aby przysługująca mu renta od jednego z prywatnych ubezpieczycieli wpływała na konto bankowego jego brata. Z ustaleń śledczych wynika, że po śmierci ubezpieczonego przez około 1,5 roku w dalszym ciągu na konto jego brata wpływały pieniądze.

Sprawa wyszła na jaw, kiedy ubezpieczyciel wysyłał listy do nieżyjącego już mężczyzny, na które nie uzyskał odpowiedzi. Gdy firma zorientowała się, że mogło dojść do popełnienia przestępstwa, jej przedstawiciel zawiadomił organy ścigania. Łączna suma strat ubezpieczyciela wyniosła blisko 18 tys. zł.

66-latek usłyszał zarzut przywłaszczenia pieniędzy, do którego się nie przyznał. Grozi mu do 3 lat pozbawienia wolności.

OPR. AN

GAZETA OLSZTYŃSKA ZAWSZE POD RĘKĄ.
ZAPRENUMERUJ E-WYDANIE: KUPGAZETE.PL

Duet psychologicznie doskonały

**Katarzyna
Krzywicka-Zdunek**

– socjolożka od ponad 20
lat zajmująca się badaniami
jakościowymi, ekspertka
zawitości różnic charakteru

**Dorota
Peretiatkiewicz**

socjolożka i psycholożka,
współautorka wielu opracowań,
uwielbia odkrywanie tego
co niewypowiedziane.

A na deser...

**Agnieszka
Hekiert**

piosenkarka, kompozytorka
i autorka tekstów, Guru od
głosu w programie
„Twoja Twarz Brzmi Znajomo”!

27 lutego 2020 r. | godz. 18:00

Eranova | Aleja Obrońców Tobruku 3, 10-092 Olsztyn

Bilety do zakupu dostępne: www.evenea.pl/event/bezgorsetu2

ORGANIZATOR

BEZgorset

Kolorowe cuda z... nudów

LUDZIE || Półtora roku temu pani Krystyna Krajewska z Ostródy pierwszy raz w życiu wzięła do ręki szydełko. Dziś jest mistrzynią, a cudami, jakie spod jej ręki wychodzą, obdarowuje rodzinę i przyjaciół.

Wszystko zaczęło się z... nudów. Po przejściu na emeryturę pani Krystyna miała nadmiar czasu i zwyczajnie szukała czegoś, co mogłoby wypełnić pustkę po wielu latach pracy zawodowej. Był sierpień 2018 roku, gdy pewnego wieczoru zmarła. I wtedy zrobiła na szydełku pierwszą rzecz.

— Trochę się nudziłam, było mi zimno w nogi, a skarpet nie lubię i zajrzałem do szuflady, gdzie miałam jakieś resztki włóczki — wspomina Krystyna Krajewska. — Wtedy zrobiłam sobie na szydełku pierwsze kapcie. A jak już wzięłam się za szydełko, to zaczęłam robić wszystkim dziewczynom w mojej rodzinie: siostram, siostrzenicom, potem ich koleżankom, które studiują i takie ciepłe kapcie zawsze im się przydadzą. A jak już obdarowałam wszystkich kapciami, przeszłam na chusty i też zrobiłam dla wszystkich.

SYN POPROSIŁ JĄ O ZROBIENIE KAPCI DLA DZIEWCZYNY. MIAŁY BYĆ TAKIE TROCHĘ DŁUŻSZE, WIĘC WYMYŚLIŁA SOBIE MODEL TROCHĘ JAK DLA BAJKOWEGO ELFA. DLA INNEJ JEGO KOLEŻANKI TEŻ ZROBIŁA CHUSTĘ, BO MARZŁA W PRACY. POTEM PRZYSZEDŁ CZAS NA AMBITNIEJSZE PROJEKTY. SPOD SZYDEŁKA PANI KRYSTYNY WYCHODZIŁY SERWETKI: KOMPLETY DO KAWY, SERWETY NA STOŁY. JUŻ WSZYSCY W JEJ RODZINIE MAJĄ TAKIE PREZENTY.

— Ale mam dużą rodzinę, dwóch braci i dwie siostry, oni mają już swoje dzieci i wnuki, więc jest dla kogo robić — śmieje się pani Krysia. — Na święta Bożego Narodzenia wszyscy dostali ode mnie świąteczne ozdoby, aniołki, bombki i śnieżynki.

Skąd czerpie inspiracje? Kupuje

Krystyna Krajewska i jej szydełkowe prace

dużo prasy branżowej, ale wiele pomysłów znajduje też w internecie. Najczęściej wrzucają tam swoje prace Rosjanki i Hiszpanki. Ostatnio pod okiem jednej z nich robiła sukieneczkę dla wnuczki koleżanki.

— Taką sukieneczkę robiłam pierwszy raz i konsultowałam się z Hiszpanką, chociaż nie mówię słowa po hiszpańsku, ale w tej kwestii jakoś się dogadałyśmy — dodaje pani Krystyna.

Najtrudniejsze projekty? Wyszycie serca. To naprawdę wymaga

dużo pracy, by można było potem serce utrwalić w krochmalu, by trzymało formę. Takie czerwone serce, to element walentynkowy. Kilka serc w jej wykonaniu było gotowych dla bliskich na dzień świętego Walentego. Przygotowanie do Wielkanocy też już za nią, bo koszyczki, koguciki i kolorowe jajeczka już powędrowały do przyjaciół, by cieszyć oko i upiększyć świąteczne stoły. Mistrzyni szydełka myśli już o... Bożym Narodzeniu.

Krystyna Krajewska wspiera też

swoim rękodziełem akcje charytatywne. Ostatnia, to organizowana przez Natalię Orzechowską akcja na rzecz podopiecznych Domu Dziecka w Szymonowie. Tam są dzieci w wieku od 7 do 18 lat.

— Zrobiłam dziewczynkom takie kompleciki: czapka, szalik, kapcie, dołożyłam trochę słodyczy i akurat na 6 stycznia święto Trzech Króli była organizowana u nich choinka dla dzieci, podczas której rozdawano paczki — mówi pani Krystyna.

ALE PIERWSZYM W ŻYCIU NIESZYDEŁKOWYM „DZIEŁEM” PANI KRYSTYNY BYŁ HAFT RICHELIEU WYKONANY W DOMU DLA MAMY. MA GO DO DZIŚ.

Mama Zofia zmarła na raka bardzo młodo w wieku zaledwie 57 lat. Bardzo lubiła takie haftowane rzeczy, ale ich sama nie robiła. Haft miał jej sprawić radość, a dziś jest cenną pamiątką z dzieciństwa. Zsiostrą nauczyły się tego w szkole, bo kiedyś pani uczyła dzieci wyszywać, haftować i np. obrabiać szydełkiem chusteczki do nosa, a w budynku gospodarczym przy szkole dzieci robiły np. karmniki. Talent artystyczny chyba jednak odziedziczyła po ojcu, który był kowalem, ale z wielkim upodobaniem robił lampy, kinkiety, ozdobne i piękne skrzynki na listy.

Wracając do haftów pani Krystyny, jak sama mówi — najchętniej robiłaby je cały dzień.

— Uwielbiam siedzieć i dziergać. Ja się przy tym po prostu odpręgam i lubię bliskim sprawiać radość — dodaje pani Krystyna.

Na jej prezenty od serca czekają bliscy i znajomi.

BARBARA CHADAJ-LAMCHO

**GAZETA OLSZTYŃSKA ZAWSZE POD RĘKĄ.
ZAPRENUMERUJ E-WYDANIE: KUPGAZETE.PL**

Za co przewoźnikom grożą kary finansowe?

KOMUNIKACJA || Zarząd Dróg, Zieleni i Transportu w Olsztynie ocenił przystosowanie infrastruktury miejskiej do obsługi osób niepełnosprawnych, starszych i rodziców z małymi dziećmi. Co wymaga poprawy, a co już dało się zrobić?

Jak czytamy w raporcie ZDZiT, głównym źródłem zagrożeń na drogach dla osób niepełnosprawnych, starszych i rodziców z małymi dziećmi (w wózkach) są: „podwyższone krawężniki na przejściach dla pieszych, brak na przejściach dla pieszych płytek typu „stop”, brak sygnalizatorów dźwiękowych dla osób niewidomych i niedowidzących, schody bez zjazdów dla wózków, a także nierówne i zdegradowane nawierzchnie chodników, które stanowią utrudnienie w bezpiecznym przemieszczaniu się osób starszych i niepełnosprawnych”.

ZDZiT zaznacza, że przy głównych ulicach na większości przejść dla pieszych krawężniki zostały już obniżone w ubiegłych latach, m.in. z dofinansowaniem z funduszu PFRON. Krawężniki, których jeszcze nie obniżono, to głównie przejścia dla pieszych na starych osiedlach o zabudowie jedno- i wielorodzinnej oraz przekazywanych ZDZiT drogach wewnętrznych. Są jeszcze płytki „stop” od kilku lat montowane na wszystkich przejściach i przystankach autobusowych przy okazji realizacji nowych inwestycji oraz remontów. W 2019 roku ZDZiT wykonał m.in. remonty wraz z obniżeniem krawężników lub montażem płytek „stop” na fragmentach ulic: Kłosowej, Kleberga, Szarych Szeregów, Pawiej, Boenigka, Mickiewicza, Słonecznej, Akacyjowej, Augustowskiej, Gdyńskiej, Morskiej, Rybaki, Barcza, Żurawskiego, Gałczyńskiego, Iwaszkiewicza, Profesorskiej, Cichej, Kołobrzeskiej, Małków, Ratuszowej, Żeromskiego, Zientary-Malewskiej, Sienkiewicza czy Żarskiej.

W 2019 roku ZDZiT zrealizował także projekt „Więcej bezpiecznych przejść dla pieszych”. To sześć miejsc: Wojska Polskiego/Oficerska, Wojska Polskiego/Poliklinika MSWiA 1, Wojska Polskiego/Poliklinika MSWiA 2, Wojska Polskiego/Wojewódzki Zespół

TABLICE
ELEKTRONICZNE
ZOSTAŁY
USTAWIONE
NA 104
PRZYSTANKACH

Fot. Zbigniew Woźniak

Lecznictwa Psychiatrycznego, Sybiraków przy LO3, Sybiraków/Rataja.

ZDZiT znalazł też pieniądze, dzięki którym doświetlono kolejne przejścia: Wilczyńskiego/Burskiego, dwa przejścia na Wilczyńskiego/Janowicza oraz Bałtycka/Letniskowa. W planach na ten rok jednym z ważniejszych zadań realizowanych przez ZDZiT będzie bieżące utrzymanie chodników (w tym remonty) m.in. na fragmentach ulic Szostkiewicza, Promienistej oraz na odcinku ścieżki nad Jeziolem Długim. W 2020 roku będą też realizowane zadania zgłoszone do obecnej edycji OBO.

A co z sygnalizacjami świetlnymi?

Jest ich w mieście 102. ZDZiT podkreśla, że aż 97 wyposażonych jest w sygnalizatory dźwiękowe dla osób niewidomych i niedowidzących. Wszystkie sygnalizacje w centrum miasta i rejonach, w których często poruszają się niewidomi, posiadają takie sygnalizatory. Pozostałe sygnalizacje zostaną doposażone w przeciagu kilku.

Komunikacja miejska to 205 pojazdów. To autobusy i tramwaje na-

leżące do dwóch operatorów: MPK (157 autobusów i 15 tramwajów) oraz konsorcjum firm Meteor oraz Irex-3 (33 autobusy).

Wszystkie tramwaje to pojazdy niskopodłogowe, dodatkowo wyposażone w rampę uchylną dla osób poruszających się na wózkach; w każdym pojeździe wyznaczone są dwa miejsca dla osób poruszających się na wózkach oraz osób z wózkami dziecięcymi (prowadzona jest analiza możliwości wprowadzenia zmian układu miejsc dla osób niepełnosprawnych w tramwajach).

100 proc. autobusów stanowią pojazdy niskopodłogowe, wyposażone dodatkowo w rampę uchylną ułatwiającą wejście osobom niepełnosprawnym i rodzicom z wózkami dziecięcymi. 99 proc. autobusów może regulować (obniżyć) wysokość podłogi po stronie drzwi. Wszystkie są wyposażone w system głosowej zapowiedzi przystanków. 119 pojazdów (104 autobusy i 15 tramwajów) ma przycisk „STOP” oraz przyciski do otwierania drzwi oznaczone alfabetem Braille’a.

ZDZiT w umowach z przewoźnikami zawarł wytyczne obligujące kierowców do stosowania ułatwień pasażerom niepełnosprawnym, mającym kłopoty z poruszaniem się lub podróżującym z wózkami dziecięcymi. Za niestosowanie się do zaleceń operatorom grożą kary finansowe.

Każda nowo budowana zatoka przystankowa jest wyposażana w ryflowane płytki wzdłuż krawędzi peronu przystankowego, informujące osoby niewidome i niedowidzące o tym, że znajdują się na końcu peronu. A przy okazji rozbudowy ITS — na 104 przystankach znajdziemy tablice elektroniczne z dynamiczną informacją rozkładową, wyposażone w głosowy system informacji aktywowany przyciskiem na słupie tablicy lub pilotem. Takich pilotów dostarczono kilkaset. Głównie osobom niewidomym korzystającym z komunikacji miejskiej.

OPRAC. PJ

**GAZETA OLSZTYŃSKA ZAWSZE POD RĘKĄ.
ZAPRENUMERUJ E-WYDANIE: KUPGAZETE.PL**

Chcę być dobrym sołytysem

AKCJA || Piotr Siemiątkowski to sołytyś wsi Nowy Dwór w gminie Jedwabno. Jest najbliżej mieszkańców, działa na rzecz swojej społeczności, zwłaszcza integracji wsi, poprawy jej estetyki oraz realizacji projektów. Wie, co chce zrobić dla sołectwa.

– Jak to się stało, że został pan sołytysem sołectwa Nowy Dwór?

— Bardzo lubię pomagać ludziom i pomysł zostania sołytysem pojawił się spontanicznie podczas rozmowy z pełniącą wtedy funkcję sołytyś panią Danutą Trzińską. Wspomniałem jej, że chciałbym spróbować swoich sił jako społecznik. Wkrótce nadszedł czas wyborów na gospodarza sołectwa, gdzie pani Trzińska zgłosiła moją kandydaturę. Uzyskałem duże poparcie naszej społeczności i zostałem wybrany.

– Czy miejscowość, w której Pan mieszka, ma w Pana sercu szczególne miejsce?

— Darzę wielką sympatią całą naszą Gminę Jedwabno... Jest tu wiele ciekawych atrakcji turystycznych, pięknych miejsc. Mamy czyste powietrze, wiele jezior i lasów. Jednak moja miejscowość jest dla mnie wyjątkowa. Nowy Dwór to miejsce, gdzie się wychowałem. Z tym miejscem wiąże się wiele wspomnień, które na zawsze zostaną w mojej pamięci. Zdobywałem tu swoje pierwsze kroki w edukacji i nawiązywałem pierwsze przyjaźnie, które trwają do dziś. Miejscowość ta ma wiele ciekawych historii. Znam każdego mieszkańca, a ludzie mieszkający w Nowym Dworze są naprawdę wyjątkowi i pomocni.

– Kim jest Piotr Siemiątkowski?

— Jestem spokojnym i skromnym człowiekiem. Łatwo nawiązuję znajomości. Mam 29 lat i mieszkam w Nowym Dworze od urodzenia. Lubie realizować postawione sobie cele, bo dzięki temu wiem, że robię krok do przodu w samorealizacji. Najbardziej lubię wycieczki rowerowe oraz spacerować po okolicy naszego sołectwa. Jestem miłośnikiem zwierząt, mam dwa psy i kota. Poświęcam im sporo czasu. Pracuję również zawodowo, więc często mój grafik bywa bardzo napięty, ale zawsze staram się znaleźć złoty środek, by być zadowolonym ze

foto: Arch. prywatne

swoich działań. Nie zawsze jest to łatwe...

– Z jakimi problemami aktualnie boryka się sołectwo?

— Z typowymi problemami terenów wiejskich: wyjazdem młodych ludzi za pracę do miast lub za granicę. Również specyfika życia na wsi może być utrudnieniem dla ludzi starszych, samotnych i bez samochodu. Co roku staramy się wprowadzać zmiany na lepsze - ulepszamy komunikację/drogi i stopniowo instalujemy oświetlenie w najważniejszych punktach wsi. Organizujemy też okolicznościowe imprezy i zajęcia integracyjne dla mieszkańców.

– Jakich zmian możemy się spodziewać w najbliższym czasie?

— W przyszłym roku będzie 450. rocznica powstania naszej wsi.

Chcielibyśmy uczcić tą okrogłą rocznicę wprowadzając ulepszenia, które poprawią jakość życia wszystkich mieszkańców. Planujemy zacząć przygotowania do obchodów już teraz, na razie jesteśmy na etapie rozpoznawania potrzeb i szukania pomysłów na sfinansowanie tych projektów.

– Cechy dobrego sołytyśa?

— Sołytyś powinien być bezstronny i obiektywnie podchodzić do rozwiązywania problemów mieszkańców. Powinien być cierpliwy, empatyczny, dyplomatyczny, potrafić znaleźć kompromis, umieć negocjować, znaleźć wspólny język z niemal każdym... Musi umieć pracować z ludźmi, motywować... Dbać o wspólne dobro we wsi.

– Jakie marzenia ma sołytyś Nowego Dworu?

— Bardzo chciałbym, aby w przyszłości Sołectwo Nowy Dwór było miejscem, gdzie dobrze żyje się naszym mieszkańcom i chętnie się nas odwiedza. Przed nami dużo pracy, żeby osiągnąć ten cel. Wierzmy, że realizacja tych ambitnych planów jest możliwa dzięki zaangażowaniu mieszkańców w działania na rzecz naszej małej ojczyzny. Mamy nadzieję, że dotychczasowe działania i nasza wspólna praca pomoże nam zdobywać fundusze na nasz dalszy rozwój.

JOANNA KARZYŃSKA

RANKING Z REGIONU

(dane z wczoraj z godz. 13)

1. **Iwona Skwarko**, Klebark Mały, gmina Purda, pow. olsztyński. SMS o treści go.sol.141 pod numer 7248
 2. **Janusz Plich**, Podleśna, gmina Dobre Miasto, pow.olsztyński. SMS o treści go.sol.174 pod numer 7248
 3. **Przemysław Piech**, Bartążek, gmina Stawiguda, pow. olsztyński. SMS o treści go.sol.24 pod numer 7248
 4. **Beata Nowakowska**, Ząbrowo, gm. Iława, pow. iławski. SMS o treści gi.sol.83 pod numer 7248
 5. **Andrzej Szarszewski**, Januszewo, gm. Susz, pow. iławski. SMS o treści gi.sol.16 pod numer 7248
 6. **Beata Nowakowska**, Ząbrowo, gm. Iława, pow. iławski. SMS o treści gi.sol.83 pod numer 7248
 7. **Małgorzata Łach**, Płowce, gm. Stare Juchy, powiat etcki. SMS o treści re.sol.73 pod numer 7248
 8. **Piotr Siemiątkowski**, Nowy Dwór, gm. Jedwabno, powiat szczycieński. SMS o treści nm.sol.30 pod numer 72601
 9. **Sylwester Kubiński**, Jankowice, gm. Działdowo, powiat działdowski. SMS o treści gd.sol.46 pod numer 7248
 - 10 **Bogdan Nazar**, Napierki, gm. Janowiec Kościelny, powiat nidzicki. SMS o treści gn.sol.61 pod numer 7248
- (Koszt 2,46 zł z VAT za SMS)

PATRONAT REGIONALNY

Wojewoda
Warmińsko-Mazurski
Artur Chojecki

Marszałek Województwa
Warmińsko-Mazurskiego
Gustaw Marek Brzezina

pat-2301 -C

Jeden ze zwycięzców regionalnego plebiscytu zostanie dla swojej wsi zestaw sprzętu AGD od wojewody Artura Chojeckiego. Trzech najpopularniejszych sołytyśów w powiecie olsztyńskim oraz w gminach Barczewo, Biskupiec, Olsztynek, Gietrzwałd i Stawiguda otrzymają roczną e-prenumeratę „Gazety Olsztyńskiej”.

Grzybica układu pokarmowego – o co chodzi?

CHOROBY || Grzybica, inaczej zwana kandydozą przewodu pokarmowego, najczęściej dotyka osób z obniżoną odpornością: pod antybiotykoterapią, chorych onkologicznie, ale także nosicieli wirusa HIV. Czym się objawia, jakie badania ją potwierdzą i jak ją leczyć?

W zasadzie grzybica układu pokarmowego to nic innego jak grzybica jamy ustnej i gardła, grzybica przełyku, grzybica żołądka i jelit oraz kandydoza skóry okolic odbytu. Zmiany chorobowe lokalizują się zazwyczaj w obrębie powierzchownych warstw nabłonka i towarzyszy im przewlekły proces zapalny. Do najczęstszych odmian grzybicy należą te dotykające jamy ustnej i przełyku. Znacznie rzadziej występuje kandydoza żołądka i jelit.

PRZYCZYNY

Głównym winowajcą są grzyby, a najbardziej drożdżaki. Normalnie występują u 10 do 40 proc. ludzi w całym przewodzie pokarmowym, począwszy od jamy ustnej aż do odbytnicy. Gdy cały układ pokarmowy i generalnie organizm działa prawidłowo, ich ilość nie jest aż tak duża, by mogła wywołać jakiejkolwiek objawy chorobowe. Jednak w niektórych przypadkach jeden konkretny drożdżak, *Candida albicans*, namnaża się na tyle intensywnie, że może spowodować grzybicę przewodu pokarmowego.

Co musi się stać, by do namnażania *Candida albicans* doszło? Pierwsza winna jest antybiotykoterapia, także przyjmowanie steroidów i cytostatyków i obniżona odporność. Drożdżaki rosną też w zaskakującym tempie u osób, które cierpią na choroby przewlekłe: przede wszystkim nowotwory, ale i z powodu niewyrównanej cukrzycy, wirusowych i bakteryjnych chorób zakaźnych. Grzybicę układu pokarmowego może spowodować hospitalizacja w oddziałach intensywnej opieki medycznej lub niedożywienie. Czasem to choroby kolejnych odcinków prze-

Fot. Pixabay.com

wodu pokarmowego, choćby choroby przełyku, np. achalazja, doprowadzają do grzybicy przełyku. A czasem grzybicę wywołuje tocząc, niedrożność przełyku, niedoczynność przytarczyc i choroby hematologiczne. Pamiętajmy też, że akurat w przypadku tej choroby możliwa jest transmisja z człowieka na człowieka oraz zakażenie szczepami występującymi w środowisku szpitalnym.

OBJAWY

W przypadku grzybicy jamy ustnej i gardła głównym objawem będzie zaczerwienienie wnętrza jamy ustnej, a na powierzchni błon śluzowych gardła, języka i dziąseł pojawią się białawe płytki i tzw. błony rzekome. Jeśli te płytki usuniemy,

znajdziemy pod nimi z reguły lekko krwawiącą błonę śluzową.

Do grzybicy przełyku dochodzi najczęściej w następstwie szerzenia się infekcji z jamy ustnej, chociaż przełyk może być również pierwotną lokalizacją kandydozy. Natychmiastowym następstwem infekcji jest ból przy przełykaniu, tzw. odynofagia, która w wyjątkowych przypadkach bywa tak ciężka, że uniemożliwia pobieranie pokarmu. Towarzyszą mu też inne objawy: zaburzenia polykania (czyli dysfagia), zwłaszcza w stosunku do pokarmów stałych, bóle zamostkowe, w okolicy przykręgosłupowej, okołopatkowej i bóle pleców, i krwawienie z przewodu pokarmowego, zazwyczaj z górnego odcinka.

Choć gatunki z rodzaju *Candida* w na-

szym przewodzie pokarmowym występują naturalnie, rzadko są przyczyną grzybicy żołądka czy jelit. Dużo częściej stwierdza się owrzodzenia, rzadziej występują powierzchowne nadżerki, białawe płytki bądź błony rzekome. Same objawy grzybicy żołądka przypominają objawy wrzodów żołądka.

**Z KOLEI GRZYBICA JELIT
NAJCZĘŚCIEJ OBJAWIA SIĘ BÓLAMI
BRZUCHA, ZAPARCAMI I/LUB
BIEGUNKĄ, WZDĘCIAMI, CZĘSTYM,
NIEPRZYJEMNYM ODBIJANIEM,
ALE TEŻ BÓLAMI MIĘŚNIOWYMI
I UCZUCIEM STAŁEGO ZMĘCZENIA.**

REKLAMA

NZOZ „ARTERIA” PRYWATNE SPECJALISTYCZNE CENTRUM CHOROBY NACZYŃ

Olsztyn, ul. Kopernika 30 (parter, lok. 14, 15) pn.-pt., rej. w godz. 10⁰⁰-18⁰⁰, tel. 89 534-55-65

CHOROBY ŻYŁ I TĘNIC

- diagnostyka • leczenie zachowawcze
- skleroterapia żyłaków
- laserowe leczenie żyłaków!!!
- leczenie operacyjne żyłaków

Specjaliści chirurgii naczyniowej i ogólnej:
Mariusz Błoniecki | Rafał Dryzner
Piotr Malinowski

Maciej Sadowski tel. 89 509 344 667
www.arteria.olsztyn.pl

2071190tr-a -0

Lek. med.
Artur ZALEWSKI

specjalista chirurg
Chirurgia Ogólna

LANCET, Olsztyn
ul. Wojska Polskiego 39

środa 17⁰⁰-19⁰⁰
tel. rej. 89 535-72-80
po 13⁰⁰ codziennie

2046190tr-a -0

dr n. med. **MACIEJ BIERNACKI**

**SPECJALISTA CHIRURGII
OGÓLNEJ I ONKOLOGICZNEJ**

- chirurgia ogólna • chirurgia onkologiczna
- żylaki • przepukliny • usuwanie drobnych zmian skórnych • leczenie chorób piersi
- leczenie nowotworów przewodu pokarmowego

Olsztyn, al. Wojska Polskiego 39 (Lancet)
89 535 72 80 od godz. 13⁰⁰, 508 36 26 52

1900190tr-A-P

**SPECJALISTA CHIRURGII OGÓLNEJ
I ONKOLOGICZNEJ**

dr n.med. Grażyna KUCIEL-LISIESKA

- diagnostyka i leczenie nowotworów (zabiegi chirurgiczne)

Olsztyn, ul. Zamenhofska 1
przyjęcia: pon., śr., godz. 15-17

- domowy 89/542 58 29
- komórka 502 056 459

2072190tr-a -0

dr n. med.
Sylvia Lisieska-Żołnierczyk

specjalista chirurgii ogólnej
i onkologicznej

- zabiegi chirurgiczne • wizyty domowe
- poradnictwo żywieniowe chorych nowotworowych i ogólnych (certyfikat POLSPEN)

Olsztyn, ul. Zamenhofska 1, czw. 15.00-17.00
(pozostałe terminy po uzgodnieniu telefonicznym)

Rejestracja telefoniczna codziennie:
506 116 994

2073190tr-a-0

A czasem grzyby z rodzaju *Candida* stanowią przyczynę świądu odbytu. Zazwyczaj w tej lokalizacji zakażenia są powierzchowne, występują wraz z rumieniem oraz maceracją skóry. Powikłaniem nieleczonej grzybicy skóry odbytu jest jej szerzenie się w kanale odbytu lub na skórze krocza.

Czasem z kolei, gdy komórki grzybów wnikną do naczyń krwionośnych, mamy do czynienia z inwazyjną grzybicą przewodu pokarmowego. Najczęstsze tzw. wrota infekcji stanowią uszkodzone śluzówki przewodu pokarmowego. Na tę inwazyjną postać choroby szczególnie narażeni są pacjenci po zabiegach chirurgicznych w obrębie jamy brzusznej. Do innych czynników ryzyka zakażeń inwazyjnych należą choroby nowotworowe, ciężkie oparzenia i ostre zapalenie trzustki.

DIAGNOZA

Na podstawie jakich badań lekarz jest w stanie rozpoznać grzybicę układu pokarmowego? Przede wszystkim należy wykonać badanie endoskopowe z pobraniem wycinków z miejsc zmienionych chorobowo. To dzięki niemu komórki grzyba będą widoczne. W przypadku grzybicy jamy ustnej i przełyku wystarczy pobrać ze zmienionych chorobowo błon śluzowych wymaz szczoteczkowy, na podstawie którego można stwierdzić obecność strzępek i pseudostrzępek.

OSTATECZNYM POTWIERDZENIEM GRZYBICY SĄ BADANIA LABORATORYJNE. NALEŻĄ DO NICH: BADANIA MIKROSKOPOWE, HODOWLA W CELU IDENTYFIKACJI I OKREŚLENIA LICZBY GRZYBÓW W BADANYM MATERIALE ORAZ BADANIA IMMUNOLOGICZNE.

Fot. Pixabay.com

LECZENIE

W zakażeniach jamy ustnej i gardła o łagodnym przebiegu wskazane jest zastosowanie preparatów o działaniu miejscowym preparatami na bazie nystatyny i klotrimazolu. Flukonazol z kolei zaleca się w zakażeniach o średnim i ciężkim przebiegu. W przypadku kandydozy przełyku preferuje się flukonazol w formie doustnej, natomiast leczenie kandydozy żołądka polega na stosowaniu miejscowym lub systemowym nystatyny, ketokonazolu, flukonazolu lub itraconazolu.

PROFILAKTYKA

Grzybicy układu pokarmowego zapobiega przede wszystkim odpowiednia dieta, a szczególnie rzeczy, które trzeba z niej wyeliminować. Należy unikać zatem cukrów i produktów, które go zawierają, zwłaszcza tych produkowanych na skalę przemysłową — czekolad, cukierków, dżemów, soków owocowych. Sęk w tym, że cukry proste są dla grzybów idealną pożywką. To samo dotyczy owoców zawierających dużo cukru: pomarańczy, bananów, śliwek i owoców suszonych. Dalej idą produkty z mąki pszennej: białe pieczywo, naleśniki, pierogi, ciasta. W grzybicę „pomogą” nam też sery pleśniowe.

W zamian za to warto jeść zbilansowane posiłki, bogate w warzywa, przede wszystkim marchew, seler, pietruszkę, brokuły, kapustę, kalafior, fasolę. Przed grzybicą układu pokarmowego pomogą nam chronić się także produkty bogate w białko: mleko, sery żółte, sery białe, jaja, drób, jogurty naturalne. Do tego wszystkiego trzeba pić minimum 2 litry wody dziennie — bo taka ilość płynów ułatwia usuwanie z organizmu toksyn, których głównym producentem są właśnie grzyby.

MAGDALENA MARIA BUKOWIECKA

**GAZETA OLSZTYŃSKA ZAWSZE POD RĘKĄ.
ZAPRENUMERUJ E-WYDANIE: KUPGAZETE.PL**

REKLAMA

praca

Powiatowe Centrum Zdrowia Sp. z o.o.
z siedzibą w Malborku

podejmuje współpracę ze specjalistami w dziedzinie:

- **MEDYCYNY RODZINNEJ**
do przychodni POZ w Nowym Dworze Gdańskim i Steganie
- **ANESTEZJOLOGII • CHIRURGII OGÓLNEJ**
- **GINEKOLOGII**
w zakresie udzielania świadczeń zdrowotnych w szpitalu w Malborku
- **RATOWNIKAMI MEDYCZNYMI**
do ZRM w Nowym Dworze Gdańskim
- **LEKARZAMI** do ZRM w Malborku.

Ofujemy życzliwą atmosferę i atrakcyjne wynagrodzenie.
Zainteresowanych lekarzy prosimy o kontakt:
tel. 55 64 60 264 lub e-mail sekretariat@pcz.net.pl.

GABINET MEDYCYNY PRACY

specjalista medycyny pracy, internista
Elżbieta Kalinowska

Wojewódzki Zespół Lecznictwa Psychiatrycznego
Olsztyn, al. Wojska Polskiego 35, pok. 16
wt., czw. 16.00-17.00
tel. kom. 605-201-410

- badania profilaktyczne pracowników
- badania kierowców
- porady internistyczne

21520otr-A -P

LSZTYŃSKIE EKSPERTYZY
ZBIGNIEW FRENZKOWSKI
Specjalista LARYNGOLOG

Przyjmuje dzieci i dorosłych.
Dobór aparatów słuchowych.

Adres: Olsztyn, ul. Kopernika 1
Rejestracja telefoniczna: 89 535 25 48

Nowe dni przyjęć: wtorki, czwartki, godz. od 12⁰⁰ do 16⁰⁰

2027190TBR-A -O

**Zdrowie kobiety
Zdrowie dziecka
Odchudzanie
Zdrowy tryb życia**

168150tbp-b -K

PONIEDZIAŁEK

8
STRON
SPORTU

NZOZ S.SZYMAŃSKI
Olsztyn
ul. gen. Hallera 4B
tel. 89 543-09-94

- oddział chirurgii szczękowej
— umowa z NFZ
- implantologia stomatologiczna
- stomatologia zachowawcza • protetyka
- kompleksowe bezbolesne
leczenie zębów w znieczuleniu ogólnym

2058190TBR-A-O

9220see1-A -P

Mniszek lekarski – nie mylić z mleczem!

ZIOŁA || Zimy praktycznie nie ma i w tym sezonie pewnie już nie będzie. Tylko patrzeć zatem, gdy wszystkie łąki i trawniki wokół moich koszar najpierw zazielenią się, a potem szczelnie pokryją soczyste żółtym kwieciem...!

Fot. Pexels.com

Mniszek lekarski lub mniszek pospolity generalnie traktowany jest po macoszemu i jako chwast. Jakby tego było mało, potocznie wszyscy nazywają go mleczem, a to błąd, bo to dwa różne kwiaty. Mniszek posiada kilka łodyg, które wyrastają z jednego miejsca bardzo blisko ziemi, są pozbawione liści i zakończone jednym kwiatem — mlecz na jednej łodydze ma po kilka kwiatów. Dodatkowo, o ile mniszek lekarski jest jadalny i ma liczne właściwości zdrowotne, o tyle mlecz polny do spożycia absolutnie się nie nadaje. Już bliższa prawdy jest zatem nazwa dmuchawiec...

Faktycznie, koszą tego mniszka niemiłosiernie i tępią wszyscy. Jednak nie dajmy zwieść się pozorom, bo mało kto wie, że mniszek lekarski to niezwykle pomocna roślina. Medycyna ludowa jego właściwości zna i wykorzystuje od dawna, by zwalczać i zapobiegać różnym dolegliwościom. Mniszek doskonale nadaje się na syrop lub miód, o delikatnej, złocistej barwie i doskonałym smaku. W największym skrócie działa przeciwcukrzycowo, moczopędnie, pomaga w dolegliwościach skórnych, żołądkowych, poprawia odporność, a jego zwolennicy dowodzą nawet, że wykazuje pewne działanie antynow-

torowe: wyciąg z korzenia mniszka pity pod postacią herbatki ma według niektórych naukowców wpływ na choroby nowotworowe, szczególnie na białaczkę i chłoniaki.

No a dla mnie — niech pękne! — jest mniszek jedną z pierwszych oznak nieodwracalnie i wielkimi krokami nadchodzącej wiosny...! Inna rzecz, że całe dzieciństwo miałam absolutny zakaz swobodnego rwania wdzięcznych kwiatków i uplatania z nich wianków, bo mleczko z łodygi nie jedną i nie dwie kieki upstrzyło mi czarnymi smugami nie do wywabienia...

WŁAŚCIWOŚCI

Niepozorny mniszek to tak naprawdę bogactwo licznych prozdrowotnych substancji chemicznych. Zaczniemy od owego słynnego soku mlecznego, w którym zgromadzona jest w sporym stężeniu, zaliczana do grona naturalnych probiotyków inulina. Substancja ta stanowi ponadto jeden ze składników błonnika pokarmowego, co oznacza, że ułatwia procesy trawienne i sprzyja rozwojowi naturalnej flory bakteryjnej jelit. Działa też przeciwcukrzycowo: inulina wspomaga regulację gospodarki węglowodanowej, spowalnia wchłanianie cukru i obniża indeks glik-

miczny potraw. Ponadto skutecznie wydłuża czas uczucia sytości, co pomaga w kontroli masy ciała i odchudzaniu.

Mniszek to też bogate źródło związków określanych mianem triterpenów, a te mają zbawienny wpływ na naszą gospodarkę lipidową, bo obniżają nadmierny poziom cholesterolu we krwi. Sęk w tym, że owe triterpeny powodują zmniejszenie częstotliwości skurczów naczyń krwionośnych. Ale to nie wszystko: przypisuje się im także zdolność do niwelowania chorobotwórczych mikroorganizmów — bakterii, grzybów i wirusów, które prowadzą zazwyczaj do rozwoju wielu chorób i procesów patologicznych.

KOLEJNĄ, RÓWNIE WAŻNĄ SUBSTANCJĄ JEST KWAS CHLOROGENOWY, KTÓRY PRÓCZ MNISZKA ZNAJDIEMY TEŻ W KARCZOCHACH, YERBA MATE I ZIELONEJ KAWIE. TO SILNY ANTYOKSYDANT, KTÓRY W WALCE Z NADMIERNĄ ILOŚCIĄ GROMADZĄCYCH SIĘ W NASZYM ORGANIZMIE WOLNYCH RODNIKÓW SKUTECZNIE WSPOMAGA INNE

ZWIĄZKI POLIFENOLOWE. POZA TYM PO SPOŻYTYM POSIŁKU SPOWALNIA UWALNIANIE GLUKOZY DO KRWI. A NIEKTÓRZY NAUKOWCY PRZYPISUJĄ MU TEŻ DZIAŁANIE ANTYBAKTERYJNE, PRZECIWGRZYBICZNE I PRZECIWWIRUSOWE. MNISZEK GENERALNIE WSPOMAGA ODPORNOŚĆ, DLATEGO POLECA SIĘ GO W STANACH REKONWALESCENCJI, OSOBOM STARSZYM I W OKRESIE ZWIĘKSZONEJ ZACHOROWALNOŚCI NA CHOROBY WIRUSOWE.

Liczne zalety mniszka mają korzeń, ziele i kwiaty i tak naprawdę każdą jego część można wykorzystać w leczeniu i zapobieganiu dolegliwościom, ale i w kuchni, dla walorów smakowych.

Tylko gwoli dziennikarskiej rzetelności dodam, że mniszek lekarski to także cenne źródło tych — powiedzmy — podstawowych mikroskładników: fosforu, krzemu, magnezu, potasu, wapnia, żelaza... A młode liście mniszka zawierają też witaminy z grupy B i witaminę C. Poza tym sporo w nich fitosteroli, garbników i karotenoidów.

NAUKOWCY, IDĄC ŚLADEM STARODAWNYCH ZIELAREK, STWORZYLI NIEJAKO PROFIL MNISZKA LEKARSKIEGO, OKREŚLAJĄC DOMNIEMANE DZIAŁANIE ROŚLINY W LUDZKIM ORGANIZMIE. I TAK EKSTRAKT Z KORZENIA LUB ZIELA MNISZKA INTENSIFYKUJE PRACĘ WĄTROBY, BO NASILA PROCESY PRODUKCJI ŻÓŁCI. Z KOLEI SUBSTANCJE GORYCZKOWE TO SKUTECZNY ŚRODEK NA WZROST WYDZIELANIA SOKU ŻOŁĄDKOWEGO ORAZ POPRAWĘ PROCESU TRAWIENIA.

Kwiaty mniszka mają działanie moczopędne i przeciwzapalne, oczyszczają organizm i wspomagają niwelowanie obrzęków w chorobach nerek, w dnie moczanowej. Dzięki obecności wspomnianego kwasu chlorogenowego rośliny przyczynia się również do zmniejszenia poziomu glukozy we krwi, co może

okazać się bardzo pomocne przy terapii wczesnego stadium rozwoju cukrzycy. A napar z kwiatów mniszka dzięki zawartym w nich flawonoidom i kwasie foliowym, reguluje też cykl miesięczkowy i pracę jajników.

JAK STOSOWAĆ?

Po dokładnym rozpoznaniu wszystkich właściwości mniszka przymiotnik „lekarski” przestał dziwić mnie stanowczo i na zawsze... Dziś stosujemy go głównie w postaci ekstraktów, nalewek czy też odwarów z korzeni, liści oraz ziela. Dobowa dawka w przypadku preparatów wykorzystujących zioło nie powinna przekraczać jednak 12 g, a z kolei produktów bazujących na korzeniu należy przyjmować do 3 g dziennie. Przy czym te proporcje zalecałabym dzielić na mniejsze dawki, tak, by jednorazowa dawka zioła nie przekroczyła 4 g, a korzenia — 1 g. Pamiętajmy też, że nie jest mniszek rośliną uniwersalną. Spożywanie go na świeżo i w postaci preparatów przygotowanych na jego bazie nie jest wskazane u osób z niedrożnością bądź ropniakiem dróg żółciowych. Uważać muszą poza tym osoby nadwrażliwe na zawarte w mniszku substancje goryczkowe, bo mogą cierpieć z powodu problemów żołądkowych, przede wszystkim zgagi.

SYROP Z MNISZKA

Syrop to bardzo popularny sposób, by w pełni wykorzystać lecznicze właściwo-

ści mniszka. Pozyskuje się go z korzeni, kwiatów i łodygi rośliny. Prócz wyżej wymienionych drogocennych właściwości mniszka, sam syrop z tej rośliny ma w sobie jeszcze więcej dobra: zawiera odpowiedzialne za odporność i wzmocnienie układu kostnego witaminy A, C i D oraz witaminy z grupy B, które wpływają na pracę wątroby i wspomagają układ nerwowy. To dlatego syrop działa pomocniczo w przypadku infekcji dróg oddechowych, układu moczowego, poprawia trawienie, wspomaga w leczeniu chorób wątroby i woreczka żółciowego. Jest skutecznym środkiem na problemy

ze strony układu oddechowego — czyli na wszelkie chrypki, kaszel, stany zapalne jamy ustnej i samych dróg oddechowych. Pomaga też chorym na miażdżycę, stany zapalne i choroby skóry — przyspiesza gojenie się ran. Syrop można stosować oddzielnie lub jako dodatek do herbaty, piczywa. Uważać muszą jedynie diabe-tycy, bo syrop jak to syrop — sporo w nim cukru. Ale za to spokojnie mogą wykorzystać napar z kwiatów mleczu.

MAGDALENA MARIA BUKOWIECKA

**GAZETA OLSZTYŃSKA ZAWSZE POD RĘKĄ.
ZAPRENUMERUJ E-WYDANIE: KUPGAZETE.PL**

REKLAMA

PONIEDZIAŁEK

dodatek

praca.wm.pl

mp-otr-7105

Jeśli chciałbyś/chciałabyś podjąć pracę w grupie ludzi, których zaangażowanie i fachowość są kluczem do sukcesu – zgłoś się do nas!

Obecnie poszukujemy kandydatów na stanowiska:

- kierownik produkcji z uprawnieniami budowlanymi
- z-ca kierownika produkcji z uprawnieniami budowlanymi
- mistrz produkcji
- inż. budownictwa (studenci 3 roku budownictwa)
- zbrojarz-betoniarz
- elektrycy z uprawnieniami do 1 kV, 15 kV
- laboranci w pracowni betonu
- kontrolerzy jakości produkcji

23 696 57 44

e-mail: gralbet@gralbet.com.pl

**Zapewniamy
dojazd do pracy**

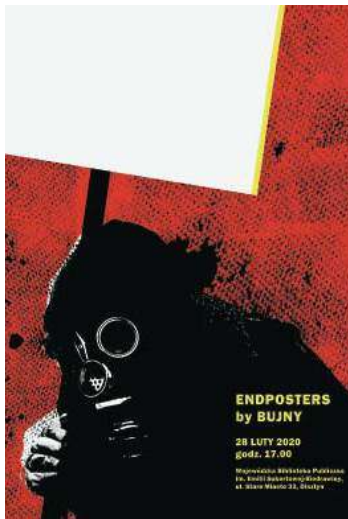
79420opb1-a-6

WYSTAWA PRAC
JAROSŁAWA
BUJNEGO

28.02 Olsztyn

Wojewódzka Biblioteka Publiczna w Olsztynie zaprasza 28 lutego na wernisaż wystawy „Endposters by Bujny” Jarosława Bujnego. Ekspozycja pojawi się w Galerii Stary Ratusz WBP, przy ul. Stare Miasto 33.

Dr Jarosław Bujny prowadzi Pracownię Projektowania Graficznego na Wydziale Sztuki Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego. Ukończył Studia Doktoranckie Akademii Sztuk Pięknych w Gdańsku. Jest finalistą wielu konkursów plakatu, nagrodzony między innymi na PlakatFest 2019. Jego plakaty były prezentowane na całym świecie: w Japonii, Chinach, Korei, Meksyku, Turcji, Rosji, Francji, Niemczech, itd. Wystawa będzie czynna do 11 marca 2020 r. Początek wernisażu o godz. 17.00.

Program obchodów: 9.45 — inauguracja obchodów Dnia Języka Ojczystego 10.00 — dyktando dla wszystkich chętnych: uczniów szkół województwa warmińsko-mazurskiego, studentów i pracowników UWM w Olsztynie; 10.45 — rozstrzygnięcie „Konkursu Literackiego o Trzcinę Kortowa”. Prezentacja nagrodzonych utworów; 11.45 — spotkanie z absolwentką olsztyńskiej polonistki Adrianną Trzeptą, autorką powieści: „Zwilczona”, „Sekretna zima Jaśminy”, „Amulet Jaśminy”, „Zimowa jutrzeńka”; 13.00 — ogłoszenie wyników dyktanda; 13.15 — wykład otwarty Bartłomieja Chacińskiego, dziennikarza muzycznego, autora felietonów i książek o współczesnej polszczyźnie, członka Rady Języka Polskiego — „Mowa palcowa i obrazkowa. Jak sobie poradzić z młodą polszczyzną?”

GALA DNIA PRZEDSIĘBIORCZOŚCI

27.02 Warszawa

W Sali pod Kopułą w siedzibie Ministerstwa Rozwoju w Warszawie 27 lutego o godz. 9 rozpocznie się Gala Dnia Przedsiębiorczości. Dzień przedsiębiorczości to jednodniowe praktyki dla uczniów szkół ponadpodstawowych w całej Polsce, bierze w nim udział około 37 tysięcy uczniów oraz podobna liczba wolontariuszy z około 12 tysięcy firm i instytucji. Zwieńczeniem każdej edycji i inauguracją kolejnej jest właśnie Gala Dnia Przedsiębiorczości.

KONCERT „Z FRANCUSKĄ MAESTRIĄ”

28.02 Olsztyn

Warmińsko-Mazurska Filharmonia im. Feliksa Nowowiejskiego w Olsztynie zaprasza na koncert symfoniczny „Z francuską maestrią” zaplanowany na godz. 19.00 w piątek 28 lutego w sali koncertowej. Poprzedzi go wprowadzenie Jana Popisa o godz. 18.00 w sali kameralnej filharmonii.

Fot. materiały filharmonii

Wystąpią: Piotr Sułkowski — dyrygent, Michel Lethiec (Francja) — klarnet, Patrick Gallois (Francja) — flet oraz Orkiestra Symfoniczna Filharmonii Warmińsko-Mazurskiej

W programie: Saverio Mercadante — Koncert fletowy e-moll op. 57, George Gershwin — Suita na klarnet i orkiestrę smyczkową z opery Porgy & Bess, Krzysztof Penderecki — Koncert podwójny na flet, klarnet i orkiestrę.

W muzycznym pojedynku zaprezentują się dwa instrumenty należące do jednej rodziny — flet i klarnet. Dwóch znakomitych francuskich instrumentalistów — flecista Patrick Gallois oraz klarnecista Michel Lethiec najpierw zaprezentują możliwości swoich instrumentów w solowych występach, by potem w koncercie podwójnym Krzysztofa Pendereckiego zaprezentować maksimum rozpiętości brzmieniowej i nastrojowej — od śpiewności po słynny „motyw drżenia” polskiego kompozytora. Odrębnie zaś flet zaprezentuje kompozycję na wskroś pastoralną, ale jednocześnie bardzo wirtuozowską w „Koncercie fletowym e-moll” op. 57. Klarnet jako kolejny obok trąbki instrument jazzu zostanie wykorzystany jako solista „wyśpiewujący” najsłynniejsze motywy z opery „Borgy and Bess” George’a Gershwina. Orkiestrę towarzyszącą zmaganiom solistów poprowadzi maestro Piotr Sułkowski.

KIM BYŁA ŻONA JANA KARSKIEGO?

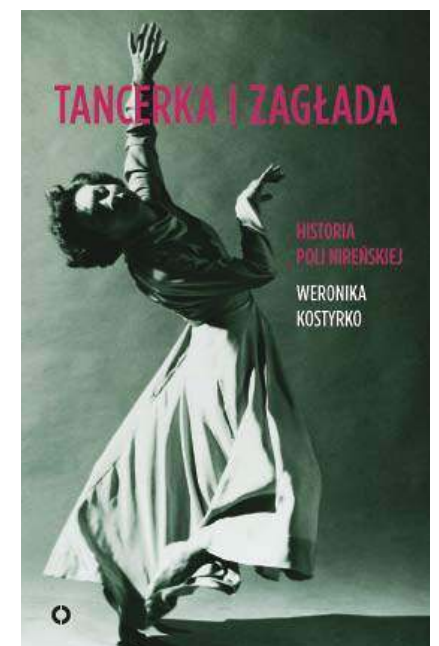
9.03 Olsztyn

Dlaczego tak mało o wiemy o żonie Jana Karskiego? Czym się zajmowała Pola Nireńska, zanim poznała Karskiego? Dlaczego rozmawiała z mężem po angielsku, skoro oboje urodzili się w Polsce?

Wojewódzka Biblioteka Publiczna w Olsztynie zaprasza w poniedziałek 9 marca o godz. 18.00 do Wojewódzkiej Biblioteki Pedagogicznej przy ul. 1 Maja 5 na spotkanie z Weroniką Kostyrko, autorką książki „Tancerka i zagłada. Historii Poli Nireńskiej”. Weronika Kostyrko odwiedziła sześć krajów w poszukiwaniu ludzi, którzy znali tancerkę, oraz materiałów na jej temat.

Autorka opowie o swoich poszukiwaniach, o Poli oraz jej związku z Janem Karskim. Spotkanie poprowadzi Beata Brokowska, dziennikarka „Gazety Olsztyńskiej”.

Wstęp wolny.

Okładka książki „Tancerka i zagłada. Historii Poli Nireńskiej”

przetarg

Syndyk zawiadamia o przetargu
na poniższe nieruchomości:

1. udział 50% w nieruchomości gruntowej zabudowanej budynkiem mieszkalnym jednorodinnym o powierzchni użytkowej 101,70 m², oznaczonej jako działka ewidencyjna nr 617 o powierzchni 417 m², położonej w Działdowie, przy ul. S. Lentza 6, gmina miasto Działdowo, powiat działdowski, województwo warmińsko-mazurskie, dla której Sąd Rejonowy w Działdowie IV Wydział Ksiąg Wieczystych prowadzi księgę wieczystą nr EL1D/00014813/5, za cenę wywołania nie niższą niż **122.000,00 zł (słownie złotych: sto dwadzieścia dwa tysiące 00/100)**
2. udział 50% w nieruchomości gruntowej zabudowanej budynkiem magazynowym o powierzchni użytkowej 270,00 m², budynkiem biurowo-gospodarczym o powierzchni użytkowej 115,00 m², włączką o powierzchni użytkowej 348,00 m², oznaczonej jako działka ewidencyjna nr 286/1 o powierzchni 5300 m², położonej w Uzdowie, gmina Działdowo, powiat działdowski, województwo warmińsko-mazurskie, dla której Sąd Rejonowy w Działdowie IV Wydział Ksiąg Wieczystych prowadzi księgę wieczystą nr EL1D/00031992/8, za cenę wywołania nie niższą niż **115.200,00 zł (słownie złotych: sto piętnaście tysięcy dwieście 00/100)**.

Warunkiem uczestnictwa w przetargu jest:

1. złożenie pisemnej oferty w zamkniętej kopercie z dopiskiem w przypadku nieruchomości wskazanej w p. 1 „Oferta przetargowa – sygn. akt: V GUp 2/19 – przetarg 1” lub w przypadku nieruchomości wskazanej w p. 2 „oferta przetargowa – sygn. akt: V GUp 2/19 – przetarg 2” osobie lub pocztą, przy czym oferta musi wpłynąć do Sądu Rejonowego w Elblągu w Wydziale Gospodarczym przy ul. plk. Dąbka 21, 82-300 Elbląg, najpóźniej **do dnia 31 marca 2020 r. w godzinach pracy Sądu**
2. wpłata wadium w wysokości 10% ceny wywoławczej na rachunek bankowy masy upadłości w mBanku SA o numerze **44 1140 1153 0000 4640 5200 1024**. Wadium uważa się za zapłacone, jeżeli uznanie rachunku bankowego kwotą wadium nastąpi najpóźniej **w dniu 31 marca 2020 r. do godz. 24:00**
3. spełnianie przez ofertę szczegółowych warunków określonych w regulaminie przetargu.

Otwarcie i rozpoznanie ofert odbędzie się na jawnym posiedzeniu

w dniu **7 kwietnia 2020 r. o godz. 11:00 w sali 219**

w V Wydziale Gospodarczym Sądu Rejonowego w Elblągu przy ul. plk. Dąbka 21.

Z regulaminem przetargu, przedmiotem przetargu oraz opisem i oszacowaniem nieruchomości sporządzonym na dzień 25 czerwca 2019 r. można zapoznać się po uprzednim uzgodnieniu terminu z syndykiem telefonicznie (tel. 501 698 405) lub przez pocztę elektroniczną (b.domagalski@granfinance.pl).

36. KAZIUKI-WILNIUKI

27-29.02 Olsztyn

Fot. Katarzyna Banasiak-Flont

Anna Adamowicz i Dominik Kuziniewicz

Zbliża się wielkie święto Kresowiaków — Kaziuki-Wilniuki. Festiwal kultury kresowej to między innymi: warsztaty, spotkania, występy i Wileńszczyzna na wyciągnięcie ręki. Do tego oczywiście Koncert Finałowy połączony z tradycyjnym Jarmarkiem Wileńskim.

Dokładny program:

27 lutego, g. 17.00 — Kamienica Naujacka MOK Olsztyn, ul. Dąbrowszczaków 3 — Śladami tradycji. Jarmarki Kaziukowe w prasie wileńskiej. Wybrane przykłady.

Wykład poprowadzi Piotr Bojarski — historyk, pracownik Instytutu Północnego im. Wojciecha Kętrzyńskiego w Olsztynie, badacz dziejów społeczno-politycznych Kresów Północno-Wschodnich II Rzeczypospolitej, prezes Towarzystwa Przyjaciół Wilna i Ziemi Wileńskiej w Olsztynie.

28 lutego, g. 12.00 — Kamienica Naujacka MOK Olsztyn — Uwikłani w historię. Spotkanie skierowane do młodzieży licealnej, w którym wezmą udział: Maria Korybut-Marciniak — badaczka ziem litewsko-białoruskich w XIX wieku, z pochodzenia kresowianka, Krzysztof Rutkowski — nauczyciel LOV, wspaniały mówca, członek towarzystwa miłośników Wołynia i Polesia, Piotr Bojarski — historyk, pracownik Instytutu Północnego im. Wojciecha Kętrzyńskiego w Olsztynie, badacz dziejów społeczno-politycznych Kresów Północno-Wschodnich II Rzeczypospolitej, prezes Towarzystwa Przyjaciół Wilna i Ziemi Wileńskiej w Olsztynie oraz Jadwiga Jasińska — expatriantka z Wileńszczyzny.

29 lutego, g. 11.00 — Centrum Konferencyjne UWM, ul. Dybowskiego 11. Koncert Finałowy: Ukochana Ziemia Ma — Wileńszczyzna. Wystąpią: Polski Zespół Artystyczny Pieśni i Tańca „Wilnia”, Zespół Folkowy FOLK VIBES, Zespół Tańca Ludowego ZTL Perła Warmii oraz Piotr Krupski. Prowadzenie: Anna Adamowicz (Ciotka Franukowa) i Dominik Kuziniewicz. Koncertom będzie towarzyszył tradycyjny Jarmark Wileński.

Bilety na Koncert Finałowy: 25 zł / Bilety grupowe (od 10 osób) 20 zł. Bilety.mok.olsztyn.pl

BASIA KAWA W GALERII SOWA

8.03 Olsztyn

Galeria Sowa (ul. Zamkowa 2, Olsztyn) zaprasza na niezwykle koncert Basi Kawy w duecie. Początek o godz. 18.00. Wystąpią: Basia Kawa — wokół, elektryczne skrzypce Błażej Kucman — gitara.

Basia Kawa to wokalistka, skrzypaczka, kompozytor-

ka, jedyna osoba w Polsce, która gra na specjalnie skonstruowanych dla niej 5-strunowych skrzypcach elektrycznych z USA. W programie koncertu są autorskie piosenki z pogranicza softrocka, popu i bluesa oraz znane covery (m.in. Bowska, Jopek, Lindsey Stirling, Mrozu). W 2013 r. Basia Kawa wydała ze swoim zespołem płytę „Małe szczęście”, zawierającą 11 autorskich piosenek, z którą koncertowała m.in. podczas Witamina Jazz Festiwalu w Sandomierzu czy na Olsztyńskich Nocach Bluesowych.

Fot. newseria.pl

Basia Kawa

50 TWARZY TINDERA

28.02 Olsztyn

MOK Olsztyn zaprasza do Galerii Dobro (ul. Stare Miasto 24/25) na spotkanie z Joanną Jędrusik, autorką „50 twarzy Tindera”, autobiograficznego reportażu o bliskości, randkowaniu i internecie. Jak pisze wydawca książki: „50 twarzy Tindera” to autobiograficzny reportaż o poszukiwaniu bliskości, seksu i sensu, praktyczny poradnik randkowania i obsługi relacji damsko-męskich.”

Spotkanie poprowadzi Emilia Konwerska. Początek o godz. 18:00. Wstęp wolny.

WOJNA FIGUR

29.02 Olsztyn

W sobotę 29 lutego w sali kameralnej Kamienicy Naujacka w Olsztynie, ul. Dąbrowszczaków 3 o godzinie 17.00 odbędzie się premiera „Wojny Figur” w reżyserii Michała Zareckiego i produkcji Studia Filmowego Wieszcze.

„Wojna Figur” to próba humorystycznego, ale i też refleksyjnego spojrzenia na odwieczny konflikt pomiędzy dwoma wielkimi wieszczami: Adamem Mickiewiczem i Juliuszem Słowackim. Poeci spotykają się przy partii szachów i rozliczają między sobą przeszłość.

Wydarzenie będzie obejmowało m.in.: recytację wieszczy, krótką prelekcję prof. Ankudowicz-Bieńkowskiej na temat historii relacji Mickiewicz-Towiański i miejsca Towiańskiego w Wielkiej Emigracji, krótkiej „audycji radiowej” oraz pokazu filmowego.

Wstęp wolny.

WYSTAWA „JESTEŚMY OKROPNE”

5.03 Olsztyn

W Galerii Sztuki BWA w Olsztynie 5 marca pojawi się nowa wystawa. Nosi tytuł „Jesteśmy okropne”. Wernisaż zaplanowano na godz. 18.00.

„Jesteśmy okropne” to prezentacja najnowszych prac

czterech malarek młodego i średniego pokolenia, stanowiąca pochwałę wolności twórczej i nieskrępowanej ekspresji na przekór schematom i oczekiwaniom — tak w życiu, jak i w malarstwie.

Na wystawie pojawiają się liczne wizerunki kobiet — portrety samych autorek, osób z ich najbliższego otoczenia, ale też przedstawienia archetypiczne. Zobaczymy współczesne kobiety w sytuacjach banalnych, ale też drastycznych i pełnych dramatyzmu. Pomimo wyraźnej prostoty formy, będą to obrazy nieoczywiste, kreujące specyficzną atmosferę i skłaniające do refleksji. Kuratorką wystawy jest Joanna Tekla Woźniak.

Fot. materiały BWA

WARMIŃSKIE KRAJOBRAZY NA FOTOGRAFIACH

W Centrum Edukacji i Inicjatyw Kulturalnych w Olsztynie trwa wystawa fotografii Marka Kojro. Przesycone światłem, pełne pięknych barw krajobrazy warmińskie tego autora olsztyńska publiczność zdążyła już poznać podczas poprzednich wystaw w Galerii Stary Ratusz, Starej Kotłowni Kortowo, Muzeum Przyrody i w olsztyńskim Starostwie Powiatowym. Obecnie do końca marca możemy je oglądać w foyer Centrum Edukacji i Inicjatyw Kulturalnych w Olsztynie (ul. Parkowa 1).

HELIOS
tel. 89 535 20 30

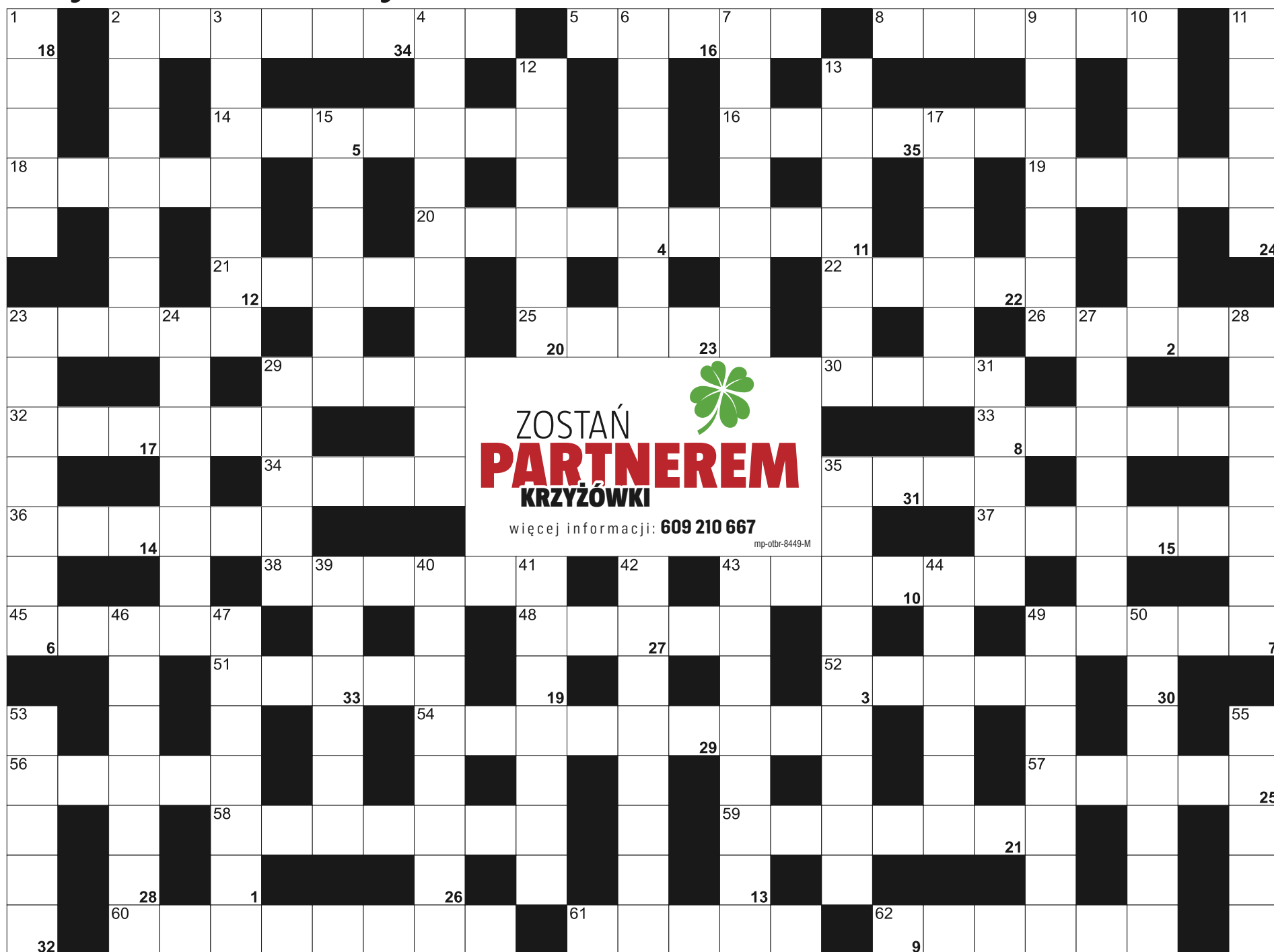
237190tbs-a -0

KINO HELIOS

ŚRODA, 26 LUTEGO

Sokół z masłem orzechowym / napisy, godz. 18:30; Bad Boy, godz. 10:30, 11:40, 13:00, 14:20, 15:30, 17:00, 18:00, 19:30, 20:30, 22:00; Zew krwi / dubbing, godz. 10:00, 12:45, 17:45; Zenek, godz. 12:00, 13:15, 14:45, 17:30, 18:15, 20:15, 21:00; 365 dni, godz. 11:00, 13:40, 16:20, 19:00, 21:40; Dżentelmeni, godz. 14:30, 19:45, 21:15; Bayala i ostatni smok, godz. 11:15, 13:30; Gang zwierzaków, godz. 10:45, 16:00; Harley Quinn: Ptaki Nocy / napisy, godz. 11:50, 17:15; Parasite, godz. 15:40, 20:00 Mayday, godz. 15:15.

Krzyżówka klasyczna z hasłem

ZOSTAŃ
PARTNEREM
KRZYŻÓWKI
więcej informacji: 609 210 667
mp-otbr-8449-M

Litery z pól ponumerowanych od 1 do 35, utworzą rozwiązanie - przysłowie:

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22
23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35									

POZIOMO: 2) owoce w chłodni; 5) przyjęcie dawniej; 8) kojąca maść; 14) w nich rybki; 16) gitara dla Erato i maska dla Melpomeny; 18) krwawe trofeum Indianina; 19) płytki buty o zakrzywionych czubach; 20) niejeden na cmentarzu; 21) piosenkarze i aktorzy; 22) babiniec bogatego Araba; 23) bije od brylantów; 25) nie przechodzi w jakość; 26) bielak lub zys; 29) największa z Wysp Północnofryzjskich; 30) imię Bismarcka; 32) wąski, skórzany pasek; 33) napój z owoców; 34) Joanna dla przyjaciół; 35) okrągła ziemniaczana kłuska; 36) rzymski bóg mórz; 37) towarzyszy burzy; 38) Żywago z powieści; 43) ptaki z koralami; 45) głoszony w meczetach; 48) nieprzetłumaczalny

zwrot dla tłumacza; 49) czarne w kominie; 51) gatunek indyjskiej herbaty; 52) walenie w drzwi; 54) metabaza inaczej; 56) handluje kradzionym; 57) rdzewieją pod wodą; 58) ciało wszczepione do organizmu; 59) ze stolicą w Tunisie; 60) nadrzewna żabka; 61) brązowieje na słońcu; 62) składnik kogla mogła.

PIONOWO: 1) Dolny z Wrocławiem; 2) kobieta zamężna; 3) zapobiegająca ściekaniu wody po ścianie; 4) kobieta koregent; 6) Ferdinando Henrique, były prezydent Brazylii; 7) dosięgać celu; 9) przydomek Louisa Armstronga; 10) prorok od Dekalogu;

11) człękoksztalna małpa; 12) leczone u laryngologa; 13) zmruszone drzewo; 15) pozytywne cechy; 17) stolica Libanu; 23) graniczy z Rwandą i Tanzanią; 24) do wycierania kurzu; 27) części ciała do wzruszania; 28) reperowanie dziur; 29) pierwiastek Sc; 31) kuzynka żyrafy o przegrywanych nogach; 35) każdy ma swojego szefa; 39) między wyrazami; 40) indiański toporek; 41) szybka, cięta odpowiedź; 42) typ nadwozia, prawie hatchback; 43) sprowadza towary z zagranicy; 44) kuchnia na jachcie; 46) szklana cegła; 47) Ravel, francuski kompozytor; 49) trzecia największa wyspa Nowej Zelandii; 50) armatka; 53) przygoda na kajakach; 55) do śpiewania.

GDZIE ZAMÓWIĆ OGŁOSZENIE DROBNE?

www.nadajogloszenie.pl

Centralne Biuro Ogłoszeń Olsztyn, ul. Partyzantów 28

tel. (89) 539-74-80; (89) 539-74-82
fax (89) 539-74-88
czynne pn.-pt. 9.00-17.00, sob. **nieczynne**

Barczewo, ul. Wojska Polskiego 7

☎ tel./fax (89) 674-04-90
czynne pn.-pt. 9.00-17.00, sob. 9.00-13.00

Bartoszyce, pl. Konstytucji 3 Maja 29 (Biuro turystyczne IKAR)

☎ tel./fax (89) 762-27-11
czynne pn.-pt. 9.00-17.00, sob. 9.00-14.00

Biskupiec, ul. Topiel 2

☎ tel./fax (89) 715-32-50
czynne pn.-pt. 8.15-17.00, sob. 8.15-12.30

Elbląg, ul. Rybacka 35

☎ tel./fax (55) 236-16-99
czynne pn.-pt. 8.00-16.00, soboty nieczynne

Miłakowo, ul. Olsztyńska 16 (Urząd Miasta)

☎ tel. (89) 757-83-31
czynne pn.-pt. 8.00-15.00, soboty nieczynne

Morąg, ul. 11 Listopada 2 (budynek Poczty i TP)

☎ tel./fax (89) 757-28-91
czynne pn.-pt. 10.00-16.00, sob. 9.00-14.00

Mrągowo, ul. Ratuszowa 5

(Mrągowska Agencja Turystyczna „MAT”)
☎ tel./fax (89) 741-81-51
czynne pn.-pt. 9.00-16.00, soboty nieczynne

Nidzica, ul. Traugutta 20 (Gminna Spółdzielnia „Sch”)

☎ tel. (89) 625-21-20, fax (89) 625-26-98
czynne pn.-pt. 7.00-15.00, soboty nieczynne

Olsztyn, ul. Chopina 29 (Miejski Dom Kultury)

☎ tel./fax (89) 519-22-01
czynne pn.-pt. 8.00-16.00, soboty nieczynne

Szczytno, ul. Odrodzenia 18 (PTU „Mazur-Pol”)

☎ tel./fax (89) 624-31-48
czynne pn.-pt. 8.00-17.00, sob. 8.00-14.00

Ogłoszenia drobne zamieszczone
w „GAZECIE OLSZTYŃSKIEJ” i „DZIENNIKU ELBLĄSKIM”
ukazują się równocześnie na stronie

www.drobniak.pl

Nekrologi i kondolencje zamieszczone
w „GAZECIE OLSZTYŃSKIEJ” i „DZIENNIKU ELBLĄSKIM”
oraz tygodnikach lokalnych ukazują się równocześnie
na stronie www.pozegnania.net
ZAPAL WIRTUALNĄ ŚWIECZKĘ

61617opb1-ag-M

Szukasz klientów ?

docieramy do
1400000 odbiorców

wykorzystujemy zaawansowane
sposoby emisji i targetowania
reklam

dostarczymy Twoją ofertę do
potencjalnych klientów
na najpopularniejszych nośnikach

wyberz profesjonalistów,
wyberz nas

GAZETA OLSZTYŃSKA

(89) 539-74-46, reklama@wm.pl

ZWIERZĘTA

sprzedam

NARYBEK- zarybienia tel.600-460-777.

OWCZAREK niemiecki, rodowódowy, 11-miesięczny, suka, 506-10-90-11.

NIERUCHOMOŚCI

sprzedam

MIESZKANIE 37m2 sprzedam 502-753-260

SPRZEDAM działkę rekreacyjną w Bażantarni w Elblągu, 662-498-458.

WWW.DOMKIANGIELSKIE.PL, 503-103-703

do wynajęcia

DWUPOKOJOWE apartament Olsztyn 601-655-033

DWUPOKOJOWE, piętro, balkon, centrum, 505669918

KAWALERKA, 604-095-683

KAWALERKA na wynajem w centrum Elbląga, 508-969-249

PRACA

dam pracę

FIRMA Budowlana Olsztyn poszukuje pracowników z doświadczeniem w zakresie robót budowlanych w dni robocze w godz. 8.00-16.00, kontakt: 655-044-112

MALARZA, pomocnika malarza proszkowego (89)526-64-12

MONTAŻYSTÓW płyt GK, 608-545-251

NIEMCY murarze dźwigowi cieśle spawacze elektrycy 601-218-955

PRACOWNIKA do prac wykończeniowych, cieśle, 604-783-558

ŚLUSARZY, spawaczy, montażyści, Olsztyn. 605-220-301

ZATRUDNIĘ księgową na 1/2 etatu Tel. (89)6163319 /663-929-609

ZATRUDNIĘ w gospodarstwie, 601-772-124

AUTO-MOTO

sprzedam

SKODA Superb, 2013r., stan bardzo dobry, TDI 2.0, 140 KM, czarna perła, przebieg 180 tys. km, 518-486-494

kupię

KUPIĘ motocykle Junak, Wfm, Wsk, motorynka, Shl oraz części, 504-631-626

USŁUGI

budowa | remont

HYDRAULICY, 501-209-794

HYDRAULICZNE, 664-733-204

MAŁOWANIE tanio, solidnie, 500-549-432

MAŁOWANIE, 782-404-688

KONSTAŁ PRODUCENT
GAZAŁE blaszane
BRAMY Garażowe
KOJCE dla Psów
Najniższe **CENY**
Różne wymiary
Transport cały kraj
Montaż **GRATIS**
Dogodne **RATY**
89-650-30-43 85-733-60-26
29-642-34-61 55-621-23-38
512-853-323
www.konstal-garaze.pl
15720otbr-b-M

POLBRUK, 602-401-309

SZPACHLOWANIE, malowanie, 504-720-494

BIZNES

POŻYCZKA. (89)527-72-04

RÓŻNE

sprzedam

DREWNO kominkowe, opałowe, transport, 576-935-573, 794-630-121.

DREWNO opałowe, kominkowe tel. 605-048-075, 89-513-15-60

GAZAŁE blaszane www.parterstal.pl, 698-230-205, 798-710-329.

MASZYNY stolarskie, 602-459-611.

kupię

KUPIĘ drogowe płyty betonowe, tel. 515-234-761

MASZYNY stolarskie, 602-459-611.

POROŻE jelenia, bursztyn, 601-68-47-54

ROLNICTWO

zwierzęta hodowlane

! F.H.U. skup i transport knurów, macior, bydła-waga, faktura, tel.721-040-072.

ciągniki

SKUP ciągników i przyczep, 502-646-575

produkty rolne

KUPIĘ: ZBOŻA paszowe, konsumpcyjne, jęczmień, owies.FHU ANIMAR.Tel.694-508-207

SKUP ZBÓŻ KUPI:zboża paszowe, konsumpcyjne, jęczmień, owies. Tel.606-505-511

WTOREK

praktyczne porady
dotyczące urządzania
i remontowania domów
i mieszkań

dodatek

dom.wm.pl

mp-otbr-7106

31419opb1-a-C

Z głębokim żalem zawiadamiamy,
że 23 lutego 2020 r. odszedł od nas
nasz kochany Mąż, Tata i Dziadek

ś. † p.

Mirosław Franciszek Bańkowski

Uroczystości pogrzebowe rozpoczną się
29 lutego 2020 r. o godz. 11.45 modlitwą różańcową
w kościele pw. św. Wojciecha przy ul. Gałczyńskiego.
Msza święta żałobna rozpocznie się o godz. 12.00,
po niej nastąpi wyprowadzenie
na cmentarz komunalny przy ul. Poprzecznej.

Pograżona w żalobie rodzina

81920opb1-a-M

Pozostaniesz na zawsze w sercach tych, którzy Cię kochali...

Z głębokim żalem zawiadamiamy, że 24 lutego 2020 r.
odszedł od nas w wieku 87 lat
Nasz Ukochany Mąż, Tata, Dziadek i Pradziadek

ś. † p.

Zygmunt Wybrański

Uroczystości pogrzebowe rozpoczną się w czwartek,
27 lutego 2020 r., o godz. 12.00 pożegnaniem i modlitwą
różańcową w kaplicy przy ul. Poprzecznej,
skąd o godz. 12.30 nastąpi wyprowadzenie do kościoła
pw. św. Józefa przy ul. Jagiellońskiej na mszę świętą
żałobną. Ceremonia pochowania odbędzie się
na cmentarzu komunalnym w Dywitach.

Pograżona w smutku rodzina

81320opb1-a-M

**TU ZLECISZ ZAMIESZCZENIE
NEKROLOGU LUB KONDOLENCJI
W „GAZECIE OLSZTYŃSKIEJ”
I „DZIENNIKU ELBLĄSKIM”**

NEKROLOGI (wymagany akt zgonu)

Terminy przyjąć*:

- na poniedziałek – do piątku do godz. 17.00
- na wtorek, środę, czwartek, piątek
– dnia poprzedniego w godz. 9.00-17.00
- na sobotę – do czwartku do godz. 17.00

* Dotyczy Biura Ogłoszeń w Olsztynie, ul. Partyzantów 28

KONDOLENCJE

(wymagany dowód osobisty
osoby nadającej)

ukazują się w ciągu trzech dni
od chwili nadania

Biuro Ogłoszeń, **OLSZTYN,**
ul. Partyzantów 28
czynne w godz. 9.00-17.00
soboty – nieczynne
tel. 89-539-74-80, 89-539-74-82

www.pozegnania.net

Biuro Ogłoszeń, **ELBLĄG, ul. Rybacka 35**
tel./fax 55-236-16-99, tel. centrala 55-611-46-00 w. 22
pon.-pt. godz. 8.00-16.00

28919opb1-C-K

*Życie to czas, w którym szukamy Boga.
Śmierć to czas, w którym Go znajdujemy.
Wieczność to czas, w którym Go posiadamy...*

Św. Franciszek Salezy

mp-otbr-6786a-M

Darkowi Wybrańskiemu

wyrazy głębokiego współczucia z powodu śmierci

Taty

składają dyrekcja oraz pracownicy
Szkoły Podstawowej nr 9 w Olsztynie

82120opb1-a-M

*Bóg widzi śmierć inaczej niż my.
My widzimy ją jako ciemny mur,
Bóg jako bramę...*

Walter Flex

mp-otbr-6786b-M

Naszemu koledze

Ireneuszowi Baran

wyrazy głębokiego współczucia
i słowa wsparcia
po śmierci

Ojca

składają koleżanki i koledzy z pracy

81020opb1-a-M

ARKADIA
Olsztyn, ul. Jagiellońska 52/85
tel. 89 526 67 53, 665 175 125
całodobowe przewozy zmarłych

Zbigniew Jarmużewski Joanna Kamińska Andrzej Domasiewicz
kom. 602 514 880 kom. 691 410 360 kom. 602 514 888

Gwarantujemy godną
i kulturalną posługę

614419opb1-a-K

ARKA
Elżbieta Michałowska Anna Michałowska

OLSZTYN, Zatorze
ul. M. Zientary-Malewskiej 2A
tel. 89 534 72 42, kom. 605 635 908

OLSZTYN, Jaroty, ul. Herberta 16/24
(wejście od Wilczyńskiego, naprzeciw „Medyka”)
tel. 89 526 66 01, kom. 605 665 909

www.arkaolsztyn.pl Całodobowe przewozy zmarłych

614619opb1-a-K

Farmański
ZAKŁAD POGRZEBOWY

Pomożemy Ci godnie pożegnać

dawniej **market**

OLSZTYN
ul. Lengowskiego 18-20, tel. 89 535-53-00

BISKUPIEC
ul. Armii Krajowej 4, tel. 89 715-20-93

POGOTOWIE POGRZEBOWE 89 527-09-09

614219opb1-a-K

*Śmierć nie jest kresem naszego istnienia.
Żyjemy w naszych dzieciach
i następnych pokoleniach.
Albowiem to dalej my,
a nasze ciała to tylko zwiędłe liście
na drzewie życia.*

Albert Einstein

mp-otbr-6786

Dwie powalczą o finałową ósemkę

SIATKÓWKA || Dwie olsztyńskie drużyny – juniorki Chemika i juniorzy AZS UWM – awansowały z kompletem zwycięstw do półfinałów mistrzostw Polski. Dla pozostałej trójki z Warmii i Mazur pierwszy centralny szczebel okazał się zarazem ostatnim...

W ćwierćfinałach MP junierek nasze województwo było reprezentowane, wyjątkowo, przez dwie, a nie trzy drużyny (MKS Truso Elbląg się wycofał): UKS Chemik SMS Olsztyn oraz SMS Ostróda. Olsztynianki pojechały aż do Zielonej Góry i... spisały się znakomicie: wygrały wszystkie mecze, a Patrycję Komendę uznano za najlepszą zawodniczkę (MVP) turnieju. Z kolei ostródzianki przebiły się co prawda do czwórki półfinalistek w swoim turnieju, ale w decydującym meczu (dalej przechodziła tylko dwójka) przegrały z MKS Kalisz 0:3 (-16, -11, -11).

*** UKS Chemik SMS:** Patrycja Komenda, Zuzanna Dąbrowska, Weronika Wrzesińska, Weronika Poczynek, Aleksandra Wyrzykowska, Nikola Lewandowska, Natalia Godlewska, Izabela Rządziejewicz,

Patrycja Mazur, Julia Pietrzak, Izabela Żukowska, Agnieszka Bartnikowska (obie libero). Trenerzy: Maciej Dobrowolski, Piotr Stasiewicz.

*** Wyniki naszych zespołów. Zielona Góra:** Chemik - AZS AWF Wrocław 3:0 (13, 12, 14), Stal Śrubiańnia Żywiec 3:0 (19, 24, 21); półfinał: KS 13 LO 7 Zielona Góra 3:0 (13, 21, 17); finał: UKS ZSMS Poznań 3:1 (17, 13, -22, 22).

Opole: SMS Ostróda - AZS UNI Opole 3:0 (13, 18, 8), APS Rumia 1:3 (23, -20, -17, -28); półfinał: MKS Kalisz 0:3 (-16, -11, -11); o 3. miejsce: MKS Koszalin 3:1 (23, -20 11, 16); awans: Kalisz, Rumia.

Wśród juniorów znakomicie powiodło się z kolei juniorom AZS UWM Olsztyn, którzy podczas ćwierćfinałów MP w Ozorkowie stracili tylko dwa sety. SMS Ostróda i UKS Absolwent Sport Club Olsztyn nawet nie zbliżyły się do

takiego wyniku, kończąc swoje turnieje na, odpowiednio, piątej i szóstej pozycjach.

*** AZS UWM:** Bartłomiej Andrzejewski, Jakub Brzozowski, Dawid Deptuła, Kacper Dobrowolski, Wiktor Janiszewski, Oliwier Kotecki, Michał Kozłowski, Maciej Kwiatkowski, Maciej Milewski, Michał Prachniewski, Aleksander Szalc, Adrian Łakatyszewski. Trenerzy: Rafał Wiśniewski, Grzegorz Krzan, Andrzej Grygołowicz.

Ozorków: AZS UWM Olsztyn - MKS Andrychów 3:1 (-23, 18, 11, 12); półfinał: Szamotulanin Szamotuły 3:0 (15, 12, 19); finał: Bzura Ozorków 3:1 (15, -23, 17, 17).

Gdańsk: SMS Ostróda - Trefl Gdańsk 0:3 (-11, -11, -15), Czarni Radom 0:3 (-12, -20, -15); o 5. miejsce: MKS Kraśnik 3:1 (23, 11, -22, 30); awans: Trefl, AZS 2020 Częstochowa.

Warszawa: UKS Absolwent - BAS Białystok 0:3 (-17, -24, -29), Sparta AGH Kraków 0:3 (-19, -20, -18); o 5 miejsce: Stocznowiec Gdańsk 2:3 (19, -23, 23, -16, -13); awans: MOS Wola Warszawa, Sparta AGH.

Wczoraj rozlosowano już grupy półfinałowe MP, które powalczą o awans do finałowych ósemek między 6 a 8 marca. Juniorki Chemika będą gospodarzem turnieju, w którym zagrają o jedno z dwóch premiowanych awansem miejsc ze Spartą Warszawa, UKS Setbol Oświęcim oraz ŁKS SŻ Szkoła Gortata Łódź. Z kolei AZS UWM pojedzie do stolicy, gdzie zagra z MOS Wola Warszawa, Energetyką Poznań oraz AZS PWSZ Nysa.

PES

**GAZETA OLSZTYŃSKA ZAWSZE POD RĘKĄ.
ZAPRENUMERUJ E-WYDANIE: KUPGAZETE.PL**

SPRINTEM

JEŹDZIECTWO\\\\ W Warszawie w wieku 78 lat zmarł po ciężkiej chorobie mistrz olimpijski z Moskwy (1980) w jeździe konnej konkursie skoków przez przeszkody Jan Kowalczyk. Startujący na koniu Artemor, Kowalczyk wywalczył w Moskwie również srebrny medal w konkursie drużynowym. Jego indywidualne mistrzostwo olimpijskie wciąż pozostaje jedynym takim medalem w historii polskiego jeździectwa. Jan Kowalczyk startował również w igrzyskach w Meksyku (1968) i Monachium (1972), zajmując, odpowiednio, 11. i 12. miejsce w konkursie drużynowym. Ponadto był m.in. aż 17-krotnym mistrzem Polski (między 1965 a 1986 r.), który w swojej karierze wygrywał zawody jeździeckie m.in. także w... Olsztynie (w 1965). W latach 1964-86 uczestniczył w aż 46 konkursach o Puchar Narodów (pięć zwycięstw), co jest kolejnym absolutnym polskim rekordem.

TENIS\\\\ Iga Świątek wygrała z rozstawioną z numerem 17. Chorwatką Doną Vekić 6:4, 7:5 i awansowała do drugiej rundy turnieju WTA na kortach twardej w Doha (pula nagród 2,93 mln dol.). Kolejną rywalką 49. w światowym rankingu Polki będzie Swietłana Kuzniecowa z Rosji.

PIŁKA NOŻNA\\\\ W meczu kończącym 23. kolejną Bundesligi Eintracht Frankfurt przegrał u siebie z 1.FC Unionem Berlin 1:2 (0:0). Dobre spotkanie w bramce gości, którzy są coraz bliżej tego, żeby zapewnić sobie utrzymanie, rozegrał olsztynianin Rafał Gikiewicz. W tabeli prowadzi Bayern Monachium (49 pkt) przed RB Lipsk (48), Borussią Dortmund (45), Borussia Moenchengladbach (43; mecz mniej), Bayerem Leverkusen (43) i Schalke 04 Gelsenkirchen (36). Union jest dziesiąty (29).

* Walczący o uniknięcie spadku West Ham United napędził na Anfield Road sporego stracha Liverpoolowi, prowadząc 2:1 z niepokonanym liderem Premier League (aż 17 ligowych zwycięstw z rzędu!). Ostatecznie wszystko w 27. kolejce zakończyło się jednak po myśli faworyta, który wygrał 3:2 (Wijnaldum 9, Salah 68, Mane 81 - Diop 12, Fornals 54), do czego - niestety - przyłożył rękę m.in. Łukasz Fabiański. Polski bramkarz zawił przy stracie aż dwóch z tych trzech goli...

Czołówka tabeli: 1. Liverpool (79 pkt); 2. Manchester C. 57; 3. Leicester 50; 4. Chelsea 44; 5. Manchester United 41; 6. Tottenham 40, (...) 18. West Ham 24; 19. Watford 24; 20. Norwich 18.

SPORT W TV\\\\ **Kolarstwo.** UAE Tour, 4. etap (11.45, Eurosport 1)

* **Kolarstwo torowe.** Mistrzostwa świata

ta w Berlinie (18.25, TVP Sport; 18.30, Eurosport 2)

* **Piłka nożna.** Liga Europy, 1/16 finału: Braga - Rangers (17.50, Polsat Sport Premium 2); Liga Mistrzów, 1/8 finału: Real Madryt - Manchester C. (20.50, Polsat Sport Premium 1; 20.55, TVP 1), Lyon - Juventus (20.50, Polsat Sport Premium 2); skróty LM (22.55, TVP Sport; 23.30, Polsat Sport Premium 1)

* **Piłka ręczna.** Liga Mistrzów: Flensburg-Handewitt - Celje Pivovarna Lasko (18.55, nSport+)

* **Siatkówka.** PlusLiga: Katowice - ZAKSA, Resovia - Verva (17.30, 20.30, Polsat Sport)

* **Tenis.** Turnieje ATP w Dubaju (11, 13, Polsat Sport; 16, 18, Polsat Sport Extra), WTA w Doha (12, 14, TVP Sport) oraz ATP w Acapulco (23, 1.00, 3.00, 5.00 ze śr. na czw., Polsat Sport)

PES

Adrian Durma na podium w Bratysławie

KICKBOXING || Adrian Durma (UKS Silvant Kajak Elbląg) na kolejnym turnieju Pucharu Europy, tym razem w Bratysławie (Słowacja), wywalczył dwa medale. W formule kick light elblązanin zwyciężył, natomiast w light contact zdobył brązowy medal.

Puchar Europy przyciągnął do Bratysławy wielu znakomitych zawodników, co nie dziwi, bowiem był to bardzo prestiżowy turniej. W tej sytuacji na Słowacji nie mogło zabraknąć Adriana Durmy, który systematycznie zdobywa medale na najważniejszych zawodach. No i w Bratysławie elblązanin po raz kolejny potwierdził swoją znakomitą formę!

W formule kick light w kategorii wagowej do 74 kg Durma nie miał sobie równych i wywalczył złoty medal. W drodze do pierwszego miejsca na punkty pokonał Czecha Jana Worocha, a w kolejnym pojedynku już w pierwszej rundzie poradził sobie ze Słowakiem Radmirem Musakovem. W efekcie elbląski kick-boxer awansował do finału, w którym jednogłośnie na

Fot. archiwum donowe

Adrian Durma na najwyższym podium Pucharu Europy w Bratysławie

punkty wygrał z reprezentantem Austrii Stefanem Schwarzem.

W formule light contact elblązanin stanął także na podium, ale tym razem wywalczył brązowy medal, bowiem w półfinale uległ 1:2 Kajetanowi

Bence. Wcześniej wygrał z reprezentantami Ukrainy i Słowacji.

— WALKI NAPRAWDĘ BYŁY TRUDNE, BO NA SŁOWACKI TURNIEJ

PRZYJECHALI ZUPEŁNIE INNI ZAWODNICY NIŻ NA WCZEŚNIEJSZE ZAWODY NA CHORWACJI - OCENIŁ ZADOWOLONY ZE SWEGO WYSTĘPU ADRIAN DURMA.

Wyniki pokazują, że moja forma systematycznie rośnie z tygodnia na tydzień, co dobrze rokuje na najbliższe starty. Bo teraz przede mną kolejne ciekawe wyzwanie, do których muszę się przygotować. Już za dwa tygodnie będę rywalizować w Pucharze Polski Wojska Polskiego i Służb Mundurowych, gdzie będę reprezentować Państwową Straż Pożarną.

JERZY KUCZYŃSKI

GAZETA OLSZTYŃSKA ZAWSZE POD RĘKĄ.
ZAPRENUMERUJ E-WYDANIE: KUPGAZETE.PL

SPRINTEM

TAEKWONDO\\\ Blisko 150 zawodników z 7 klubów wzięło udział w zawodach Otwartego Pucharu Polski Północnej Taekwondo ZSPUT, które zorganizowano pod patronatem burmistrza Barczewa Andrzeja Maciejewskiego.

Zawodnicy w każdej grupie wiekowej rywalizowali w konkurencjach układów otwartych, technik szybkościowych, walki soft stick, touch contact, semi contact oraz light contact. Odbłyły się również konkurencje walk Grand Champion dla każdej grupy wiekowej. W klasyfikacji klubowej Egida Barczewo, której zawodnicy zdobyli 44 medale (11-18-15), zajęła trzecie miejsce. - Poza tym tytuł Grand Champion wywalczyła Julia Bazylewicz z sekcji w Barczewie - dodaje trener Bartosz Zabłotny. - Wielkie brawa należą się też naszym debiutantom, którzy wykazali się ambicją i sportowym charakterem.

*** Medaliści Egidy:** Wiktor Płotast (1 złoty-0 srebrnych-0 brązowych), Alek-

sander Ziejewski (0-1-0), Lena Bartlewska (0-1-0), Agata Sławińska (0-1-0), Hubert Krawczyk (0-1-1), Jacek Giglewicz (1-0-1), Kazimierz Adamski (0-2-0), Hanna Nowakowska (1-1-0), Lena Kowalska (0-1-1), Aleksander Burczyk (0-0-1), Ksawery Powichorwski (0-0-1), Maciek Jarmużewski (0-1-2), Jakub Olender (0-1-0), Wojciech Nowakowski (1-2-0), Barbara Budek (2-0-0), Antonina Milewska (2-0-1), Przemysław Bąk (0-0-1), Patrycja Banaszek (0-0-2), Julia Cybul (0-2-0), Wiktor Zalewski (0-1-1), Kinga Wieczorek (0-1-0), Magda Budek (0-1-1), Patryk Ciak (0-0-1), Zuzia Wójcik (1-0-0), Iza Rypińska (0-1-0), Sandra Stupakowska (1-0-0), Julia Bazylewicz (1-0-0).

KOSZYKÓWKA\\\ W 4. kolejce III ligi odbyły się akademickie derby Olsztyna. Niespodziewanie zwyciężył „starszy” AZS UWM

• AZS UWM II — AZS UWM 97:89 (15:15, 25:35, 25:19, 32:20)

AZS UWM II: Muszyński 34, Chudzik 29, Kucharski 16, Dymek 8, Jaskólski 6, Bednarczyk 2, Podgórski 2.

AZS UWM: Stanisławajtyś 20, Kaufman 20, Kowalczyk 19, Włodarczyk 14, Miałki 8, Mycko 6, Suchtabowicz 2, Szachniewicz, Alik, Drozda, Strumiłło.

W pierwszym spotkaniu tych drużyn bezproblemowe zwycięstwo (:93:60) odniósł zespół młodszy. No i w rewanżu zanosilo się na ponowne zwycięstwo pierwszej ekipy AZS UWM, która prowadziła do 33. minuty. Wtedy jednak - po rzucie Muszyńskiego - druga drużyna AZS wyszła na prowadzenie 72:71 i nie dała już sobie wydrzeć zwycięstwa.

W niedzielę AZS UWM zagra w niedzielę u siebie z Czarnymi Słupsk (g. 16), natomiast AZS UWM II w Kwidzynie zmierzy się z Basketem.

*** Inny wynik 4. kolejki:** Czarni — Basket 67:76 (20:19, 12:14, 16:18, 19:25).

PO 4 KOLEJKACH

1. AZS UWM	6	332:302	(+30)
2. Basket	6	310:301	(+9)
3. Czarni	6	301:316	(-15)
4. AZS UWM II	6	343:367	(-24)

PIŁKA NOŻNA\\\ Już tylko niecałe dwa tygodnie zostały do inauguracji rozgrywek w Lidze Makroregionalnej U-19, w której z naszego regionu występują Jeziorak Iława i Concordia Elbląg. Rywalami warmińsko-mazurskiego duetu są ekipy z Podlaskiego, Łódzkiego oraz Mazowieckiego. Runda wiosenna w lidze makroregionalnej potrwa trzy miesiące, a zespoły grać będą systemem każdy z każdym, mecz i rewanż. I runda rozpocznie się 7 marca i zakończy 18 kwietnia. Natomiast druga runda rewanżowa rozpocznie się 25 kwietnia, a zakończy 6 czerwca. Oto kluby, które grać będą w tym sezonie: Wisła Płock, Polonia Warszawa, SMS Łódź, Widzew Łódź, Wigry Suwałki, Olimpia Zambrów, Jeziorak Iława, Concordia Elbląg.

MDRYH, LECH, JK

Kapitan Bucholc ocenia pomocników Stomilu

PIŁKA NOŻNA || Janusz Bucholc, kapitan Stomilu, ocenia pomocników olsztyńskiego pierwszoligowca. Natomiast dzisiaj w Galerii Warmińskiej o godz. 17 odbędzie się prezentacja drużyny, która sobotnim meczem z Odrą Opole rozpocznie rundę wiosenną.

Mateusz Gancarczyk (27 lat) do Stomilu trafił rok temu ze Stali Mielec. Wychowanek MKS Oława w pierwszym spotkaniu (2:0 z GKS Tychy) w biało-niebieskich barwach strzelił gola. Trener Piotr Zajączkowski ustawia piłkarza na lewym skrzydle, jednak w razie potrzeby zawodnik ten może także zagrać na lewej obronie.

W Stomilu jest także jego starszy brat Waldemar (30 lat). Do Olsztyna też przyszedł ze Stali Mielec - warto wspomnieć, że wcześniej bracia Gancarczykowie razem występowali także w Odrze Opole. Waldemar przez pewien moment był w kadrze Śląska Wrocław, ale nie udało mu się zadebiutować w Ekstraklasie.

- Trzymają się razem, w końcu to bracia - ocenia Janusz Bucholc. - Nie są jednak zamknięci w sobie, są bardzo kontaktowymi osobami, więc bez problemu odnaleźli się w naszej szatni.

RODZINA GANCARCZYKÓW JEST WYJĄTKOWA, BOWIEM AŻ OŚMIU BRACI GRA LUB GRAŁO ZAWODOWO W PIŁKĘ. SEWERYN, NAJBARDZIEJ Z NICH ZNANY, GRAŁ NAWET W REPREZENTACJI POLSKI.

* Wojciech Hajda (19 lat) trafił do Stomilu na zasadzie wypożyczenia z Górnika Zabrze. Do Olsztyna przyszedł, żeby odbudować piłkarską formę. Kariera tego utalentowanego gracza zastopowała z powodu poważnej kontuzji (zerwane więzadła). Piłkarz ma na swoim koncie 9 występów w Ekstraklasie. - Wojtek nie boi się wziąć na siebie odpowiedzialności na boisku - mówi Bucholc. - Spory talent i na pewno jeszcze nie powiedział ostatniego słowa.

* Sam van Huffel (21 lat) trafił do olsztyńskiego klubu w styczniu. Do

Fot. Emil Marecki

Mateusz Gancarczyk do Olsztyna trafił rok temu ze Stali Mielec

Olsztyna przyszedł z Koninklijke HFC Haarlem (III liga holenderska). Ze Stomilem związał się 2,5-letnim kontraktem. W klubie pokładają w nim wielkie nadzieje. - Zadaje dużo pytań - przyznaje Bucholc. - Chce wszystko wiedzieć jak najlepiej, żeby grać z nami jak najlepiej. Nie boi się odezwać i powiedzieć, czego oczekuje od zespołu. Teraz szatnia jest bardziej międzynarodowa, dlatego więcej trzyma się z zawodnikami anglojęzycznymi, ale przed nami się nie zamyka.

* Grzegorz Lech (37 lat) - tego zawodnika chyba nie trzeba przestawiać żadnemu kibicowi. Ze Stomilem związany od czasów, gdy z Kętrzyna trafił do sportowego liceum w Olsztynie. Debiutował w Ekstraklasie w 2001 roku, jest także autorem ostatniego gola dla Stomilu w Ekstraklasie. Na najwyższym szczeblu rozgrywek w Polsce zagrał w 55 spotkaniach, w większości w Koronie Kielce. Chce grać w piłkę tak długo, jak będzie mu to sprawiało przyjemność.

- OCENIAĆ GRZESIA TO WIELKA PRZYJEMNOŚĆ - MÓWI BUCHOLC. - TO LEGENDA OLSZTYŃSKIEGO KLUBU I NIE MA W TYM STWIERDZENIU ŻADNEJ PRZESADY.

* Eric Molloy (27 lat) do Stomilu trafił jesienią zeszłego roku po piłkarskiej przygodzie w Nowej Zelandii. Zawodnik grający na skrzydle pochodzi z Irlandii. Dopiero w wieku 18 lat ostatecznie postawił na piłkę nożną, bo wcześniej uprawianie tego sportu łączył z futbolem galickim (irlandzki sport narodowy). - Bardzo profesjonalny piłkarz, cały czas dba o wszelkie szczegóły - mówi Bucholc. - Chyba nie ma innego piłkarza w drużynie, który by tak długo przed i po treningu „rolował się” (rozciąganie przy użyciu rolki).

* Maciej Pałaszewski (21 lat) do Stomilu trafił w zeszłym roku ze Śląska Wrocław. Po wypożyczeniu wrócił do swojego klubu, bo chciał powalczyć o miejsce w Ekstraklasie. Nie udało mu się i ponownie skorzystał z oferty gry w Stomilu. - Bardzo kreatywny

zawodnik - ocenia kapitan „Dumy Warmii”. - Dużo daje drużynie w grze ofensywnej. Żeby jeszcze tylko mniej z sędziami rozmawiał, bo czasami to nam przeszkadza (śmiej). -

* Kolejnym wypożyczonym zawodnikiem do Stomilu Olsztyn jest Oktawian Skrzecz (22 lat), który trafił z Korony Kielce. - Bardzo szybki zawodnik, bo w końcu to skrzydłowy - mówi Bucholc. - Mógłby spokojnie rywalizować w biegach na 100 lub na 60 metrów (śmiej).

* Jakub Teclaw (20 lat) to wychowanek GKS Wiekielec. Do Stomilu przyszedł po solidnej rundzie w Ruchu Wysokie Mazowieckie (III liga). W debiucie w I lidze trener Zajączkowski ustawił go na środku obrony i ten mecz nie wypadł zbyt najlepiej. Kolejne szanse zawodnik otrzymał już jako defensywny pomocnik i na tej pozycji spisuje się bardzo dobrze. - Cichy i spokojny chłopak. Za dużo się w szatni nie odzywa - stwierdza Janusz Bucholc. - Jednak jak już coś powie, to dosadnie. Jak będzie robił postępy, takie jak teraz w Stomilu, to zobaczymy go w Ekstraklasie, może nawet w barwach naszego klubu.

KUP BILET

Cały czas trwa przedsprzedaż biletów na pierwsze spotkanie Stomilu w tym roku. Przypomnijmy, że przed własną publicznością podopieczni Piotra Zajączkowskiego zagrają z Odrą Opole. - Bardzo liczymy na doping naszych fanów - kończy Bucholc. - Wszyscy razem gramy o pełną pulę.

Do piątku za normalny zapłacimy 15 złotych, a za ulgowy 10. W dniu meczu bilety będą droższe o 5 złotych. W przedsprzedaży bilety kupimy w biurze klubu, sklepie Egitt, informacji turystycznej w ratuszu oraz w sklepie Deręgowski Sport w Galerii Warmińskiej. Szczegóły na stronie stomilolsztyn.com. **EMIL MARECKI**

**GAZETA OLSZTYŃSKA ZAWSZE POD RĘKĄ.
ZAPRENUMERUJ E-WYDANIE: KUPGAZETE.PL**

Górowski sport ma wielu przyjaciół

GALA SPORTU || Kilkanaście osób otrzymało tytuł Przyjaciela Górowskiego Sportu. Pamiątkowe statuetki wręczano podczas gali w restauracji Róża Wiatrów. Poznaliśmy też najpopularniejszego sportowca w mieście. Została nim siatkarka Edyta Husak.

W poprzednich latach organizatorzy gali przyznawali nagrody w kilku kategoriach. W różnych latach wyróżniani byli m.in. działacze, nauczyciele, sportowcy, trenerzy, wybierano najważniejsze wydarzenie. W tym roku uznano, że czas zmienić nieco formułę, więc postanowiono uhonorować tych, którzy przyczyniali się lub wciąż przyczyniają się do wspierania sportu w Górowie Iławeckim.

Wśród uhonorowanych były m.in. osoby od lat związane z Cresovią. Jako pierwszy wyczytany został Zenon Cybulski, który jest „nie tylko sympatykiem sportu przez wielkie S”, ale także „skarbnicą wiedzy historycznej o górowskim klubie”, jak przedstawiono go podczas gali. — Z klubem jestem związany już od ponad 50 lat, bo zaczynałem jako trampkarz. Moja kariera skończyła się jednak dosyć wcześnie z uwagi na poważną kontuzję. Do czynnego uprawiania sportu wrócić już nie mogłem, ale jako kibic, działacz i trener pozostałem w nim przez wiele lat. Ta nagroda dużo dla mnie znaczy, miło, że ktoś widział moje zaangażowanie i że ktoś to docenił — powiedział Zenon Cybulski.

Inną osobą, bez której trudno wyobrazić sobie Cresovię, a która otrzymała tytuł Przyjaciela Górowskiego Sportu, jest „Kiero”, czyli Tomasz Pacewicz, a właściwie Marek Tomasz, ale w użyciu od lat jest głównie drugie z tych imion. Prowadzący galę określili go „człowiekiem-orkiestrą”, „niezastąpionym w sprawach regulaminowych i organizacyjnych podczas rozgrywek piłkarskich”. — To wyróżnienie jest uwieńczeniem mojej pracy w Cresovii. Nie traktuję tego jednak jako pracy. Od wielu już lat jest to dla

Fot. Grzegorz Kwakszys

Edyta Husak (w środku), zwyciężczyni plebiscytu „Gońca Bartoszyckiego” na Najpopularniejszego Sportowca Górowa Iławeckiego w 2019 roku, wraz z koleżankami z Cresovii

mnie po prostu fajne zajęcie — powiedział Tomasz Pacewicz.

Podczas imprezy nie zabrakło niespodzianek. Grzegorz Gostkowski nie poprzestał na odebraniu statuetki, ale poprosił żeńską drużynę Team Cresovia, by wręczyć jej nowe koszulki. — Siatkówka może zawsze na mnie liczyć i staram się to udowadniać na każdym kroku — powiedział Grzegorz Gostkowski.

Organizatorzy gali nie odeszli jednak od przyznania wyróżnienia Filar Sportu. W przeszłości nagrodę tę otrzymywali Jerzy Tatol (2015), Janusz Głębocki (2016), Grzegorz Błoccy (2017), Rafał Gajdamowicz (2018) i Marcin Kaszubat (2019). Tym razem trafiła ona do Grzegorza Danilewicza, który otrzymał ją za całokształt pracy na rzecz sportu, w tym. m.in. prezesowanie Cresovii oraz organizację

(wraz z Danielem Zimniakiem) kilku-nastu edycji halowej ligi piłki nożnej. — Tytuł jest dla mnie zwieńczeniem wieloletnich wyrzeczeń i poświęceń. Nagroda jest oczywiście bardzo miła. Będę ją hołubił do końca życia, bo to jedno z przyjemniejszych wyróżnień, jakie otrzymałem na niwie sportowej. Czy czuję się filarem górowskiego sportu? W jakimś stopniu tak. Trochę udało mi się zrobić, wspólnie z kolegami zorganizować parę sportowych imprez — powiedział Grzegorz Danilewicz.

Podczas gali ogłoszono też wyniki plebiscytu „Gońca Bartoszyckiego” na Najpopularniejszego Sportowca Górowa Iławeckiego w 2019 roku. Sms-owe głosowanie wygrała Edyta Husak, siatkarka drużyny Team Cresovia Górowo Iławeckie.

Zwieńczeniem wieczoru był bal,

podczas którego zorganizowano licytację sportowych pamiątek i gadżetów, dochód z której przekazano na leczenie 15-letniej Mai Kierul. Górowskie środowisko kolejny raz może być z siebie dumne, bo aukcja przyniosła aż 21 940 zł.

GRZEGORZ KWAKSZYS

PRZYJACIELE GÓROWSKIEGO SPORTU

Monika i Grzegorz Błoccy, Zenon Cybulski, Adrian Dworżański, Janusz Głębocki i Andrzej Markowski, Grzegorz Gostkowski, Samorząd Miasta Górowo Iławeckie, Leszek Jan Kłębucki, Marek Kierul, Wojciech Kraft, Grzegorz Kwakszys, Jerzy Mróz, Waldemar Ostrowski, Tomasz Pacewicz, Miron Sycz, Daniel Wierzbowski, Marek Worobiec

**GAZETA OLSZTYŃSKA ZAWSZE POD RĘKĄ.
ZAPRENUMERUJ E-WYDANIE: KUPGAZETE.PL**

NASZ

ŚRODA | 26 | 02 | 2020 |

DOM

OGRÓD
ZIMOWY
— RELAKS
WŚRÓD
ZIELENI

CZYTAJ NA STR. 2-3

**MAPA OLSZTYŃSKICH
INWESTYCJI
MIESZKANIOWYCH**
STR. 4-5

**UROK DREWNA
OŻYWIONY METALEM**
STR. 7

**DOWOLNOŚĆ CZASEM
ZNACZY CHAOS**
STR. 8

OGRÓD ZIMOWY

— RELAKS WŚRÓD ZIELENI

ANI JESIEŃ, ANI ZIMA NIE MUSZĄ BYĆ WCAŁE SZARE I PRZYGNĘBIAJĄCE. DOSKONAŁE WIEDZĄ TO CI SZCZĘŚLIWCY, KTÓRZY MAJĄ W SWOIM DOMU OGRÓD ZIMOWY. PRZESZKLONE, ŁAPIĄCE KAŻDY PROMIEŃ ŚWIATŁA POMIESZCZENIE Z BUJNĄ ROŚLINNOŚCIĄ MOŻE STAĆ SIĘ ULUBIONYM MIEJSCEM WYPOCZYNKU NIE TYLKO W OCZEKIWANIU NA WIOSNĘ.

gromadzonemu w nim ciepłu obniżymy koszty eksploatacji naszej nieruchomości.

Kiedy konstrukcja jest gotowa, pozostaje nam wypełnienie jej roślinami, ciekawa aranżacja wnętrza i nastrojowe oświetlenie. W ogrodzie zimowym panują specyficzne warunki termiczne i świetlne. Doskonale sprawdza się tu ogrzewanie podłogowe i umiejętnie dobrane oświetlenie: górne, boczne z kinkietów

lub kierunkowe z lamp. Temperatura wnętrza utrzymująca się na poziomie około 20 st. C będzie idealna do relaksu, a dla roślin — do wzrostu.

Warto też zadbać o wygodne i stylowe meble. Jeśli nasz ogród nie jest zbyt duży, najrozsądniej wybrać meble małe, w jasnych barwach, lekkie. W przypadku większej przestrzeni możemy pozwolić sobie na masywniejsze kanapy lub fotele. Pamiętajmy jednak, że w

naszej oranżerii sprzęty podlegają znacznemu nasłonecznieniu. Narażone są też na wilgoć, którą wydzielają liczne rośliny. Najlepsze będą więc meble z bambusa, wikliny, rattanowe lub metalowe. Jeśli zdecydujemy się na stolik, ciekawym uzupełnieniem może być blat ze szkła.

Główną atrakcją ogrodu zimowego powinny być jednak rośliny. Rada dla początkujących: najlepiej zdecydować się

REKLAMA

Łyna Park – jedyny taki apartamentowiec w Olsztynie

W portfolio biura nieruchomości New House pojawiły się designerskie apartamenty – jedyne w swoim rodzaju!

Znajdują się w prestiżowej posiadłości w samym sercu Olsztyna. Budynek zlokalizowany jest bezpośrednio przy parku oraz rzece Łynie, przez którą można przejść mostem na starówkę. To jedyny tak luksusowy apartamentowiec w całym Olsztynie. Gdzie indziej można rozkoszować się poranną kawą, napawając się tak oszałamiającymi widokami? A do tego: concierge, przestronny

taras widokowy z polem do mini-golfa, system dźwiękoszczelności, mikroklimat i inteligentne instalacje, okna pasywne czy wertykalne ogrody. Cały budynek został wykonany ze szlachetnych materiałów. Wszystko to czyni ofertę zamieszkania w tym obiekcie jedyną w swoim rodzaju na olsztyńskim rynku nieruchomości. W sprzedaży pozostały ostatnie cztery ekskluzywne apartamenty

o metrażu od 150 m² do 230 m², usytuowane na różnych kondygnacjach budynku.

**Zainteresowany? Nie czekaj!
Zadzwoń lub napisz:
797 480 150
biuro@newhouse.co**

Oczywiście wszystko pod warunkiem, że umiejętnie je urządzimy...

Ogród zimowy to całkowicie przeszklona konstrukcja, przylegająca trwale do domu, z możliwością korzystania z niej przez cały rok. Szczególną rolę odgrywa, gdy prawdziwy ogród traci swoje piękno. Budowę ogrodu zimowego najlepiej zaplanować już na etapie projektowania całego domu. Jest to znacznie tańsze i łatwiejsze do wybudowania niż późniejsza adaptacja tarasu czy werandy. Do tego możemy zdecydować o jego umiejscowieniu, czyli z możliwie najbardziej nasłonecznionej części domu. Dzięki

REKLAMA

OCIEPLENIA PIANĄ PUR

NUVOLA
Olsztyn ul. Przemysłowa 4

gsm +48 519 592 892
email: izolacje@nuvolaonline.pl

gsm +48 512 822 432
email: ocieplenia@nuvolaonline.pl

1386190tr-J-G

NASZ DOM GAZETA OLSZTYŃSKA

wydawca:
GRUPA WM Sp. z o.o.
ul. Tracka 5,
10-634 Olsztyn

Reklama
Jacek Warmiński
tel. 514 800 515
j.warmiński@gazetaolsztynska.pl

Redakcja:
Magdalena Maria Bukowiecka
tel. 502 499 520
m.bukowiecka@gazetaolsztynska.pl

na rośliny zwykłe, pokojowe, ale ciekawie je zaaranżować. Doda to naszemu ogrodowi wrażenia jak z egzotycznej dziczy. Niskie rośliny stawiamy z przodu, za nimi te wyższe. Warto pokusić się o rośliny kwitnące (storczyki, skrzydłokwiaty, kliwie), z dekoracyjnymi lub barwnymi liśćmi (np. bugenwille, krotony). Będą się pięknie prezentować na tle bujnej zieleni pozostałych roślin. Pnącza takie, jak bluszcze czy hoja, mogą posłużyć jako naturalna zasłona słupków i kratek. W mocno nasłonecznionym ogrodzie zimowym dobrze będą się czuły rośliny ciepłolubne: szeflery, różne odmiany fikusów, drzewka pomarańczowe, męczennice, draceny, krotony, gardenie, fiołki. Jeśli nasz ogród ma mniej światła, sprawdzą się w nim różne odmiany paproci, filodendrony, bluszcze, anturium, skrzydłokwiaty, peperomie, kalie, kliwie i hibiskusy. Przed zakupem rośliny każdy egzemplarz powinniśmy dokładnie obejrzeć pod kątem obecności pleśni czy szkodników, jak choćby tarczników, przędziorków czy mszyc. Zrezygnujmy też z roślin o podsuszonych czy nadłamanych liściach. W zależności od naszych upodobań możemy dobrać osłonki na doniczki w dowolnych kolorach. Może wszystkie w jednej tonacji, choć o różnych kształtach? A może warto zaszałować i zdecydować się na feerię barw? Tu wszystko jest dozwolone. Atrakcyjnym dodatkiem wyposażenia ogrodu zimowego mogą też być akcesoria choćby fikuśne konewki: miedziane, stalowe, malowane we wzory, o ciekawych kształtach. A wieczorem przytulności całemu wnętrzu dodadzą lampiony o ciepłym i rozproszonym świetle.

Z przyjemnością zasiądziemy w naszej oazie spokoju, w wygodnym fotelu, wypijemy filiżankę ulubionej kawy lub herbaty, poczytamy dobrą książkę. Nacieszymy oko i duszę soczystą zielenią, gdy za oknem szaro i mgliście.

Edyta Gwóźdź

REKLAMA

JEŚLI SZUKASZ CICHEGO MIEJSCA DO ZAMIESZKANIA JEST...

NB

NOWY BARTĄG

Mieszkania o powierzchni od 28 m² do 94 m²,
przy ulicy Bartąskiej w Olsztynie

Budynki 3 piętrowe
**WYPOSAŻONE
W WINDY**

Biuro Sprzedaży Olsztyn

ul. Bartąska 172/1 | tel. 575 304 306 | e-mail: sprzedaz@angodevelopment.pl

ANGO
DEVELOPMENT

MAPA OLSZTYŃSKICH
INWESTYCJI MIESZKANIOWYCH**1 IPPON BARCZA SP. Z O.O.**

Osiedle AURORA
ul. Barcza
mieszkania od 34 do 99 mkw.
apartamenty od 50 do 94 mkw.

2 ANGO DEVELOPMENT W OLSZTYNIE

Nowy Bartąg
mieszkania od 29 do 93 mkw.

3 ROMBUD WPB SP. Z O.O.

- a** Wrzosowe Ogrody, ul. Zamenhofs 12c
mieszkania 94 mkw. i 12d - 62 mkw.
- b** Klonowa Aleja, ul. Limanowskiego
mieszkania od 58 do 100 mkw.
- c** Villa Garden ul. Jagiellończyka
mieszkania od 60 do 95mkw.

4 GRUPA DEVELOPERSKA MAK-DOM SP. Z O.O., PRZEMYSŁÓWKA HOLDING

Na Skarpie, ul. 15 Dywizji/Artyleryjska
mieszkania od 36 do 67 mkw.

5 NOWE ZATORZE INWESTYCJE SP. Z O.O.

Nowe Zatorze, ul. Zientary-Malewskiej
(vis a vis Agapitu)
Mieszkania: od 26 do 120 mkw.

6 IŁAWSKIE PRZEDSIĘBIORSTWO BUDOWLANE IPB SP. Z O.O.

- a** Rezydencja Vintage, ul. Kasprzaka
mieszkania od 47 do 71 mkw.
- b** Olimpijskie Ogrody, ul. Bydgoska/
Oficerska (teren po OSW)
mieszkania od 43 do 67 mkw.
- c** Apartamenty Ukiel, ul. Bałtycka
mieszkania od 25 do 92 mkw.

7 AZ-BUD STANISŁAW ANDRZEJ ZABOROWSKI, ZDZISŁAW CECHOWSKI SPÓŁKA CYWILNA LEŚNA OAZA

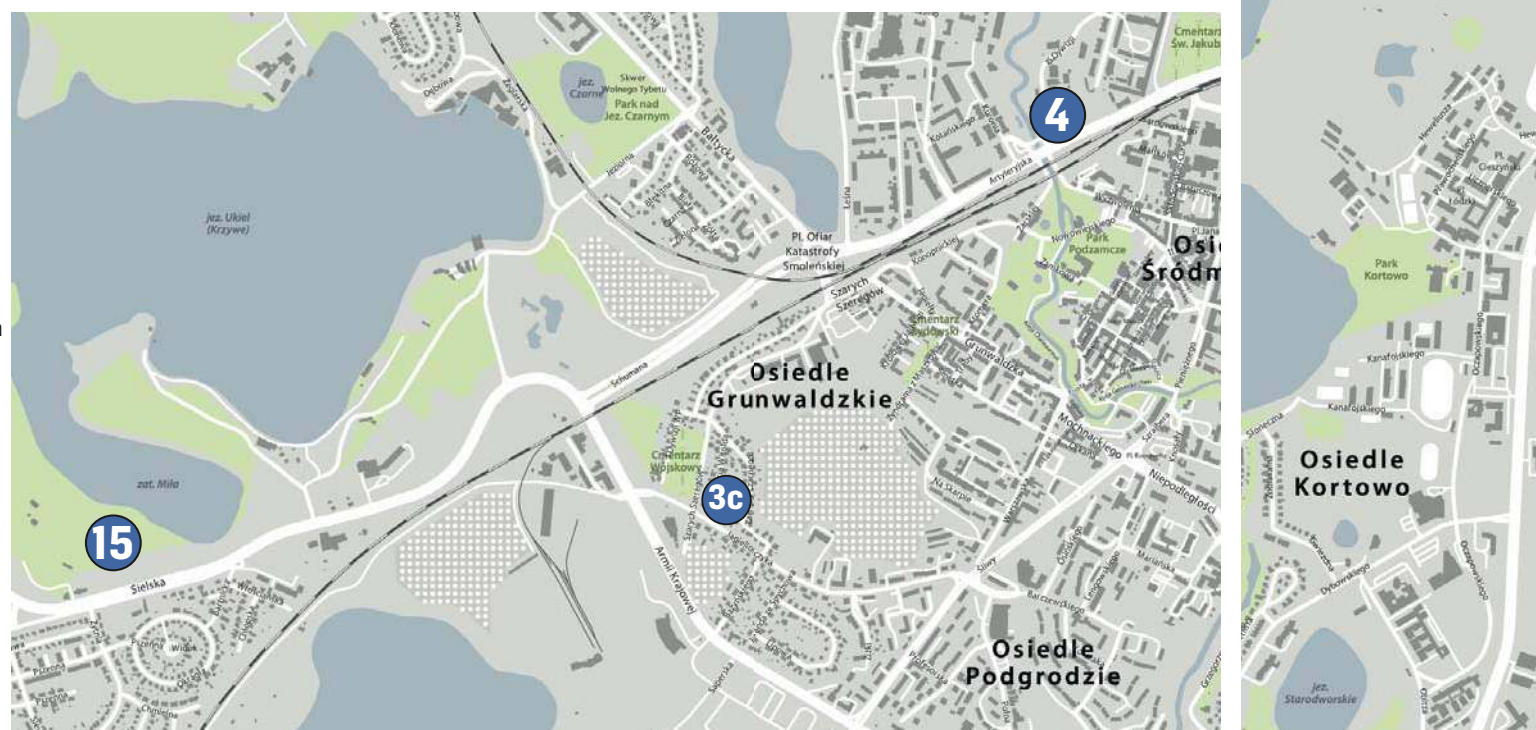
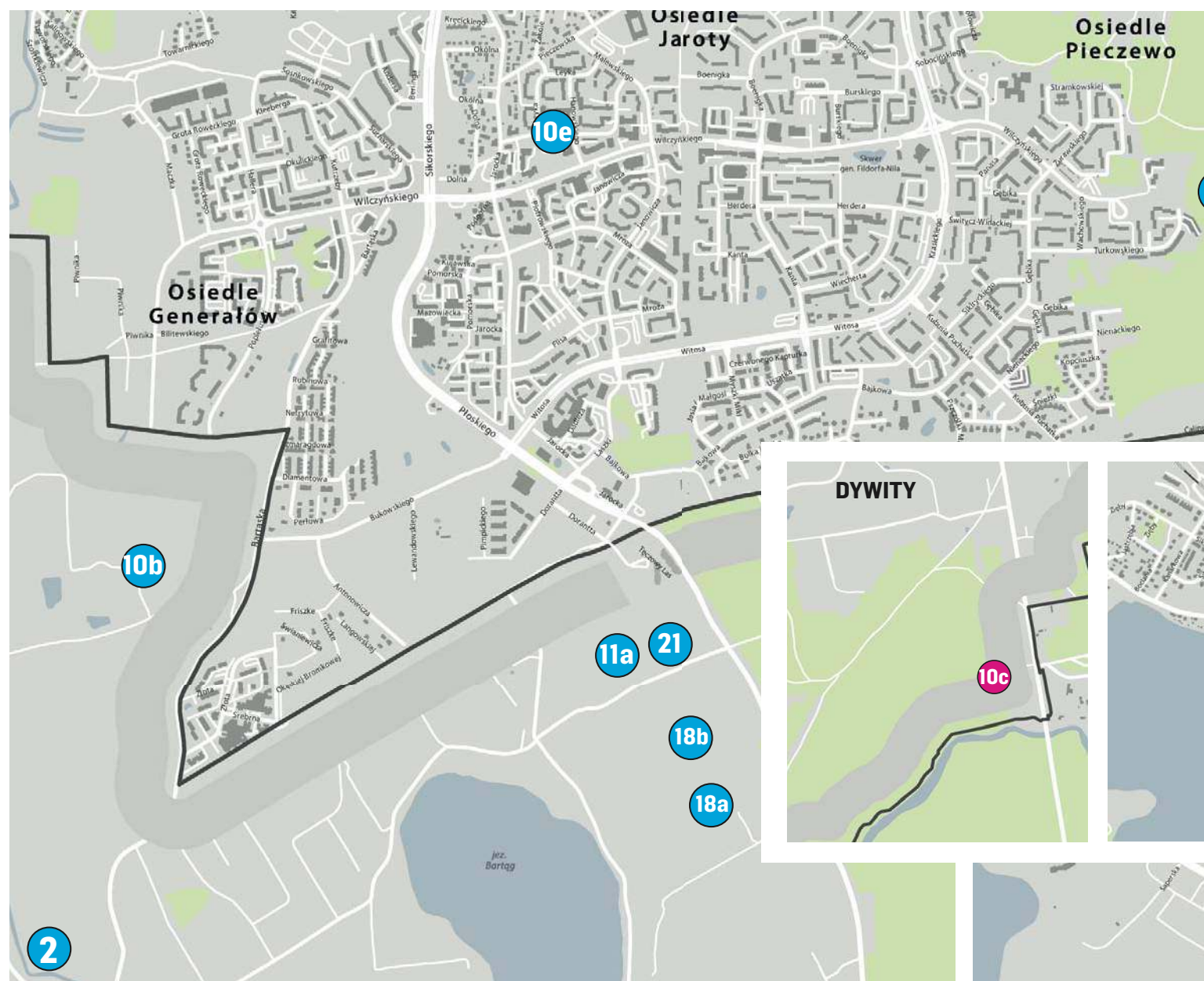
ul. Marii Zientary-Malewskiej 57
mieszkania od od 39 mkw. do 73 mkw.

8 P.B.O. EKOBUK SP. Z O.O.

- a** Osiedle Sady, ul. Nowaka
mieszkania od 54 do 70,88 mkw.
- b** Osiedle QUATRO, ul. Poprzeczna
mieszkania od 40 do 70 mkw.
- c** Budynek mieszkalny wielorodzinny
z garażem podziemnym, ul. Kasprzaka
W Olsztynie, mieszkania od 40 do 80
mkw.

9 PRZEDSIĘBIORSTWO BUDOWLANE MAS-BUD SPÓŁKA JAWNA

- a** Osiedle Ruś - domki jednorodzinne
powierzchnie od 170 do 216,98 mkw.
- b** Leśny Zakątek, ul. Wilczyńskiego (Pie-
czewo) mieszkania 94 mkw.
- c** Grand House, ul. Niepodległości
mieszkania od 71 do 125 mkw. i lokale
usługowe ok. 179 – 225 mkw.
- d** domek Różnowo pow. ok. 195 mkw.

10

ARBET

- a Osiedle Leśna II etap ul. Leśna – budynek A i B – 100 mieszkań – mieszkania od 45 do 200 mkw.
- b Osiedle Bartąg ul. Bartąska - budynek B11, B12, B13, B14 – 215 mieszkań – mieszkania od 27 do 70 mkw.
- c Osiedle Sterowców ul. płk. Franciszka Hynka mieszkania – bu dynek S7, S8, S9, S10, S11 – 300 mieszkań – od 32 do 74 mkw.
- d ZM Żołnierska ul. Żołnierska – budynek Z1 i Z2 – 210 mieszkań – mieszkania od 39 do 60 mkw.
- e LUNA HOUSE ul. Wilczyńskiego /Jaroszyka – 77 mieszkań – mieszkania od 43 do 56 mkw.

11

NOVDOM

- a Osiedle Morena 2 ul. Morenowa w Bartągu mieszkania od 55 do 82 mkw.
- b Fregata Park ul. Augustowska mieszkania od 55 do 93 mkw.

12

NATURE ART STAWIGUDA SP Z O.O.

Nowa Stawiguda, ul. Ceglana/Olsztyńska. Domy w zabudowie szeregowej 135 mkw. z działkami o powierzchni od 200 do 350 mkw.

13

T.J. DEVELOPMENT

Citi Park ul. Krasińskiego, budynki B i C mieszkania od 36 do 69 mkw.

14

WARMIA INVESTMENT SP. Z O.O.

CENTAURUS mieszkania i apartamenty Śródmieście, Al. marsz. Józefa Piłsudskiego 36. Od 42.39 do 79 mkw.

15

SIELSKA SP. Z O.O. S K

Ukiel Park ul. Sielska 12A Apartamenty pow. od 30 do 90 mkw.

16

PIECZEWO SP. Z O.O.

Osiedle Premium ul. M. Dądrowskiej 11 na byłym poligonie za Cerrefourem, mieszkania od 40 do 77 mkw.

17

BUDLEX SP. Z O.O.

Osiedle Libero ul. Krasińskiego/Barcza (za szkołą L05) mieszkania od 26 do 101 mkw.

18

GRUPA BRAWO SP. Z O.O.

- Osiedle Orzechowa ul. Orzechowa w Bartągu
- a I etap - domy w zabudowie bliźniaczej, pow. 128,54 mkw.
- b II etap - domy wolnostojące od 116 mkw.

19

PM DEVELOPMENT

Gruszowe Sady, ul. Nowaka, II etap, mieszkania od 36 do 70 mkw.

20

T.J.M DEVELOPMENT

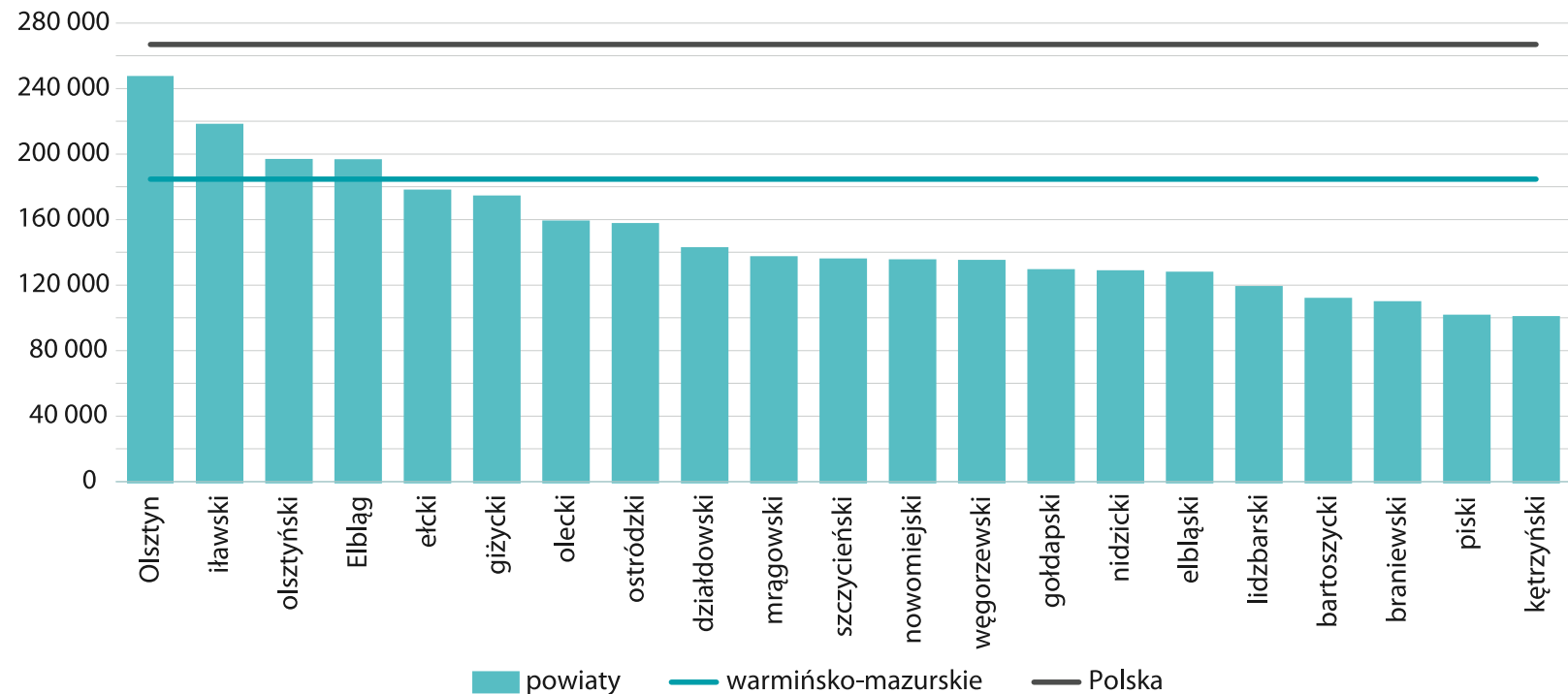
VILLA NOVA, ul. Pstrawskiego 18 mieszkania od: 31,30 do 74,36 mkw

21

POLNORD SA

Osiedle Tęczowy Las II, Bartąg k. Olsztyna mieszkania od 71 do 105 mkw.

Średnia cena lokali mieszkalnych sprzedanych w ramach transakcji rynkowych w województwie warmińsko-mazurskim w 2018 r.

Źródło: Dane Urzędu Statystycznego w Olsztynie

REKLAMA

- AUTOMATYKA
- BRAMY
- DRZWI
- OGRODZENIA
- SZLABANY

DANY
Rok założenia 1992

OLSZTYN
ul. Kołobrzewska 50
tel. 89 534 41 00
tel. 89 535 32 42

www.danysc.pl
handel@danysc.com.pl

Sklep internetowy:
www.sklep.danysc.pl

Sprzedam duży DOM NA MAZURACH z zabudowaniami

Sprzedam duży dom (750 m²) wolnostojący wraz z zabudowaniami gospodarskimi, w sąsiedztwie lasów i jeziora, do wykorzystania na rezydencję, dom wakacyjny, pensjonat lub dom seniora. Położony jest on na działce o powierzchni 0,98 ha, 150 m od jeziora Lubień, w sąsiedztwie lasu oraz 4 km od pola bitwy pod Grunwaldem,

Na trzech kondygnacjach znajdują się:

parter – salon z kominkiem, jadalnia, 2 kuchnie, łazienka, pralnia, sauna, pomieszczenie gospodarcze, mieszkanie dla administratora nieruchomości składające się z dwóch pokoi, kuchni i łazienki (z odrębnym wejściem) oraz kotłownia,

I piętro – 5 pokoi, 5 łazienek, wspólna strefa wypoczynkowa, pomieszczenie gospodarcze,

II piętro – 3 pokoje, 2 łazienki, wspólna strefa wypoczynkowa, pomieszczenie gospodarcze.

OGRZEWANIE: kocioł grzewczy na olej opałowy, dodatkowo piec na paliwo stałe.

Ogrzewanie podłogowe na parterze oraz w łazienkach przy sypialniach.

Na terenie nieruchomości znajdują się również:

- staw rybny, altana, grill, sad owocowy, • stajnia z boksami dla koni, • nad stajnią jest dodatkowe mieszkanie, • duża stodoła, • garaż na dwa samochody, • magazyn oraz wiata magazynowa, • mała szklarnia z ogrodem warzywnym, • przestrzeń sportowa, • parking dla 8 samochodów.

Istnieje możliwość dzierżawy lub zakupu ok. 18 ha ziemi ornej.

Więcej szczegółów można uzyskać, dzwoniąc pod numer **tel. 605 229 512** lub pisząc na e-maila **mazury@gns.com.pl**

UROK DREWNA OŻYWIONY METALEM

SUBTELNE DEKORY DREWNA DOSKONALE KOMPONUJĄ SIĘ Z AWANGARDOWYMI DETALAMI, DZIĘKI KTÓRYM ZABUDOWA MEBLOWA NABIERA NOWOCZESNEGO CHARTERU, NIE TRACĄC PRZY TYM PONADCZASOWEGO PIĘKNA. ELEGANCKIE DREWNO I SUROWY METAL TO ATRAKCYJNE POŁĄCZENIE, KTÓRE W TYM SEZONIE BĘDZIE WIDOCZNE W MODNYCH WNĘTRZACH KUCHENNYCH.

Fot. KAM

Drewno pozostaje w kręgu zainteresowań projektantów wnętrz, ale nie w pojedynkę. Dobrze jest skomponować jego naturalny urok z wyrazistymi akcentami, dzięki którym wygląd kuchni stanie się bardziej efektowny i nowoczesny. — Odważne podejście do kreowania wnętrza nie musi oznaczać wyszukanych form czy krzykliwych dekorów, których efekciarski wizerunek z czasem może stać się zbyt uciążliwy dla użytkowników kuchni — zapewnia Sylwia Kowalska-Mikutel, projektantka mebli kuchennych w Spółce Meblowej KAM. — Modną kuchnię, która zachwyci niestereotypowym wyglądem, możemy zaaranżować również przy pomocy dekorów drewna. Chociaż ma ono uniwersalny charakter, dzięki wyrazistym elementom wystroju możemy stworzyć oryginalny styl pomieszczenia.

Na liście modnych dodatków znalazł się metal. Jego nowoczesny, surowy charakter sprawdzi się nie tylko w aranżacjach w stylu loftowym. Metalowe półki, wolno stojące regały, krzesła czy nawet mniejsze elementy jak

nogi kuchennego stołu, będą atrakcyjnym uzupełnieniem monochromatycznej zabudowy meblowej w dekorach drewna. Otwarte półki z metalu, wkomponowane w ciąg tradycyjnej zabudowy meblowej nadadzą jej nie tylko nowoczesnego designu, ale i wizualnej lekkości.

— Drewno ociepla metal i łagodzi jego industrialny wizerunek, a samo zyskuje bardziej wyrafinowany charakter — podpowiada projektantka. — Takie kontrastowe połączenie materiałów dynamizuje przestrzeń, dodaje jej energii i odświeża klasyczną stylistykę zabudowy meblowej.

W modnych aranżacjach sprawdzi się metal w prestiżowym — czarnym kolorze. W takim wybarwieniu doskonale podkreśli nowoczesny charakter pomieszczenia. Czerń metalowych półek i regałów będzie się dobrze prezentować, jeżeli w kuchennym wnętrzu znajdą się również inne elementy wystroju w tym kolorze. Dla ciekawszego efektu wizualnego można powtórzyć motyw czarnego metalu również w postaci identycznych uchwytów listwowych na frontach mebli. Taka stylizacja będzie spójna, a wyważone propor-

cje pozwolą zachować dobry smak i wrażenie harmonii.

Dekory drewna doskonale współgrają z elementami czerni, które zachwycą również w postaci ozdobnych dekorów na frontach, blatu roboczego czy ścian nad nim. Efektownym dopełnieniem całości będzie sprzęt AGD w czarnym kolorze, dywan lub oświetlenie.

Jeżeli na frontach zabudowy meblowej dominuje drewno, możemy ścianę nad blatem zaaranżować w czerni. Duet ten doskonale się ze sobą komponuje, tworząc interesujące stylizacje. Ciekawą alternatywą dla monochromatycznej czerni jest dekor inspirowany rysunkiem kamienia w czarnym wybarwieniu, na którym efektownie odznaczają się delikatne żyłki. Dekory kamienne, podobnie jak drewno, są eleganckie i ponadczasowe.

Porada: Płyta gazowa czy indukcyjna?

Kupując nowe meble i sprzęt AGD klienci często stoją przed dylematem, jaką płytę grzewczą wybrać. W nowo budowanych apartamentach (w dzisiejszych czasach nie buduje się przecież bloków mieszkalnych) w za-

sadzie instalacji gazowej nie ma. W budynkach starszej generacji zazwyczaj instalacja gazowa jest — ale często też możliwość podłączenia płyty elektrycznej nawet na 230 V. W sprzedaży posiadamy płyty dedykowane do instalacji 1-fazowej, również takie, gdzie można zaprogramować, jaką konkretnie moc chcemy płycie przypisać. Przy słabej instalacji elektrycznej możemy przypisać jej nawet minimalną moc tak, aby z naszego urządzenia korzystać bezpiecznie. Największy dy-

lemat mają klienci domków jednorodzinnych. — Mimo twierdzenia, że prawdziwy kucharz gotuje na ogniu, ja namawiam jednak do instalacji płyty indukcyjnej — mówi Andrzej Tomasiak ze Studia Mebli Kuchennych. — Podczas spalania gazu wydzielają się tłuszcze i jeśli mamy słabą wentylację, może pojawić się czad. Jeżeli ktoś chce korzystać z butli gazowej — dochodzi problem gdzie ją umieścić i tracimy szafkę szerokości przynajmniej 40 cm, a za to pojawia się trud-

ność i niebezpieczeństwo związane z obsługą butli. Koszt użytkowania płyty indukcyjnej jest porównywalny z kosztem użytkowania butli gazowej. Bezpieczeństwo nas i naszych domowników jest jednak bezcenne. Nikt z nas nie chce trzymać bomby w domu. Dzięki płycie indukcyjnej zaoszczędzimy czas na przygotowanie potrawy, łatwiej utrzymamy czystość mebli i okapu. A nowoczesne rozwiązania spowodują, że kosztów eksploatacji nie odczuujemy.

Fot. KAM

REKLAMA

www.atomkuchnie.pl

**Olsztyn
ul. Pstrowskiego 33**

Studio Patronackie
BOSCH SIEMENS
tel. 89 526 73 31
kom. 695 771 749

**5 lat darmowej
gwarancji na AGD***
*szczegóły przy zakupie

DOWOLNOŚĆ CZASEM ZNACZY CHAOS

— PROSTEJ RECEPTY NA ŁAD W PRZESTRZENI NIE MA I DOPÓKI WŁODARZE NASZYCH MIAST NIE WPROWADZĄ JASNYCH I CZYTELNYCH ZASAD, KTÓRE NIE BĘDĄ DAWAĆ AŻ TAKIEJ SWOBODY INTERPRETACJI, TEN CHAOS W BUDOWNICTWIE WCIĄŻ BĘDZIE NAM DOSKWIERAŁ — MÓWI TOMASZ LELLA, ARCHITEKT Z OLSZTYNA, WŁAŚCICIEL STUDIA „PANTEL”.

— Jaka jest współczesna architektura Warmii i Mazur? Przemysłany eklektyzm czy chaotyczny miszmasz?

— Obserwując dzisiejszą architekturę można ją określić jako pewnego rodzaju dowolność, a przez to także chaos. Dla większości obszarów nie ma planów miejscowych, a obiekty można stawiać na zasadzie decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu (WZiZT)...

— Czy to się sprawdza?

— Nawet szczegółowy plan pozwala na indywidualną interpretację i pewnego rodzaju dowolność. Zarówno określanie powierzchni zabudowy, linii zabudowy, kierunku kalenicy, kąta nachylenia dachu od 30 do 45 stopni, jak i fakt, czy dach jest dwuspadowy, czy wielospadowy — wszystkie te elementy dopuszczają swobodne podejście. A to powoduje chaos. Lepszym rozwiązaniem byłyby zapisy prawne, że dla danego obszaru obowiązuje jeden rodzaj zabudowy o ściśle określonych parametrach.

— Czy współczesnego architekta historia naszego regionu może inspirować — czy raczej nikt nie przejmując się przedwojenną architekturą Warmii i Mazur? Jakże konkretnie elementy z dawnych projektów można wciąż stosować we współczesnym budownictwie?

— Historia naszego regionu mogłaby się stać inspiracją i może powoli się staje. Kiedyś budowano domy proste w bryle, z czerwonej cegły, z czerwoną dachówką i podmurówką z kamienia łupanego. Takie stare domy wciąż jeszcze są w naszym regionie i można je oglądać, podziwiać i czerpać inspirację. Choć faktycznie jest ich coraz mniej, ulegają nieustannej i nieodwracalnej degradacji. A przecież tak niewiele potrzeba, aby tę Atlantyde Północy zachować i uratować. Za chwilę bowiem ten rodzaj budownictwa może całkowicie zniknąć. Ja w swoich projektach architektonicznych prawie zawsze czerpię inspirację ze starych wzorców, dodając nowe elementy architektoniczne, witryny i duże

powierzchnie szklane. Takie projekty można zobaczyć na mojej stronie internetowej www.pantel.olsztyn.pl w katalogu Projektów Warmii i Mazur. Bo architektura jest sztuką przetwarzania.

— A jaką ma Pan receptę na ów chaos w budownictwie i w przestrzeni architektonicznej jako takiej?

— Prostej recepty na zaprowadzenie ładu w przestrzeni nie ma. Dopóki nie wprowadzi się szczegółowych planów, nie powinno się budować wszędzie, bo to powoduje chaos w przestrzeni, która jest naszą wspólną własnością. Ale można i trzeba próbować na wszystkich szczeblach, w szczególności administracyjnych. Można stosować specjalne ulgi po-

datkowe i zwolnienia z opłat, np. od projektów, które będą nawiązywały do architektury regionu. Można też na szczeblu gminnym zwolnić od opłaty lub dopłacić z utworzonego funduszu ratowania architektury regionu inwestora, który wymienia stare okna na takie same drewniane, z pełnymi szprosami, lub stare drzwi czy inne elementy architektoniczne na takie same. Tak się dzieje w innych regionach, np. w Toskanii, Prowansji. I tak mogłoby być również na Warmii i Mazurach. Przystępując do projektu swojego wymarzonego domu, warto korzystać ze sprawdzonych wzorców, nawiązujących do architektury i bogatej historii tego regionu.

Magdalena Maria Bukowiecka

Fot. Studio „Pantel”

REKLAMA

KATALOG PROJEKTÓW
WARMII I MAZUR

www.pantel.olsztyn.pl • sekretariat@pantel.olsztyn.pl • tel. 89 527 56 60

Fot. Studio „Pantel”

rolnicze abc

Czy jest szansa na dobre plony kukurydzy

\16

Restrukturyzacja małych gospodarstw na obszarach ASF

Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa

Od 28 lutego do 28 marca 2020 r. rolnicy prowadzący gospodarstwa na terenach objętych afrykańskim pomorem świń, którzy planują zrezygnować z hodowli trzody chlewnej, mogą składać w oddziałach regionalnych ARiMR wnioski o przyznanie pomocy finansowej na „Restrukturyzację małych gospodarstw”. Wsparcie finansowane jest z PROW 2014-2020.

O premię może wystąpić rolnik posiadający gospodarstwo o areale powyżej 1 ha i wielkości ekonomicznej mniejszej niż 13 tys. euro. Kolejny warunek to wcześniejsze niekorzystanie z rekompensaty za nieutrzymywanie świń, z dotacji dla młodego rolnika, dofinansowania na modernizację gospodarstwa czy na założenie firmy na wsi. Rolnik nie musi być objęty ubezpieczeniem KRUS. Wystarczy, że co najmniej 25 proc. całego swojego dochodu będzie uzyskiwał z produkcji rolniczej: roślinnej lub zwierzęcej, oprócz chowu i hodowli ryb. Oznacza to, że o premię można się starać pracując na etacie czy prowadząc własną firmę.

Na restrukturyzację małego gospodarstwa można otrzymać 60 tys. zł premii wypłacanej w dwóch ratach. Najpierw jest to 48 tys. zł, a po realizacji założeń biznesplanu – 12 tys. zł. Dotację można przeznaczyć na

wydatki dotyczące działalności rolniczej w gospodarstwie lub przygotowanie do sprzedaży produktów rolnych w nim wytworzonych. 80 proc. kwoty pomocy trzeba jednak wydać na inwestycje w środki trwałe, np. zakup wyłącznie nowych maszyn i urządzeń, na budowę lub remont budynków służących produkcji rolniczej czy założenie sadów i plantacji wieloletnich.

Każdy wniosek jest punktowany. Pomoc jest przyznawana jeżeli wnioskodawca uzyskał minimum 8 punktów. A te można otrzymać m.in. za: średnią roczną liczbę świń utrzymywanych dotąd w gospodarstwie (do 5 pkt), rodzaj planowanej produkcji (do 3 pkt), kompleksowość biznesplanu (do 7 pkt), docelowa wielkość ekonomiczna gospodarstwa (do 5 pkt).

oprac. ARiMR

Jak zapewnić dłuższą dostępność azotu w glebie?

Koniec zimy to ostatni moment na podjęcie decyzji dotyczących wyboru technologii wiosennego nawożenia ozimów i startowego planowanych upraw jarych. Ma to kluczowe znaczenie dla przyszłej kondycji plantacji, a w efekcie bezpośrednio przekłada się na wielkość i jakość plonowania. Najważniejsze z dokonywanych wyborów dotyczyć muszą nawożenia azotem.

Azot jest najważniejszym pierwiastkiem niezbędnym do prawidłowego funkcjonowania i rozwoju każdej rośliny. Jego głównym źródłem w glebie jest materia organiczna. W wyniku procesu mineralizacji następuje przetworzenie tego pierwiastka do formy amonowej NH_4^+ , a następnie w wyniku nityfikacji udziałem bakterii powstaje forma azotanowa NO_3^- . Tylko te dwie formy azotu są przyswajalne przez rośliny. Zwiększenie ilości materii organicznej w glebie można uzyskać dzięki wprowadzeniu obornika czy gnojowicy. Jednak szeroko stosowane jest nawożenie mineralne, które w nowoczesnej, przemysłowej produkcji rolnej jest kluczową strategią zapobiegania niedoborom azotu – dostarczania tego pierwiastka w trzech formach: amonowej, azotanowej i amido- (forma organiczna, która w odpowiednich warunkach musi przejść proces hydrolizy, w wyniku której powstaje forma amonowa).

Standardowo plantatorzy stosują roztwory saletrzano-mocznikowe, zawierające wyżej wy-

mienione formy azotu. Płynna formacja, wszechstronność stosowania, możliwość wykorzystania i przedsięwzięcia i pogłównie, na wszystkich rodzajach gleb w uprawie większości roślin sprawia, iż ta technologia cieszy się popularnością i jest powszechnie stosowana.

Głównym problemem związanym z nawożeniem azotem jest wymywanie z gleby tego pierwiastka w formie azotanowej, gdyż słabo wiąże się ona z kompleksem sorpcyjnym. Azot amonowy jest mniej mobilny, szybko wiąże się ze strukturami roztworu glebowego i w ciągu kilku dni przekształcany jest przez bakterie w formę azotanową.

Jak najdłuższe utrzymanie azotu w glebie dostarczanego w formie mineralnej od lat jest przedmiotem badań prowadzonych przez niezależne ośrodki naukowe oraz producentów nawozów. Efektywne wykorzystanie tego pierwiastka wymaga innowacyjnych rozwiązań spowalniających jego uwalnianie. Jednym z nich jest zastosowanie inhibitora nityfikacji DMPP, który blokuje działanie bakterii *Nitrosomonas*, przerywając proces nityfikacji na okres nawet trzech miesięcy. Stabilizuje on formę amonową azotu. Dodatkowo jego zastosowanie pozwala sprostać coraz bardziej restrykcyjnym ograniczeniom dotyczącym nawożenia azotem. Tego typu inhibitory nityfikacji znacznie ograniczają straty związane z wymywaniem i utlenianiem tego pierwiastka.

W przeciwieństwie do inhibitorów ureazy działają nie tylko na powierzchni, ale i w samej glebie i w porównaniu z nimi działają o wiele dłużej. Przykładem stabilizatora opartego na inhibitorze DDPP, który zaleca się stosować łącznie z płynnymi nawozami azotowymi jest NovaTec® One. Jego zastosowanie oprócz znacznego ograniczenia wymywania azotu i harmonijnego, ciągłego zaopatrywania roślin w ten pierwiastek nawet przez kilkanaście tygodni od aplikacji, zapewnia lepszy rozwój systemu korzeniowego, podwyższenie odporności na wyleganie, a w efekcie wzrost plonu i poprawę jego jakości. Ponadto pozwala na ograniczenie liczby zabiegów, tym samym minimalizując przejazdy na polu. Dotychczasowe doświadczenia i praktyka rolnicza wskazują, iż przy tej samej dawce azotu można zmniejszyć liczbę niezbędnych zabiegów, na przykład z trzech do dwóch w przypadku pszenicy, a w uprawie kukurydzy wystarczy zaledwie jedna aplikacja. Dodatkowym walorem tego produktu jest łatwość jego stosowania, bowiem ma on formę roztworu, nie zawiesiny, co umożliwia łatwe mieszanie się z innymi płynnymi nawozami.

Zarówno producenci ozimów, którzy aktualnie planują wybór technologii wiosennego nawożenia zbóż i rzepaku, jak też planujący zabiegi agrotechniczne pod zasiewy upraw jarych, powinni rozważyć zastosowanie skutecznego inhibitora nityfikacji.

Anna Rogowska

REKLAMA

SOKOŁÓW

LIDER UBOJU BYDŁA

zaprasza do współpracy producentów bydła

GWARANTUJEMY:

- stabilny zbył (możliwość kontraktacji)
- rzetelną ocenę poubojową
- atrakcyjne ceny skupu
- pewną i terminową płatność
- możliwość atrakcyjnego sfinansowania zakupu cieląt
- pomoc w zorganizowaniu cieląt do opasu
- możliwość uzyskania gwarancji cen zbytu

Nasi przedstawiciele w regionach:

Wschodni – tel. 795160929
 Półd-wsch. – tel. 608383702
 Północny – tel. 660444064
 Południowy – tel. 668523735
 Centralny – tel. 608508556
 Zachodni – tel. 795509058
 Płn.- zach – tel. 668499163

Biura:
 Sokołów Podl. – (25) 6408334 | Koło – (63) 2626484 | Tarnów – (14) 6317728

Jesteś producentem, pośrednikiem, organizatorem skupu, interesuje Cię stabilna partnerska współpraca?

ZGŁOŚ SIĘ DO NAS.

898190lbr-a-M

PIAST

25 lat razem...

W ofercie:

- pasze
- preparaty mlekozastępcze
- koncentraty
- premiksy
- dodatki paszowe

SKUP SOI

i innych nasion strączkowych

GROCHU

BOBIKU

ŁUBINU

(odmiany słodkie)

Odbiór bezpośrednio z gospodarstwa - min. 25 ton

Szczegółowe informacje można uzyskać w oddziale:

PIAST PASZE II Sp. z o.o.
ul. Mazowiecka 4
09-100 Płońsk

23 661 34 80

plonsk@wp-piast.pl

www.piaspasze.pl

facebook.com/wppiast

Dobrostan zwierząt - Nowe działania PROW 2014-2020

Zgodnie z wcześniejszymi zapowiedziami uruchomione zostało nowe działanie dotyczące dobrostanu zwierząt. Nowe wymagania wynikać będą z Rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi, w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania pomocy finansowej w ramach działania „Dobrostan zwierząt” objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014–2020.

Działanie to ma zachęcić rolników do utrzymywania zwierząt gospodarskich w rozszerzonych warunkach dobrostanu, w porównaniu z tymi które wynikają z przepisów prawa krajowego i unijnego. Decydując się na realizację działania, producent rolny posiadający odpowiedni numer identyfikacyjny musi zapewnić lepsze warunki dobrostanu do wszystkich zwierząt realizujących założenia danego wariantu, we wszystkich siedzibach stad, niezależnie od ich stanu fizjologicznego. Ponadto powierzchnia bytowa w budynkach inwentarskich dla pozostałych grup zwierząt musi być zgodna z odpowiednimi obowiązkowymi wymogami krajowymi. W dalszej części artykułu przedstawiamy zasady tego działania w ramach obowiązujących pakietów i wariantów.

Pakiet 1. Dobrostan świń **Wariant 1.1. „Dobrostan loch – zwiększona powierzchnia w budynkach”**

W gospodarstwie realizującym ten wariant, we wszystkich siedzibach stad, wszystkim lochom i loszkom po pokryciu zapewnia się powierzchnię bytową zwiększoną o co najmniej 20%

w stosunku do minimalnej powierzchni, wymaganej na podstawie obowiązujących przepisów.

Rolnik chcący przystąpić do działania powinien:

na dzień złożenia wniosku o przyznanie płatności dobrostanowej w ramach tego wariantu posiadać co najmniej 1 lochę indywidualnie oznakowaną i zarejestrowaną zgodnie z przepisami prawa (Dz. U. 2020, poz. 34);

utrzymywać lochy bez systemu jarmowego;

posiadać opracowany Plan poprawy dobrostanu zwierząt, w którym określone zostanie ile loch może być utrzymywanych w danym gospodarstwie tak, aby zapewnić zwierzętom ulepszone warunki dobrostanu;

złożyć odpowiednio wypełniony wniosek w aplikacji eWniosekPlus w terminie 15 marca – 15 maja (do wniosku dołącza się kopie odpowiednich stron Planu poprawy dobrostanu zwierząt);

Płatność „dobrostanowa” w wysokości – 301 zł/lochę rocznie, przyznawana jest rolnikowi do średniej liczby loch w gospodarstwie rolnym, w danym okresie rozliczeniowym. Liczbę loch, do której przysługuje płatność dobrostanowa, ustala ARiMR na

podstawie danych zawartych w systemie IRŻ.

Wariant 1.2. „Dobrostan tuczników – zwiększona powierzchnia w budynkach”

W gospodarstwie realizującym ten wariant, wszystkim warchlakom i tucznikom utrzymywanym w tym gospodarstwie rolnym we wszystkich siedzibach stad podobnie jak w przypadku wariantu 1.1. zapewnia się powierzchnię bytową zwiększoną o co najmniej 20% w stosunku do minimalnej, wynikającą z przepisów krajowych.

Rolnik chcący przystąpić do działania powinien:

posiadać opracowany Plan poprawy dobrostanu zwierząt, w którym określa się m.in. ile warchlaków i tuczników można utrzymywać jednocześnie w danym gospodarstwie, tak aby zapewnić tym zwierzętom ulepszone warunki dobrostanu;

złożyć odpowiednio wypełniony wniosek w aplikacji eWniosekPlus w terminie 15 marca – 15 maja i dołączyć kopie odpowiednich stron Planu poprawy dobrostanu zwierząt przed upływem 25 dni od dnia, w którym upływa termin składania wniosków o przyznanie płatności bezpośrednich.

Tuczniki, do których przysługuje płatność dobrostanowa muszą pochodzić od loch „dobrostanowych”.

Płatność w wysokości – 24 zł/tuczniaka przyznawana jest do liczby tuczników uprawianych do płatności dobrostanowej oddanych do rzeźni lub ubitych w gospodarstwie. Liczbę tuczników, do której przysługuje płatność dobrostanowa, ustala ARiMR na podstawie danych zawartych w systemie IRŻ.

wariant 1.3. „Dobrostan loch – dostęp do wybiegu” – dodatkowa opcja dla rolników realizujących wariant 1.1. (stawka płatności – 612 zł/lochę rocznie)

wariant 1.4. „Dobrostan tuczników – dostęp do wybiegu” – dodatkowa opcja dla rolników realizujących wariant 1.2. (stawka płatności – 33 zł/tuczniaka)

Warianty 1.3. i 1.4. nie będą wdrożone w 2020 r. ze względu na występowanie w Polsce afrykańskiego pomoru świń (ASF).

Pakiet 2. Dobrostan krów

W ramach Pakietu 2 rolnik niezależnie od wariantu, na który się zdecyduje powinien spełniać następujące wymogi:

W gospodarstwie nie mogą być utrzymywane krowy zarejestrowane w typie użytkowym kombinowanym, dla których nie określono kierunku użytkowania.

Bydło utrzymywane w gospodarstwie musi być oznakowane i zarejestrowane zgodnie z obowiązującymi przepisami w zakresie rejestracji i identyfikacji zwierząt. W ramach obowiązujących wariantów 2.2 i 2.3 krowy nie mogą być utrzymywane w systemie uwięziowym.

W przypadku wariantu 2.2 i 2.3. przestrzegać terminu składania wniosków w aplikacji eWniosekPlus: 15 marca – 15 maja a odpowiednie strony Planu poprawy dobrostanu zwierząt składa do ARiMR przed upływem 25 dni od dnia, w którym upływa termin składania wniosków o przyznanie płatności bezpośrednich.

Wariant 2.1. „Dobrostan krów mlecznych – wypas”

W gospodarstwie realizującym ten wariant, wszystkim krowom mlecznym o określonym typie i kierunku użytkowania utrzymywanym w gospodarstwie, we wszystkich siedzibach stad, w okresie od 1 kwietnia do dnia 15 października zapewnia się co najmniej 120 dni wypasu przez co najmniej 6 godzin dziennie, bez uwięzi.

Rolnik zobowiązany jest prowadzić rejestr wypasu na formularzu udostępnionym przez ARiMR, indywidualnie dla każdej krowy mlecznej utrzymywanej w gospodarstwie. Rejestr ten musi być przekazany do ARiMR w okresie od 16 do 31 października. Liczba krów, do których przysługuje płatność ustala ARiMR na podstawie danych z IRŻ oraz z danych z rejestru wypasu. Stawka płatności wynosi 185 zł/krowę mleczną rocznie.

Przy tym wariantie nie sporządza się Planu poprawy dobrostanu zwierząt.

Wariant 2.2. „Dobrostan krów mlecznych utrzymywanych grupowo – zwiększona powierzchnia w budynkach”

W gospodarstwie realizującym ten wariant, wszystkim krowom mlecznym w tym gospodarstwie rolnym, we wszystkich siedzibach stad zapewnia się powierzchnię bytową zwiększoną o co najmniej 20% w stosunku do minimalnej powierzchni, wymaganej na podstawie obowiązujących przepisów w tym zakresie.

ROLNIK CHCĄCY PRZYSTĄPIĆ DO DZIAŁANIA POWINIEN ZŁOŻYĆ ODPOWIEDNIO WYPEŁNIONY WNIOSEK W APLIKACJI EWNIOSEKPLUS W TERMINIE 15 MARCA – 15 MAJA I DOŁĄCZYĆ DO NIEGO KOPIE ODPOWIEDNICH STRON PLANU POPRAWY DOBROSTANU ZWIERZĄT. ARiMR NA PODSTAWIE DANYCH Z IRŻ SPRAWDZA, CZY W OKRESIE REALIZACJI WYMOGÓW NIE ZOSTAŁA PRZEKROCZONA MAKSYMALNA LICZBA KRÓW MLECZNYCH (STAN DZIENNY), OKREŚLONA W PLANIE POPRAWY DOBROSTANU ZWIERZĄT. STAWKA PŁATNOŚCI PRZY TYM WARIANCIE WYNOŚI 595 ZŁ/KROWĘ MLECZNĄ ROCZNIE.

Wariant 2.3. Dobrostan krów mamek

W gospodarstwie realizującym ten wariant, wszystkim utrzymywanym w gospodarstwie rolnym (wszystkie siedziby stad) krowom mamkom, cielętom, jałówkom i opasom do 300 kg w typie użytkowym mięsnym zapewnia się co najmniej 140 dni wypasu bez uwięzi w sezonie pastwiskowym – od 1 kwietnia do 15 października, a w okresie „zimowym” od dnia 16 października do 14 marca kolejnego roku – dostęp do środowiska zewnętrznego na powierzchni zwiększonej o co najmniej 20% w stosunku do minimalnej powierzchni określonej dla bydła utrzymywanego w systemie otwartym.

Rolnik chcący przystąpić do działania powinien posiadać opracowany przy udziale doradcy rolniczego Plan poprawy dobrostanu zwierząt, w którym wskazuje się wielkość powierzchni posiadanych pastwisk, wybiegów i okoliczności, na których będzie przebywało bydło użytkowane w kierunku mięsnym w okresie od dnia 16 października do dnia 14 marca następnego roku. Natomiast o zrealizowaniu wypasu letniego bydła w typie użytkowym mięsnym rolnik w ramach tego wariantu składa do ARiMR oświadczenie do dnia 31 października. Stawka płatności dobrostanowej w tym wariantcie wynosi 329 zł/krowę mamkę rocznie.

W ramach działania „Dobrostan zwierząt” przygotowywany przez doradcę rolniczego Plan poprawy dobrostanu, sporządzany jest w oparciu o udostępnione przez rolnika dane na temat gospodarstwa oraz o szkielety budynków inwentarskich z wyliczonymi powierzchniami bytowo-odpasowymi. Warty zaznaczenia jest fakt, iż przy składaniu wniosku, ubiegając się o płatność dobrostanową rolnik ma możliwość zwrotu kosztów transakcyjnych tytułu sporządzenia Planu poprawy dobrostanu, co do zasady wynoszących do 15% przyznanej płatności nie więcej jednak niż 1000 zł w ramach jednego pakietu. W celu zapoznania się ze szczegółami realizacji działania zapraszamy do kontaktu z naszymi doradcami terenowymi.

dr inż. Rodian Pawłowski, mgr inż. Sylwia Walesieniu, WMODR Olsztyn

Warmińsko-Mazurski Ośrodek Doradztwa Rolniczego
z siedzibą w Olsztynie
ul. Jagiellońska 91, 10-356 Olsztyn
tel./fax 89 535 76 84, 89 526 44 39
e-mail: sekretariat@w-modr.pl, www.w-modr.pl
Oddział w Oleku
al. Zwycięstwa 1010, 19-400 Olecko
tel./fax 87 520 30 31, 87 520 30 32
e-mail: olecko.sekretariat@w-modr.pl

36519oltr-c-0

Nowe trendy – chwilowa moda czy zdrowa alternatywa?

Prozdrowotne i proekologiczne produkty znajdują swoje miejsce na półkach sklepowych od kilku lat. Początkowo niszowe, skierowane do wąskiej grupy odbiorców, obecnie cieszące się coraz większym zainteresowaniem. Zanieczyszczenie środowiska i coraz częstsze ekstremalne zjawiska pogodowe to już nie prognozy, to fakty.

Rośnie świadomość społeczeństwa, rośnie też chęć do zmian, do dbania o zdrowie, o przyrodę. W jaki sposób?

Co można zrobić na co dzień, nie czekając na zmiany legislacyjne, a właśnie zaczynając od siebie? Od małych zmian zaczynają się rewolucje. W naszych domach oszczędzamy surowce, segregujemy odpady, zwracamy uwagę na dietę. Coraz więcej osób sięga po produkty alternatywne, zastępujące w codziennych posiłkach produkty pochodzenia zwierzęcego. Udział produktów wegańskich na rynku stale rośnie. Po tego typu produkty sięgają zazwyczaj osoby młode, o wysokiej świadomości społecznej, zaangażowane w ekologiczne działania. Już ponad milion

Polaków to weganie i wegetarianie, kolejne 2 mln planuje przejście na dietę wegańską. Blisko połowa Polaków ogranicza spożycie produktów odzwierzęcych, nie rezygnując z nich całkowicie.

W ofercie Grupy Polmlek pojawiła się zupełnie nowa kategoria.

NUTRI VEGE TO NOWA MARKA, SKIEROWANA DO OSÓB, KTÓRE Z RÓŻNYCH POWODÓW REZYGNUJĄ ZE SPOŻYWANIA PRODUKTÓW ODZWIERZĘCYCH.

Grupa Polmlek w odpowiedzi na zapotrzebowanie na wegańskie odpowiedniki codziennych produktów nabiałowych wprowadza na rynek nową serię napojów roślinnych. Napoje Nutri Vege to bardzo smaczna i zdrowa alternatywa dla mleka. Idealnie sprawdzają się jako dodatek do kawy, płatków, jako zamiennik mleka w klasycznych przepisach na domowe desery, wypieki, ale przede wszystkim są bardzo smaczne, zdrowe i doskonale smakują jako codzienny napój. Dostępne w sześciu wersjach - klasyczny sojowy, sojowy bez cukru, ryżowy i owsiany, oraz w wersjach smakowych to jest sojowy o smaku czekoladowym i sojowy o smaku waniliowym. W zależności od wersji smakowej są wzbogacone witaminami z grupy B, niacynę, kas foliową, biotynę, wapń. To produkty w 100% wegańskie, bez GMO i glutenu. Innowacyjne opakowanie w 83% wykonane z surowców pochodzenia roślinnego, a tradycyjny plastik zastąpiono plastikiem z trzciny cukrowej, która na etapie wzrostu przyczynia się do redukcji dwutlenku węgla.

OFERTĘ DLA WEGAN I WEGETARIAN UZUPEŁNIAMY DESERAMI NA BAZIE MIAZGI KOKOSOWEJ, Z DODATKIEM OWOCÓW. TO PYSZNA I POŻYWNA ALTERNATYWA DLA TRADYCYJNYCH JOGURTÓW.

Podobnie jak produkty wegańskie, dużym zainteresowaniem cieszą się produkty BIO. Ekologiczne gospodarstwa na pewno nie będą miały problemu ze sprzedażą wychodzących z upraw ekologicznych warzyw i owoców, czy ze sprzedażą ekologicznego mleka. Produkty z certyfikatami EKO pojawiają się zarówno w sokowej jak i nabiałowej ofercie Grupy Polmlek. Już dostępny jest sok dla dzieci od 5 miesiąca życia - Pysio Bio, w najbliższej przyszłości pojawią się soki tłoczone FORTUNA BIO, w kartonach produkowanych z surowców ze źródeł odnawialnych. Odświeżymy również serię ekologicznych produktów nabiałowych.

DBAŁOŚĆ O ŚRODOWISKO TO W PRZYPADKU POLMLEKU ZMIANA CAŁEJ FILOZOFII ZARZĄDZANIA, A TAKŻE MNÓSTWO NOWYCH INWESTYCJI. OSZCZĘDZAMY ENERGIĘ DZIĘKI KOGENERACJI - WYTWARZANIU CIEPŁA I ENERGII ELEKTRYCZNEJ W NAJBARDZIEJ EFEKTYWNY SPOSÓB, CZYLI W JEDNYM PROCESIE TECHNOLOGICZNYM.

Chłód odzyskujemy już na etapie rozładunku mleka. Podobnie jest z ciepłem, którego straty są minimalizowane, przez tworzenie systemów efektywnego odzysku. Już

dzisiaj możemy pochwalić się znaczącą redukcją zużycia energii we wszystkich zakładach, potwierdzoną tzw. białymi certyfikatami (świadectwa efektywności energetycznej). W dwóch zakładach wytwarzamy już własną energię - dzięki blokom energetycznym napędzanym gazem ziemnym, co pozwala zaoszczędzić na przesyłach prądu. Te inwestycje powstały dzięki subwencjom unijnym, a już w planach są następne. Skuteczne pozyskiwanie funduszy pozwala na tworzenie ekologicznych rozwiązań - pozyskiwanie energii ze źródeł odnawialnych, biogazownie, systemy kogeneracji - to wszystko w dłuższej perspektywie wygeneruje olbrzymie oszczędności. We wszystkich lokalizacjach znacząco zwiększamy udział odnawialnych źródeł energii, a w ciągu dwóch lat wszystkie zakłady Grupy Polmlek będą w stanie produkować całą energię niezbędną w procesach produkcyjnych.

Działania podejmowane dzisiaj to inwestycja nie tylko w nowe rozwiązania i technologie. To przede wszystkim inwestycja w przyszłe pokolenia, którym chcemy zapewnić zdrowe życie w czystym środowisku. **mm**

REKLAMA

Rolnictwo w obliczu zmiany klimatu

Stosowane zgodnie z prawem i instrukcją dołączoną do opakowania, środki ochrony roślin nie zanieczyszczą środowiska, a pomogą utrzymać plony w dobrej kondycji zdrowotnej, co bezpośrednio przekłada się na zdrowie i bezpieczeństwo konsumentów.

Zgodnie z prognozowanym przyrostem ludności oczekuje się, że globalne zapotrzebowanie na żywność w nadchodzących dekadach wzrośnie nawet o 70%. Dzisiaj głównymi wyzwaniami świata oprócz rosnącej populacji ludzi jest kryzys klimatyczny i kurczące się zasoby. Te wszystkie wyzwania stoją również przed rolnictwem.

GLOBALNE OCIEPLENIE NIESIE ZE SOBĄ SZEREG NEGATYWNYCH SKUTKÓW DLA ROLNICTWA. ZMIANY POD WZGLĘDEM ŚREDNICH TEMPERATUR I DŁUGOŚCI SEZONU WEGETACYJNEGO WPŁYWAJĄ ZARÓWNO NA WYSTĘPOWANIE SZKODNIKÓW, JAK I ICH WROGÓW NATURALNYCH.

W przypadku owadów które mają krótki cykl życiowy i są wrażliwe nawet na niewielkie zmiany temperatury, zmiany klimatu mogą przyczynić się do zwiększenia liczby pokoleń

w ciągu roku i do rozprzestrzeniania się szkodników na terenach, gdzie do tej pory nie występowały. Podobna sytuacja może mieć miejsce w przypadku inwazyjnych chwastów czy chorób, co będzie skutkowało zmniejszeniem wielkości i jakości plonów.

Ocieplenie klimatu powoduje także wzrost liczby zjawisk ekstremalnych takich jak upały, susze czy powodzie które mogą całkowicie zniszczyć plony. Do tego susze częściej pojawiają się na terenach, gdzie do tej pory ich nie było, zatem deficyt wody pogłębia się, co w dużej mierze ograniczy w przyszłości produkcję rolną. Badania wskazują, że zmiany w klimacie

jakie nastąpiły pomiędzy rokiem 1980 a 2008 doprowadziły do spadku globalnych plonów kukurydzy i pszenicy o odpowiednio 3,8% i 5,5%.

Potrzebne są zmiany w rolnictwie

Oprócz ogólnosiłowych, skoordynowanych działań w kierunku spowolnienia zmiany klimatu i ograniczenia emisji dwutlenku węgla do atmosfery, do powstrzymania negatywnych skutków ocieplenia klimatu niezbędne są zmiany w rolnictwie i sposobie uprawy gleby.

Jednym z działań zapobiegającym negatywnym

skutkom zmian klimatu jest poprawa gospodarki wodnej i propagowanie systemów produkcji ograniczających utratę wody z gleby.

SZCZEGÓLNY NACISK POWINIEN BYĆ POŁOŻONY NA POPRAWĘ STRUKTURY GLEBY I ZWIĘKSZENIE ILOŚCI MATERII ORGANICZNEJ W GLEBACH.

Joanna Gałązka

Niezwykle istotny jest także dobór odpowiednich, nowoczesnych odmian roślin – dostosowanych do lokalnych warunków środowiskowych i odpornych nie tylko na choroby ale również na niedobór wody. Warto wiedzieć że w ciągu ostatnich 30 lat to właśnie postęp hodowlany stał się głównym czynnikiem plonotwórczym, a nie nawożenie, ochrona roślin czy agrotechnika.

Zrównoważone rolnictwo to sposób na uzyskanie wysokiej jakości żywności

Produktywność rolnictwa w ciągu najbliższych 25 lat powinna zdecydowanie zwiększyć się, ale nie kosztem różnorodności biologicznej. Naprzeciw temu wychodzi idea zrównoważonego rolnictwa, czyli połączenie najlepszych cech rolnictwa konwencjonalnego i ekologicznego. Tylko takie podejście wydaje się być skuteczne, w obliczu zapotrzebowania na dużą ilość żywności o wysokiej jakości bez nadmiernej eksploatacji zasobów naturalnych.

Elementem zrównoważonego rolnictwa jest także integrowana ochrona roślin, która daje pierwszeństwo metodom agrotechnicznym, fizycznym i biologicznym. Ochrona chemiczna może być stosowana tylko jeśli inne metody zawiodą. Środki ochrony roślin są dla roślin niczym innym, jak lekarstwem. Niestety, mimo że

dysponujemy lekami dla roślin, globalnie tracimy 40% plonów z powodu występowania szkodników, chorób i chwastów. Bez odpowiedniej ochrony te straty mogłyby się podwoić.

WARTO ZAUWAŻYĆ, ŻE SPOSÓB POSTĘPOWANIA ZE ŚRODKAMI OCHRONY ROŚLIN PRZEZ ROLNIKÓW PRZEKŁADA SIĘ NA OPINIĘ SPOŁECZEŃSTWA NA TEMAT TYCH PREPARATÓW I ICH AKCEPTOWALNOŚĆ.

Dlatego bezpieczne i odpowiedzialne stosowanie tych preparatów powinno być priorytetem dla wszystkich użytkowników. Stosowane zgodnie z prawem i instrukcją dołączoną do opakowania, środki ochrony roślin nie zanieczyszczą środowiska, a pomogą utrzymać plony w dobrej kondycji zdrowotnej, co bezpośrednio przekłada się na zdrowie i bezpieczeństwo konsumentów.

Joanna Gałązka
Polskie Stowarzyszenie
Ochrony Roślin

Dobór traw nie może być przypadkowy

Eksperti zapowiadają, że rok 2020 będzie kolejnym suchym rokiem i trzeba liczyć się z tym, że okresowe niedobory wody występowały będą coraz częściej. Trzeba szukać roślin, które lepiej zniosą suszę, które pomimo niesprzyjających warunków potrafią wydać zadowalający plon.

Powrót lucerników

W ostatnich latach hodowcy bydła mlecznego przekonali się do tradycyjnych lucerników, ponieważ zobaczyli, że potrafią wyprodukować duże ilości białka bez GMO na własnym polu, co przekłada się na spore oszczędności. Lucerna doskonale radzi sobie z niedoborami wody, jej silnie rozbudowany palowy system korzeniowy umożliwia korzystanie z wody dostępnej w głębszych warstwach gleby.

Doskonale wiemy, że lucerniki to nic nowego, kiedyś w Polsce było ich mnóstwo. Później jakoś nie udawało się, dlatego rolnicy zaczęli w ich miejsca wysiewać mieszanki traw. Jednym z powodów niepowodzeń w uprawie lucerników było zakwaszenie gleb, z którym problemy mieliśmy zawsze. Lucerna bezwzględnie wymaga uregulowanego odczynu gleby, najlepiej, gdy

jest to pH ok. 6,5. Ostatnie 2-3 lata pokazały, że zmieniło się podejście do zakładania lucerników, rolnik wie, że trzeba uregulować pH gleby i dopiero później można myśleć o nawożeniu, podstawa to stworzyć roślinie sprzyjające warunki do wzrostu i rozwoju. Hodowcy przekonali się, że umiejętnie prowadzone lucerniki dostarczają dużych ilości wartościowego białka,

a plony suchej masy mogą być na poziomie dobrze uprawianej kukurydzy, więc jest o co walczyć! W Polsce kosimy lucernę 4-5 razy, warto pamiętać, że wartość pokarmowa lucerny zależy głównie od fazy rozwojowej, w której zostanie zebrana. Zawartość białka jest różna w różnych częściach rośliny, np. liście zawierają więcej białka niż łodygi

Mieszanki traw z dużym udziałem lucerny

Rolnicy, którzy nie mogą się jeszcze przekonać do lucerny w czystym siewie, często wybierają mieszanki traw z dużym od 40-60 proc. udziałem lucerny. Takie mieszanki dzięki wysokiej zawartości lucerny, pozwalają uzyskać wysoką zawartość białka, a jednocześnie trawy wchodzące w skład mieszanki poprawia-

ją stosunek energii do białka i ułatwiają zakiszenie. Coraz częściej w mieszankach traw występuje Festulolium mieszańc międzygatunkowy, odporny na suszę i wyróżniający się dobrą zimotrwałością. Festulolium wykazuje właściwości pośrednie pomiędzy gatunkami, z których powstał, czyli kostrzewą łąkową/trzcinową, a życią wielokwiatową/trwałą. Daje znaczny plon suchej masy o bardzo dobrej wartości pokarmowej, zawiera dużo cukrów, dzięki czemu pozyskujemy smaczną paszę. Należy do traw wysokich o silnie rozwiniętym systemie korzeniowym. Doskonale znosi intensywne użytkowanie, a po kolejnych pokosach szybko odrasta.

Wybierając mieszankę traw powinniśmy pamiętać o żywici trwałej, niskim, luźnokępkowym gatunku, mającym dużą zdolność zadarniania gleby i szybko odrastającym po zbiorze kolejnych pokosów. Poza tym charakteryzującym się wysoką produktywnością i bardzo dobrą wartością pokarmową. W mieszankach przeznaczonych na łąki odmiany żywici trwałej powinny stanowić nie mniej niż 20 proc., a w mieszankach pastwiskowych od 10 do 20 proc. masy wysiewanych na-

sion. Z traw niskich, dających mocne zadarnienie i bogato ulistnionych zalecanych na łąki kośne poza życią trwałą warto przyrzeć się wiechlinie łąkowej i kostrzewie czerwonej.

Dobór nie może być przypadkowy!

Dobór mieszank traw nie może być przypadkowy, bo z reguły jest to decyzja na kolejne 3-4 lata użytkowania. Często cena dobrej mieszanki traw za tzw. „worek” przeraża, dlaczego jest tak wysoka? Ale patrząc trochę w przód i zakładając, że przez kolejne lata jej użytkowania będziemy pozyskiwali duże ilości, wysokiej jakości paszy, która pozwoli uzyskać więcej mleka to okazuje się, że ten przysłowiowy „worek” wychodzi dużo taniej i jest wart swojej ceny! Najważniejsze to dobrać mieszanki traw do gleb, którymi dysponujemy, do zmieniających się warunków, do określonego sposobu użytkowania. Poszczególne gatunki powinny podobnie wchodzić w poszczególne fazy rozwojowe i odznaczać się podobnym przebiegiem wegetacji. Stabilność plonowania zagwarantuje pozyskanie dużej ilości paszy o podobnych parametrach. **BM**

REKLAMA

BOVINO HERBO

Najlepsze mieszanki traw

 506 052 198

 sklep.somatik.pl

Właścicielem marki Bovino jest Somatik Doradztwo Żywieniowe i Zootechniczne Zwierząt

Kompleksowe podejście do użytków zielonych – pewne plony również w trudnych warunkach

Uprawa użytków zielonych często w Polsce traktowana jest jako coś prostego, do czego nie przykładano zbyt dużej wagi. Było tak zwłaszcza w latach, gdzie roślinom nie brakowało wody. Od kilku sezonów niestety postępują zmiany klimatyczne, które wymuszają na rolnikach chcących zapewnić paszę dla swoich zwierząt postępowanie mające na celu optymalizację użytków zielonych.

Podstawą zarówno na trwałych użytkach zielonych (TUZ) jak i tych zakładanych na gruntach ornych (GO) jest uregulowany odczyn gleby, zawartość próchnicy, odpowiednie zasobności składników i racjonalne nawożenie. Często warto ograniczyć dawkę nawozów

Podsiew wieloletniego użytku zielonego specjalistycznym agregatem Guttler GreenMaster z zastosowaniem wyjątkowego wału pryzmatycznego to jeden z zabiegów poprawiających jakość TUZ w gospodarstwie Armanda Szara jak i jedna z usług oferowana przez rolnika w promieniu około 100 km od gospodarstwa. AgriVision jest również dystrybutorem tego typu agregatów jak i innych maszyn Guttler.

Nowością w ofercie firmy są specjalistyczne głębosze ławkowe PANBUSTER jak i w niedługim czasie usługa głęboszowania głównie trwałych użytków zielonych co ma na celu napowietrzenie gleby, poprawienie warunków wodnych, umożliwienie głębszego korzenienia się roślin przekładającego się na lepsze pobieranie składników pokarmowych i wody z głębszych warstw tj. pod podeszwą płużną.

azotowych, azaoszczędzone pieniądze przeznaczyć na wapnowanie, zwiększenie dawki chociażby potasu czy coraz częstsze dolistne dokarmianie traw makro i mikroelementami wraz ze skutecznymi stymulatorami wzrostu i preparatami antystresowymi. Ciekawym preparatem działającym jako adiuwant dla innych nawozów oraz stymulator i fungicyd jest Silver leaf, preparat oparty na srebrze koloidalnym. Wzbięgu dolistnym z tym preparatem poleca się zastosowanie kompleksowego nawozu (zawierającego potas, fosfor, siarkę i mikroelementy) oraz aminokwasów. Oczywiście poza nawożeniem mineralnym bardzo ważne jest nawożenie nawozami naturalnymi.

Kolejną kwestią istotną przy zakładaniu użytków zielonych

REKLAMA

NOWY DEALER MARKI **FENDT**

CIĄGNIKI

o mocy od 72KM do 517KM

KOMBAJNY ZBOŻOWE

AGROLMET

OTWARCIE ODDZIAŁU – 2 MARCA 2020 r.

82-220 STARE POLE, UL. MARYNARKI WOJENNEJ 21C

tel. kom. 508 189 400, 507 198 504

www.agrolmet.pl

Poszukujemy przedstawicieli handlowych oraz serwisantów

Mieszanka traw na słabe gleby, bardzo tolerancyjna na susze BMA-3 to doskonały wybór na intensywny użytek kośny na siano lub sianokiszonkę. Może być również wypasany

jak i ich pielęgnacji są odpowiednie zabiegi agrotechniczne. W suche lata konieczne należy wykonywać wszelkie prace szybko – nie przesuszając ziemi. Poleca się dokładne zagęszczenie gleby po uprawie orkowej lub płytszej np. talerzówką. Po czym wysiew nasion i ponowne dokładne wałowanie. Na trwałych użytkach zielonych warto stosować głęboszowanie oraz skuteczny podsiew za pomocą maszyn dokonujących wprowadzenia nasion za jednym przejazdem jak np. popularne agregaty Guttler GreenMaster. Podczas użytkowania łąk kośnych warto zwrócić uwagę na wysokość koszenia. Wyższe przycinanie ma bardzo duży wpływ na późniejszy odrost roślin.

Gdy odpowiednio przygotujemy podłoże pod nowy zasiew lub zdecydujemy się na podsiew TUZ-ów należy wybrać optymalne na dane warunki i potrzeby paszowe gospo-

darstwa rośliny i/lub gotowe mieszanki pastewne składające się z roślin motylkowych i traw lub samych traw. Na rynku znajduje się wiele ofert różnych mieszanek, często jednak w praktyce nie prezentują się tak jak w kolorowych katalogach producentów. Do tego dochodzi nieprofesjonalne doradztwo handlowców. Warto w tym przypadku zaufać rzeczywistemu praktykowi, który doświadcza różnych rozwiązań w warunkach dalekich od ideału. W taki sposób powstały autorskie mieszanki z serii BIG Milk AGRO. Odpowiadają one na aktualne potrzeby rolników gospodarujących na trudnych stanowiskach, często o zróżnicowanych glebach na jednym polu tj. od gleby lekkiej przez cięższą aż po gleby organiczne. Na początek powstały cztery mieszanki, z czego dwie oparte są na lucernie siewnej, czyli roślinie doskonale radzącej sobie w okresach suszy dzięki m.in.

Mieszanka motylkowych z trawami BMA-2 składa się z wybitnych odmian lucerny, koniczyny czerwonej, miękkolistnych i wysoce strawnych kostrzewy trzcinowej i kupkówki pospolitej oraz osłonowo życicy wielokwiatowej. Umożliwia zebrania nawet 5 obfitych pokosów rocznie w przy stosunkowo niewielkich opadach oraz udaje się doskonale na mozaikach glebowych i słabszych glebach o uregulowanym odczynie

głębokiemu systemowi korzeniowemu. Jednak w związku ze zmiennymi warunkami glebowymi odchodzi się od lucerny w czystym siewie dodając do mieszanki koniczynę czerwoną (BMA-1, w tym osłonowo koniczyna aleksandryjska) oraz w mieszance BMA-2 dodatkowo niedużą ilość tolerancyjnych na trudne warunki traw (kostrzewa trzcinowa i kupkówka – wybitne odmiany miękkolistne, jako osłona zastosowano życicę wielokwiatową). Nasiona lucerny, czyli głównego komponentu tych mieszanek zostały zaprawione bakteriami Rhizobium oraz innymi związkami w postaci trwałej otoczki specjalnej technologii. Umożliwia to szybsze wschody i rozwój roślin, a dzięki czemu znaczne zwiększenie plonowania i trwałości.

REKLAMA

BIG milk AGRO

- ✓ MATERIAL SIEWNY KWALIFIKOWANY
- ✓ BOGATY SKŁAD
- ✓ GWARANCJA UDANYCH WSCHODÓW
- ✓ TRWAŁOŚĆ UŻYTKÓW
- ✓ WYSOKA ODPORNOŚĆ NA SUSZE
- ✓ OLBŻYMIE PLONY
- ✓ REWELACYJNA JAKOŚĆ PASZY

DOSKONAŁE MIESZANKI NA MOZAIKI I SŁABE GLEBY! EXTRA ODPORNOŚĆ NA SUSZĘ!

EKSPERT RADZI:

Od kilku lat na uprawianych gruntach o nietatwej rzeźbie terenu jak i znacznej mozaice glebowej skupiam się głównie na użytkach zielonych testując różne rozwiązania w doborze gatunków, nawożeniu jak i zabiegach agrotechnicznych. Przez ten okres doświadczyłem zarówno okresów o dużej sumie opadów jak i w ostatnich sezonach długotrwałych susz. Dzięki temu wyciągnąłem wiele wniosków, które staram się przekazywać innym rolnikom doradzając im w skutecz-

nej uprawie łąk i pastwisk. Świadczę usługi takie jak uprawa, siew, podsiew, zbiór pasz objętościowych. Działając kompleksowo i stawiając na jakość pasz postanowiłem wraz ze zmieniającymi się warunkami klimatycznymi uzupełnić ofertę mieszanek pastewnych tworząc linię BIG Milk AGRO. Nasiona są już dostępne w sprzedaży. Komponenty użyte w mieszankach są z najwyższej półki co zapewnia trwałość użytków, obfite plonowanie jak i wysokie parametry paszowe. Dla swoich

Armand Szara, rolnik, doradca, właściciel firmy usługowo-handlowej AgriVision i rolniczego sklepu internetowego BIG-AGRO.pl

klientów zapewniam fachowe doradztwo w tej dziedzinie. Zapraszam do kontaktu.

W OFERCIE RÓWNIEŻ:
NAWOZY DOLISTNE, SIATKI I FOLIE DO BEL ORAZ PRYZM, FLIZ NA BELE, AGREGATY DO PODSIEWU GÜTTLER, SIANOKISZONKA W BELACH

BIG-AGRO.PL
 Internetowy sklep rolniczy

AgriVision - Karolewo k. Kętrzyna

POLSKA FIRMA

ZAMÓWIENIA

- Online 24/7 www.big-agro.pl
- Telefon: 572 577 700 89 741 37 36

NISKIE CENY
 SZYBKA I DARMOWA
 DOSTAWA WIĘKSZOŚCI
 PRODUKTÓW W CAŁEJ POLSCE

Jak skutecznie nawozić wiosną?

Zanim rozpoczniemy nawożenie, warto by było znać zasobność gleby, aby móc ustalić odpowiednią dawkę nawozu wapniowo-magnezowego oraz zawierającego siarkę.

Najczęstszą przyczyną utrzymywania w gospodarstwie zakwaszonych gleb jest brak aktualnych analiz gleby na pH. Dość powszechny wśród rolników jest czynnik ekonomiczny. Jak podają w ankietach, zabieg wapnowania (zakup wapna, transport + rozsiew) jest uważany za zbyt kosztowny. Rolnicy zatem stawiając na szali inne nawozy mineralne rezygnują z zakupu wapna i popelniają w ten sposób bardzo poważny błąd, gdyż składniki pokarmowe z nawozów w kwaśnych glebach są niedostępne dla roślin. Zatem zamiast zyskać wysokie plony, tracą je.

Wapno nawozowe, będące najtańszym źródłem wapnia dla roślin, w pierwszym rzędzie odkwasza glebę, a następnie nadwyżki składnika zostawia roślinom.

Wapń, obok magnezu, należy do podstawowych mikroelementów potrzebnych roślinom do rozwoju i plonowania. Niedobór obu tych pierwiastków prowadzi do wzrostu podat-

ności roślin na stresy, tj. susza oraz ataki agrofagów. Poza tym powoduje spadek plonu. Pierwszymi wiosennymi objawami niedoboru jest zahamowanie wzrostu roślin, nierozwinięty system korzeniowy, zdeformowane liście, często z martwiczymi plamkami.

W CELU PRZECIWDZIAŁANIA ZAKWASZENIU I JEGO NEGATYWNYM SKUTKOM W ŚRODOWISKU NALEŻY STOSOWAĆ NA SZEROKĄ SKALĘ NAWOZY ZAWIERAJĄCE ZWIĄZKI WAPNIA LUB WAPNIA I MAGNEZU

Do wiosennego zabiegu odkwaszania gleby należy

wybrać odpowiedni nawóz, który również kwalifikuje się do dofinansowania do wapnowania w ramach „Ogólnopolskiego programu regeneracji środowiskowej gleb poprzez ich wapnowanie” którego celem jest wsparcie działań regeneracyjnych gleb zakwaszonych w wyniku oddziaływania czynników antropogenicznych.

Powinien on charakteryzować się dużą szybkością odkwaszania, a jednocześnie nie działać gwałtownie. Wapno tlenkowe ma szybsze działanie, ponieważ forma tlenkowa dość gwałtownie wchodzi w reakcję z wodą, szybko zmieniając odczyn. Taka gwałtowna zmiana odczynu jest jednak niepożądana, szczególnie w przypadku gleb lekkich, zdecydowanie zalecane jest stosowanie nawozów w formie węglanowej, które można wysiać tuż przed planowanym siewem lub pogłównie. Wapno węglanowe nie wykazuje niekorzystnego działania na wschodzące rośliny oraz na te, które już są na polu. W trakcie wegetacji roślin można wykorzystać nawóz węglanowy granulowany. Nadaje się do aplikacji jesienią, zimą oraz wczesną wiosną i na ogół jest łatwo

wchłaniany z wierzchniej warstwy gleby. Zaletą granul jest ograniczenie pylenia i bardziej równomierny wysiew nawozu na polu w porównaniu do form sypkich.

Kukurydza, mając odpowiedni odczyn gleby, może zbudować mocny system korzeniowy, dzięki któremu roślina lepiej pobiera składniki pokarmowe i wodę z głębszych warstw gleby. Mając dobrze rozwinięty system korzeniowy, kukurydza jest mniej wrażliwa na suszę czy późnowiosenne chłody. W środowisku kwaśnym rośliny nie są w stanie efektywnie pobierać składników pokarmowych z gleby i nawet duże dawki nawozów mineralnych nie są w stanie zaspokoić wysokich potrzeb pokarmowych kukurydzy.

Dobrej jakości, efektywne wapno węglanowe granulowane jest sklasyfikowane w odmianie „04” i zawiera ponad 90 proc. czystego składnika CaCO_3 , co w przeliczeniu na masę tlenkową daje 50-55% CaO lub „05” z podwyższoną zawartością magnezu 60% CaCO_3 i 30% MgCO_3 , co w przeliczeniu na masę tlenkową daje min 30% CaO i 15% MgO . Surowiec do produkcji nawozu pozyskuje się

ze skał w kopalniach odkrywkowych (skał wapiennych), następnie podlega on kruszeniu, oczyszczeniu z domieszek, mieleniu, suszeniu i granulowaniu. Po zastosowaniu produktów z przemiału dolomitu (węglany wapnia i magnezu) zauważalna zmiana odczynu gleby jest wynikiem działania magnezu, który ma o ok. 40 proc. wyższą zdolność neutralizacji kwaśnych kationów niż wapń..

WIOSNĄ NALEŻY PAMIĘTAĆ RÓWNIEŻ O NIEDOBORACH SIARKI, KTÓREJ W OBECNYCH CZASACH JEST ZNACZNIE MNIEJ W GLEBIE NIŻ WAPNIA.

80% gleb w naszym kraju jest ubogich w siarkę oraz magnez i ponad połowa to gleby kwaśne. Dobrym rozwiązaniem są nawozy zawierające duże ilości tych składników. Zapotrzebowanie rzepaku na magnez (MgO) wynosi 10 kg/t, a na siarkę (S) 16 kg/t nasion. Rośliny korzystają

z siarki przez cały okres wegetacji, a intensywność jej akumulacji w roślinie przypada na początku kwitnienia. Odpowiada za gospodarkę azotową roślin dlatego jej niedobory czy zbyt późna aplikacja to słabsze wykorzystanie azotu.

Siarka poprawia wchłanianie azotu i u zbóż prowadzi do zwiększenia obsady kłosów. W efekcie nawożenia siarką przekłada się na wzrost plonu ziarna i zawartości białka w ziarnie. Podstawowe nawożenie pszenicy siarką wykonuje się wraz z pierwszą dawką nawożenia azotowego, a potrzeby pokarmowe pszenicy to 4,5 kg S/t ziarna plus odpowiednia masa słomy.

Stosowanie Siarczanu wapnia usprawnia przetwarzanie i pobór azotu, zwiększa zawartość białka w roślinach, zwiększa dynamikę wzrostu roślin już we wczesnych fazach rozwojowych oraz poprawia ich odporność, decyduje więc o wzroście plonu i poprawie jego jakości. Nie zakwasza w odróżnieniu od pozostałych nawozów siarkowych przy jednoczesnym dostarczaniu odpowiednich dawek siarki i wapnia.

Elżbieta Zyskowska
Dyrektor Handlowy Nawozy Wapniowe Complexor

Konopie włókniste mogą zastąpić plastik

Według raportu Grand View Research globalny rynek konopi przemysłowych do 2025 roku osiągnie wartość 10,6 mld dol. Dlatego też rośnie areał upraw konopi włóknistych.

Do 1883 roku nawet 90 proc. papieru na świecie było produkowane z konopi. Na papierze konopnym spisało m.in. Biblię Gutenberga i dwa pierwsze projekty amerykańskiej Deklaracji niepodległości. To tylko jeden z przykładów przemysłowego wykorzystania konopi, a jest ich nawet 50 tys. Mają one najsilniejsze włókno roślinne na świecie i mogą niemal całkowicie zastąpić plastik. Konopie włókniste można uprawiać niemal na każdej glebie, dlatego areał ich upraw rośnie, także w Polsce.

Konopie przemysłowe wykorzystuje się przede wszystkim jako materiał włókienniczy, czyli w pozyskiwaniu i produkcji włókna. Pozyskuje się z niego papier – są fabryki, przede wszystkim we Francji, które produkują papier konopny. Jego wytwarzanie jest zdecydowanie lepsze pod względem ochrony środowiska. Wykorzystuje się w nim mniej środków do pozyskania lignocelulozy – wymienia Jan Nowak, prezes zarządu Polskiego Stowarzyszenia Producentów i Przetwórców Konopi.

W przeszłości konopie były już powszechnie stosowane. Szacuje się, że do 1883 roku blisko 90 proc. papieru na świecie było wyprodukowanych właśnie z włókna konopnego.

Ciekawostką jest, że Deklaracja niepodległości Stanów Zjednoczonych była stworzona na papierze konopnym – dodaje Dariusz Jan Nowak.

Szacuje się, że konopie włókniste mają około 50 tys. zastosowań w różnych dziedzinach przemysłu. Jak podaje portal National Hemp Association, konopie to plony o wysokiej wydajności. Z jednego akra produkuje się dwa razy więcej oleju niż z jednego akra orzeszków ziemnych i prawie czterokrotnie więcej miazgi włóknistej na papier niż z akra drzew. Ze względu na swoją wytrzymałość włókno konopne może być stosowane do materiałów kompozytowych, które mogą być użyte do wykonania np. samochodów czy myśliwców.

– Czyli w pewien sposób zastępuje plastik – przekonuje Dariusz Jan Nowak.

Tworzywa sztuczne wykonane z połączenia konopi i innych roślin są już stosowane. Dzięki swojej wysokiej wytrzymałości i sztywności wykorzystuje się je w budowie samochodów, łodzi czy instrumentów muzycznych. Henry Ford już w 1941 roku stworzył plastikowy samochód napędzany konopiami i innymi paliwami roślinnymi, którego błotniki były wykonane z konopi. Planował „wyhodować” samochody tak, aby wszystkie jego materiały były pochodzenia roślinnego.

Według raportu Grand View Research globalny rynek konopi przemysłowych do 2025 roku osiągnie wartość 10,6 mld dol. Dlatego też rośnie areał upraw konopi włóknistych. Instytut Gospodarki Rolnej podaje, że w 2017 roku w całej Unii Europejskiej zajmowały one ok. 35 tys. ha, z czego najwięcej we Francji (ok. 10 tys. ha). GUS podaje, że w 2018 roku łączna powierzchnia upraw przemysłowych konopi i lnu wynosiła ponad 5,3 tys. ha.

Jak wynika z uchwały Rady Ministrów z 2017 roku wprowadzającej program „Odbu-

dowa i zrównoważony rozwój produkcji oraz przetwórstwa naturalnych surowców włóknistych dla potrzeb rolnictwa i gospodarki na lata 2017–2020”, konopie włókniste wykorzystywane są głównie na cele papiernicze – 73 proc., w budownictwie – 11 proc., w produkcji kompozytów – 10 proc., tekstyliów – 3 proc. oraz 3 proc. do innych zastosowań. W latach 70. Polska była znaczącym producentem włókien naturalnych, m.in. konopi włóknistych. Powierzchnia upraw wynosiła wówczas ok. 15 tys. ha.

REKLAMA

Wyprzedaż Hyundai 2019

teraz suma korzyści
do 28 000 zł

SANTA FE

TUCSON

KONA

Specjalne rabaty dla rolników!

Hyundai Daszuta

Tuwima 23, Olsztyn

89 541-84-66

Znajdź nas: Facebook Youtube Instagram

Pełna oferta: www.daszuta.hyundai.pl

5-letnia Gwarancja Bez Limitu Kilometrów Hyundai dotyczy jedynie tych samochodów Hyundai, które były sprzedane Klientowi końcowemu przez Autoryzowanego Dealera Hyundai na warunkach opisanych w książce gwarancyjnej. Szczegóły dot. propozycji cenowej i programu gwarancyjnego, w tym wyłączeń gwarancji, dostępne są u Autoryzowanych Dealerów Hyundai. Prezentowana suma korzyści dotyczy modelu Santa Fe z roku produkcji 2019 o zużyciu paliwa od 6,8 do 7,4 l/100 km średnio we wszystkich fazach i emisji CO2 od 177 do 193 g/km, składają się na nią upust gotówkowy 25 000 zł oraz premia za odkup obecnego samochodu 3 000 zł, jest ona ekomodowaną sumą korzyści brutto i nie wyklucza wprowadzenia promocji dealera. Promocja obowiązuje od 01.01.2020 do odwołania lub wyczerpania zapasów. Samochody prezentowane w reklamie to: Santa Fe 2.0 CRDI 8AT 4WD (185 KM) w wersji PLATINUM z Pakietem Inspiration o zużyciu paliwa i emisji CO2 jak wymienione powyżej, Tucson 1.6 CRDI 7DCT 2WD (136 KM) w wersji Premium o zużyciu paliwa 5,8 do 6,3 l/100 km średnio od 151 do 166 g/km oraz Kona 1.6 CRDI 7DCT 4WD (136 KM) w wersji Premium o zużyciu paliwa średnio od 5,5 do 5,9 l/100 km i emisji CO2 od 134 do 141 g/km.

AUTORYZOWANY DEALER

STEYR

TRAKTOREN

NA
WARMI I MAZURACH
ORAZ POMORZU

AUTORYZOWANY DEALER MAREK

Agroperfekt Sp. z o.o.

ul. Kolejowa 5

14-220 Kisielice

tel. 664-270-680; 668-034-601

Wsparcie projektów młodych mieszkańców regionu Morza Bałtyckiego

Do 31 marca potrwa nabór wniosków na wsparcie projektów międzynarodowych stworzonych przez młodych lub adresowanych do młodych ludzi w regionie Morza Bałtyckiego. Nabór realizowany jest w ramach pierwszej edycji Instrumentu Wspierania Projek-

tów na lata 2020-2022 (Project Support Facility – PSF).

Instrument został utworzony przez kraje członkowskie Rady Państw Morza Bałtyckiego w 2012 r. w celu współfinansowania projektów rozwijających i wzmacniających współpracę w regionie Morza Bałtyckiego. Fundusz dysponuje budżetem w wysokości 1 mln euro na okres trzech lat. Warunkiem ubiegania się o środki z PSF jest włączenie w projekt mini-

mum dwóch – oprócz Polski – partnerów z państw członkowskich regionu Morza Bałtyckiego, a maksymalna kwota dofinansowania to 65 tys. euro.

Priorytetem PSF w edycji 2020 jest wsparcie projektów stworzonych przez młodych lub adresowanych do młodych ludzi w regionie Morza Bałtyckiego. Wnioskodawcami mogą być m.in. działające od co najmniej dwóch lat organizacje młodzieżowe, organizacje współpracujące lub mające zamiar podjąć współpracę z młodzieżą, instytucje edukacyjne, władze centralne, regionalne lub lokalne.

Zgłaszane projekty mogą dotyczyć każdego z trzech długofalowych priorytetów RPMB:

Tożsamość regionalna – projekty powinny przyczyniać się do wzmacniania głosu młodych ludzi w procesach decyzyjnych i dialogu nt. historii, dziedzictwa kulturowego i przyszłości regionu Morza Bałtyckiego. Realizacja projektów powinna wspomagać aktywność młodych ludzi we współpracy kulturalnej i edukacyjnej w regionie.

Zrównoważony i dobrze prosperujący region – projekty

powinny stymulować zaangażowanie młodych ludzi w obszarach, które przyczyniają się do dobrostanu regionu, uwzględniających społeczny, ekonomiczny i środowiskowy aspekt rozwoju m.in. poprzez wspieranie mobilności młodych naukowców, rozwój kompetencji w zakresie zrównoważonej gospodarki oraz podnoszenia poziomu zatrudnienia wśród młodych.

Bezpieczny i stabilny region – celem projektów powinno być m.in. podnoszenie kompetencji młodych ludzi w działaniach zwiększających stabilność i bezpieczeństwo regionu m.in. poprzez podnoszenie świadomości i szkolenia w zakresie bezpieczeństwa, ratownictwa oraz pożarnictwa. Projekty wpisujące się w ten priorytet mogą także podejmować zagadnienia przeciwdziałania przemocy i wykorzystywania młodych ludzi, w tym również w kontekście handlu ludźmi w regionie Morza Bałtyckiego.

Szczegółowe informacje o naborze dostępne są na stronie internetowej <https://www.cbss.org/psf/>.

inf. mriw

Rozmowy polsko-czeskie

W przeddzień warszawskiej konferencji ministrów rolnictwa krajów Europy Środkowo-Wschodniej z komisarzem UE ds. rolnictwa Januszem Wojciechowskim minister rolnictwa i rozwoju wsi Jan Krzysztof Ardanowski spotkał się z ministrem rolnictwa Republiki Czeskiej Miroslavem Tomanem.

Głównym tematem rozmów była przyszłość Wspólnej Polityki Rolnej w kontekście nowych wyzwań, wynikających z zaproponowanej w grudniu 2019 roku przez Komisję Europejską strategii Europejski Zielony Ład.

Ministrowie potwierdzili całkowitą zgodność Polski i Republiki Czeskiej w odniesieniu do budżetu na WPR, potrzeby wsparcia dla małych gospodarstw, okresu przejściowego oraz wyrównania dopłat bezpośrednich w UE.

— Nasza siła leży w tym, że działamy razem. Musimy wspierać się i wspólnie zabiegać o równe szanse dla naszych rolników – podkreślali ministrowie.

Byli zgodni, że rolnictwo musi rozwijać się w sposób zrównoważony. Jan Krzysztof Ardanowski i Miroslav Tomanek uznają, że konieczna jest dbałość o wodę i glebę, ważne są także ekologiczne metody upraw i produkcja żywności wysokiej jakości, której oczekują konsumenci. Dodatkowo obowiązki nakładane na rolników wymagają odpowiedniego finansowania, dlatego konieczna jest szeroka dyskusja na temat aktualnych wyzwań europejskiego rolnictwa, w obecności Komisarza UE ds. Rolnictwa i wspólny głos krajów Europy Środkowo-Wschodniej w Brukseli.

Ministrowie rolnictwa Polski i Republiki Czeskiej omówili również sytuację w zakresie afrykańskiego pomoru świń i jego konsekwencji dla sektora rolnego. Zgodnie podkreślili ogólnoeuropejski wymiar problemu i zasadność wsparcia ze środków unijnych w walce z wirusem. Ponadto, zadeklarowali gotowość do intensyfikacji współpracy polsko-czeskiej w zakresie tematów związanych z suszą, wodą i klimatem.

inf. mriw

Szanowny Rolniku!

Nie pożyczaj, kup FUCHTEL młynek do odwiewania zboża z silnikiem

tel.: 608-256-701
89 645-46-61
www.fuchtel2007.pl

Możliwość wysyłki kurierem za dopłatą!!!

8320luzi-a-M

REKLAMA

NOWY DEALER CIĄGNIKÓW ROLNICZYCH

VALTRA

AGROLMET

OTWARCIE ODDZIAŁU – 2 MARCA 2020 r.

82-220 STARE POLE, UL. MARYNARKI WOJENNEJ 21C

tel. kom. 508 189 400, 507 198 504

www.agrolmet.pl

Poszukujemy przedstawicieli handlowych oraz serwisantów

Plaga łagodnej zimy- pałecznicza zbóż i traw

Ciepła jesień i łagodny przebieg zimy spowodowały, że rośliny uprawne nie wstrzymały wegetacji, a jedynie ją spowolniły.

W zbożach widać to w silnym rozkrzewieniu i przyrostach korzeni, a w rzepaku wykształceniem pąków oraz objawami niedożywiania. Warunki atmosferyczne oraz aktywność żywicieli powodują, że grzyby patogeniczne również pozostają w pełni gotowości infekcyjnej. Opisane w podręcznikach wyprzenie zbóż o podłożu fizjologicznym wynikające z długo zalegającej na polach okrywy śnieżnej jest bardzo rzadkim zjawiskiem, jednak podłoże patogeniczne tego zjawiska jest nadal notowane.

Od wielu lat brak okrywy śnieżnej nie ogranicza aktywności sprawców pleśni śniegowej i pałeczniczy zbóż i traw.

Aktualnie w jęczmionach, pszenzycie i słabiej w pszenicy ozimej widoczne są

słabiej rozkrzewione rośliny, z uszkodzonymi węzłami krzewienia i placowo

zamierające. Szara grzybnia na powierzchni tych ozimin oraz skleroty zlokalizowane

u podstaw źdźbeł, często pod pochwami liściowym są typowymi objawami pałeczniczy

zbóż i traw. Jeśli przetrwalniki są barwy bursztynowej to sprawcą choroby jest Typhula

incarnata, jeśli zaś są niemal czarne to *T. ishikariensis*. Barwa od różowej do ciemnobrązowej językowatych owocników widocznych wiosną również różnicuje sprawców choroby. Objawy pałeczniczy dostrzegamy zwykle wczesną wiosną, ponieważ gdy temperatura wzrasta powyżej 10°C rozwój grzybni i zarodnikowanie jest hamowane, a grzyby bytują w sąsiedztwie roślin uprawnych w postaci sklerot.

Wśród działań profilaktycznych w uprawie zbóż wymienić należy głęboką orkę, staranną uprawę, dobór zdrowego materiału nasiennego oraz odmian zbóż mniej podatnych na infekcje.

Skuteczne w ograniczaniu nasilenia pałeczniczy zbóż i traw jest także zaprawianie ziarna mieszaniną substancji aktywnych: fludioksonilu sedaksanu i tritikonazolu.

Objawy pałeczniczy bywają mylone z pleśnią śniegową, jednak w diagnozowaniu tej choroby nie stwierdzamy sklerot, a grzybnia pokrywająca rośliny jest lekko różowa.

Marta Damszel
Katedra Entomologii, Fitopatologii i Diagnostyki Molekularnej Wydział Kształtowania Środowiska i Rolnictwa Uniwersytet Warmińsko-Mazurski w Olsztynie

Kiszonka z kukurydzy - warto utrzymać „zieloność”

Duża wydajność i wysoka wartość pokarmowa kukurydzy sprawiają, iż jest ona w krajach słabo rozwiniętych podstawą żywienia ludzi, a w wysoko rozwiniętych stosowana jest jako pasza dla zwierząt gospodarskich.

Ostatnio wykorzystywana jest coraz częściej do produkcji biogazu i bioetanolu. Kierunek użytkowania jest ściśle skorelowany z różnymi cechami morfologicznymi roślin kukurydzy, dlatego przy wyborze odpowiedniej odmiany powinniśmy zwrócić uwagę na nieco inne cechy charakterystyki. Jakże parametry weryfikować decydując się na uprawę przeznaczoną do produkcji pasz objętościowych i energetycznych dla zwierząt przeżuwających?

Do niedawna głównym wskaźnikiem rozpatrywanym przez rolników był plon ogólny świeżej masy. W chwili

obecnej powszechnie używa się bardziej miarodajnego parametru określającego wydajność plonu kiszonki jakim jest plon ogólny suchej masy. Dlatego też w ostatnich latach wysiłki hodowców skupiały się wokół zwiększenia poprawy właśnie tej wielkości. Cel osiągnięto dzięki zwiększeniu wysokości roślin i plonu ziarna.

Wysokie i obficie ulistnione rośliny – o dużej biomase, gwarantują zdecydowanie wyższy plon masy kiszonkowej niż odmiany o budowie kompaktowej. Odmiany dojrzewające później są bardziej plenne, jednak ich wczesność musi być tak dobrana do rejonu uprawy, aby ich zbiór można było przeprowadzić w korzystnych warunkach pogodowych i przy optymalnej dojrzałości fizjologicznej ziarna, gwarantujących zachowanie najlepszych parametrów jakościowych kiszonki. Gene-

ralnie zasada jest następująca – im późniejszy zbiór kukurydzy, tym wyższy plon suchej masy. Optymalna zawartość suchej masy w plonie ogólnym powinna wynosić 32-35%, z czego około połowa powinna pochodzić z ziarna.

Kiszonka z kukurydzy powinna charakteryzować się wysoką koncentracją energii. Energia ta pochodzi z dwóch źródeł: ze skrobi pochodzącej z ziarna oraz z włókna obecnego w łodydze, liściach, osadce oraz liściach okrywowych. W związku z tym najlepsze odmiany kiszonkowe powinny odznaczać się wysokim plonem ziarna i jego udziałem w kiszonce oraz wysoką strawnością włókna.

Zawartość skrobi w masie kiszonkowej waha się pomiędzy 30 a 38% i zależy od terminu zbioru, stosunku suchej masy ziarna do pozostałej części rośliny oraz stresów środowiskowych, które wystę-

powały w trakcie okresu wegetacyjnego.

Włókno to dominujący składnik ściany komórkowej. W jego skład wchodzi celuloza i hemiceluloza, które są trawione przez enzymy drobnoustrojów obecnych w przewodzie pokarmowym przeżuwaczy, oraz lignina, która wykazuje negatywny wpływ na strawność włókna – wiąże ona celulozę z hemicelulozą i nie jest trawiona. Z włóknem jest odwrotnie niż ze skrobią. Im późniejszy zbiór roślin, tym niższa jego strawność. Dlatego też termin zbioru kukurydzy na kiszonce ma tak duże znaczenie. Kukurydzę na kiszonce należy zbierać, gdy zawartość suchej masy w plonie ogólnym wynosi 28-38%, przy czym najbardziej optymalny przedział to 32-35%. Zbyt wczesny termin – zbyt mokra masa, oznacza zbyt małą zawartość skrobi,

niższą efektywność procesu fermentacji i straty składników pokarmowych, czyli generalne obniżenie jakości finalnego produktu. Z kolei rośliny sprzątnięte z pola zbyt późno charakteryzują się twardszym, gorzej strawnym ziarnem, zwiększoną zawartością niestrawnego włókna oraz tendencją do pleśnienia w trakcie procesu fermentacji.

Ponadto ważny jest również efekt stay-green, czyli zdolność do utrzymania „zieloności” wegetatywnych części roślin. Cecha ta umożliwia dłuższą akumulację składników pokarmowych oraz wydłużony okres zbioru i przydatności odmiany do zakiszania. Poszczególne odmiany mogą znacząco różnić się między sobą wydajnością i jakością, dlatego przed podjęciem ostatecznej decyzji warto dobrze przeanalizować ich cechy.

WYBÓR WŁAŚCIWEJ ODMIANY KUKURYDZY DO OKREŚLONEGO KIERUNKU UŻYTKOWANIA JEST JEDNYM Z WAŻNIEJSZYCH CZYNNIKÓW DECYDUJĄCYCH O POWODZENIU UPRAWY.

Z całą pewnością na uwagę zasługują odmiana DKC 3697, która łączy w sobie cechy wysokiej wydajności z jakością. Zapewnia bardzo dobre parametry jakościowe kiszonki: wysoką zawartość skrobi, dobrą strawność włókna i wysoką wydajność mleczną. Warto rozważyć jej wybór pod tegoroczne zasiewy. Anna Rogowska

WE DWOJE

Drodzy Czytelnicy, rubrykę naszą dedykujemy wszystkim poszukującym swojej drugiej połowy wśród osób mieszkających lub chcących zamieszkać na terenach wiejskich.

Jak zamieścić swój anons lub wysłać list? Wystarczy wypełnić i wysłać zamieszczony poniżej kupon, w którym należy napisać hasło ogłaszającego się (np. KAWALER Z MAZUR) i numer rubryki. W tym wydaniu jest to numer 02/2020. Należy też pamiętać, by do listu załączyć znaczek pocztowy za 3,30 zł. Ogłoszenia są bezpłatne, ale muszą być napisane na kuponie zamieszczonym poniżej. Listy związane z naszą rubryką, należy wysłać na adres redakcji: „Gazeta Olsztyńska”, ul. Partyzantów 28, 10-521 Olsztyn, z dopiskiem: We dwoje. W razie pytań zapraszamy do kontaktu telefonicznego pod numerem (89)539-74-82.

♂ *Panowie*

WE DWOJE NR 2/2020

**OD 40 – DO 60 LAT
WYSOKI Z HUMOREM**

Stanu wolnego, wysoki z poczuciem humoru bez nałogów, zadbany z mieszkaniem, zmotoryzowany. Poznam Panią do 55 lat zgodną i bez problemów. Jeżeli dokucza ci samotność – napisz.

KAWALER
Mam 59 lat, jestem niezależny finansowo i mieszkaniowo, zmotoryzowany, wierzący katolik, spokojny, chce poznać Panią w wieku 45-59 lat, która nie szuka przygód. Cel stały związek. Pani może u mnie zamieszkać w Ostródzie.

**POWYŻEJ 60 LAT
SPRAWNY 70+**

Szczupły, aktywny, bez nałogów, uczciwy, pogodny, niezależny pozna niewysoką naturalną i kobięcą panią na zawsze, gospodarną zgodną, która lubi zdrową kuchnię, ruch i książki, rozwiązuje krzyżówki, kocha przyrodę.

ROMANTYCZNY

74/167/65 pogodny, niezależny, bez nałogów i problemów, sprawny i aktywny, majsterka, pozna na stałe naturalną i kobięcą niewysoką miłośniczkę natury, zdrowej kuchni, ruchu i spokojnego życia we dwoje.

ZARADNY WDOWIEC

Pracujący, zadbany, własne M, zmotoryzowany, bez nałogów i zobowiązań. Poznam Panią bez nałogów i zobowiązań. Wiek do 55 lat, nr. Telefonu ułatwi kontakt. Pani z Ostródy lub okolic.

BYDGOSZCZANIN Z OLSZTYNA

72/176/71 wykształcenie średnie, podobno niebrzydki, poznam Panią z Olsztyna z mieszkaniem.

SAMOTNY RENCISTA Z MAZUR

64/170/86 wdowiec bez nałogów i zobowiązań, nie materialista, domator, lubiący podróże, spcerty, naturę i zdrowy tryb życia. W związku ceniący szczerość, uczciwość i wzajemne zaufanie. Cel przyjaźń a może coś więcej.

SENIOR

Starszy emeryt 83 samotny, bez rodziny, bezdzietny, sprawny lubiący przyrodę zdrowe gotowanie, wycieczki. Pozna Panią z okolic Olsztyna z mieszkaniem, bez problemów rodzinnych.

SAMOTNY WDOWIEC

Poszukuje samotnej wdowy do 72 lat, która chce się cieszyć we dwoje, samotne życie zmienić w radość życia. Jestem opiekuńczym i wiernym. Pani może u mnie zamieszkać. Cel stały związek.

SAMOTNY EMERYT

Emeryt bez nałogów i zobowiązań, niepalący. Jeśli szukasz dobrego człowieka, który cię pokocha to napisz do mnie. Cel stały związek. Pani może u mnie zamieszkać.

NIEZALEŻNY

Średniego wzrostu, po 60-tce, niezależny finansowo i mieszkaniowo, zmotoryzowany, pozna Panią w podobnym wieku, wolną z okolic Olsztyna, Ostródy

KAWALER KOŁO OSTRÓDY

Kawaler stanu wolnego, 165cm wzrostu, lubiący sport, przyrodę, spokojny. Poznam Panią, której dokucza samotność z okolic Ostródy.

EMERYT Z ELBLĄGA

70/162/66 wolny bez nałogów i zobowiązań, nie materialista, domator, lubiący podróże, spacerować, naturę i

zdrowy tryb życia. W związku cenię szczerość, uczciwość i wzajemne zaufanie. Poznam miłą Panią z poczuciem humoru. Cel przyjaźń lub stały związek.

ATRAKCYJNY

Mam 64 lata 175/75 wolny, szczupły budowy ciała, zadbany, uczciwy, szczery, niebrzydki, niezależny finansowo i mieszkaniowo, zmotoryzowany. Poznam Panią w podobnym wieku z Olsztyna. Numer telefonu przyspieszy kontakt.

WDOWIEC

Wdowiec lat 60, pozna Panią 55-60 lat, szczupłą. Jestem niezależny finansowo i mieszkaniowo, mobilny 183 wzrostu. Zainteresowania wszechstronne, nie palę, kocham przyrodę.

MILY I SKROMNY

Samotny na emeryturze 74/180/87 niepalący, szczery i miły bez żadnych nałogów, zadbany z mieszkaniem, zmotoryzowany, poznam miłą i skromną Panią samotną niepalącą, wysoką do 70 lat, która zamieszka ze mną. Cel stały związek.

SAMOTNY RENCISTA 60+

Katolik zaprosi do swojego domu i życia samotną lub z dziećmi, wiek, stan cywilny obojętny. Pania uczciwa, bez nałogów, z umiejętnością prowadzenia domu, cierpliwością i pogodą ducha. Jestem inwalidą ale uprawiam działkę i zajmuję się zwierzętami.

DOMATOR

Wdowiec, 67 lat, emeryt, mieszkam w Olsztynie, domator – M4, szczupły, wysoki, życzliwy wobec innych, troskliwy, wyrozumiały i opiekuńczy, pozna Panią miłą o dobrym, czułym sercu i charakterze, szczupłą i pełną ciepła.

♀ *Panie***DO 60 LAT
KASIA**

Mieszkam sama w Olsztynie, jestem szczerą, opiekuńczą, niezależną, 55/165/70, po studiach, poznam pana w wieku 50-60 lat, który nie szuka przygód. Cel stały związek. Napisz warto.

JADWIGA

Jestem wesołą wdową, szczerą, uczciwą, miłą radosną i śmiałą. Pragnę poznać Pana miłego, uczciwego, wesołego, szczerego i kulturalnego oraz z poczuciem humoru. Cel stały związek.

WDOWA

Szczupła blondynka lat 58 z Olsztyna. Spątaniczna i z poczuciem humoru. Nie paląca, lubię przyrodę i długie spacerować.

SZATYNKA

Jestem wdową na emeryturze, mieszkam w Olsztynie, poznam Pana uczciwego z Olsztyna lub bliskich okolic, najlepiej wdowca.

**POWYŻEJ 60 LAT
KULTURALNA**

Milej aparycji, zadbana, własne mieszkanie, z wyższym wykształceniem. Cenię uczciwość, wierność, kulturę osobistą. Poznam Pana z Olsztyna do 67 lat, niepalącego, zmotoryzowanego, poważnie myślącego o wspólnym życiu.

SKROMNA I UGODOWA

Mieszkanka Olsztyna, niezależna, uśmiechnięta, opiekuńcza, pozna samotnego Pana w wieku powyżej 73 lat (niekoniecznie majątnego), który też poszukuje drugiej połowy.

OPIEKUŃCZA

Gospodarna, szczerą, domatorką, niepalącą, pozna Pana w wieku do 78 lat, który pragnie uczucia i szacunku na dalsze lata życia. Mieszkam w Olsztynie, jestem niezależna.

ALFA

Emerytka, niepaląca, lubiąca pieski, pozna Pana szlachetnego

wdowca, wysokiego bez nałogów, eleganckiego, lubiącego zwierzęta, przyrodę, taniec, śpiew. Cel przyjaźń – wzajemna pomoc na stałe.

SKROMNA

Skromna wdowa na emeryturze, mieszkam na wsi, pragnę poznać Pana, któremu dokucza samotność.

KAROLINA

Szczupła, zadbana, spokojna i szczerą 63/164/54. Bez zobowiązań i niezależna. Poznam Pana z Olsztyna 58-63 lat szczerego, odpowiedzialnego z poczuciem humoru. Telefon ułatwi kontakt.

WAGA WDOWA

Jestem wdową niezależną finansowo i mieszkaniowo o dobrym sercu poznam Pana bez nałogów, zmotoryzowanego. Cel przyjaźń a może coś więcej, z poczuciem humoru po 60- tce.

PANI WODNIK

Wodnik, szczupła blondynka, niebrzydka o wszechstronnych zainteresowaniach niezależna finansowo – mieszkaniowo. Poznam Pana bez zobowiązań i nałogów wysokiego niezależnego do lat 60, uczciwego.

SYMPATYCZNA WDOWA

Emerytka, lat 70 średniego wzrostu, niezależna, bez nałogów, uczciwa, inteligentna, poszukuje pana do lat 74 średniego wzrostu o podobnych walorach, lubiącego zdrowy tryb życia, z poczuciem humoru, prawdziwego przyjaciela.

ZETA

Zmotoryzowana, wolna, optymistka „Waga” pozna poważnego optymistę niezależnego finansowo i mieszkaniowo. Odpowiem na poważną ofertę.

SAMOTNA Z OSTRÓDY

62 lata, wolna o dobrym sercu, niezależna finansowo i mieszkaniowo, domatorka, bez nałogów, uczciwa. Poznam Pana samotnego, wdowca, uczciwego, bez nałogów, spokojnego, poważnie myślącego

o życiu, który nie szuka przygód, zmotoryzowanego najlepiej z bliskich okolic.

SKROMNA OLSZTYNIANKA

Opiekuńcza, szczerą, niezależną – pozna Pana bez żadnych nałogów w wieku do 77 lat, który nie chce być samotny.

MARZYCIELKA

Jestem niezależną wdową z Olsztyna, mam wiele zalet i jedno marzenie – pragnę poznać pana w wieku do 78 lat, aby we dwoje radośniej powitać wiosnę i resztę życia.

ENERGICZNA

Zadbana, o miłym wyglądzie, 70-cio latka pozna pana z Olsztyna do 72 lat. Pan rozliczony z przeszłością, zadbany, samotny. Cel to przyjaźń i stały związek.

WRAŻLIWA

Wrażliwa, uczciwa, pogodna i aktywna 60-latką, szczupłą, średniego wzrostu, z wyższym wykształceniem i apetytem na życie, poznam pana 58-65 lat odpowiedzialnego, bez nałogów, energicznego z Elbląga lub okolic.

SYMPATYCZNA I WOLNA

Całkowicie wolna, wzrostśredni, wiek po 60-tce, bez zobowiązań, bez nałogów, niezależna finansowo i mieszkaniowo, nie materialistka, dobre serce, wyglądająca młodo. Cel stały związek. Pan do 70 lat.

STRZELEC

Poznam Pana po 60-tce z Olsztyna, który jest tolerancyjny, odpowiedzialny i kulturalny. Jestem wolna po 60-tce z Olsztyna, konkretna bez skrepowania.

NIEWYSOKA WDOWA

Wdowa, niewysoka po 60 bez nałogów, nie materialistka. Chce poznać pana samotnego i spędzić z nim resztę życia. Poważnie myślącego a nie dla przygody.

MILA AGA

Wolna emerytka lat 63 niska, szczupła z poczuciem humoru, bez zobowiązań oraz niezależna. Poznam Pana cel przyjaźń.

We dwoje

Nr 2/2020

hasło

imię i nazwisko

adres

nr PESEL rok urodzenia

treść zgłoszenia (maksimum 30 słów)

Powyższe dane do wiadomości redakcji własnoręczny podpis

5719otbr-n-M

Polub rolniczeabc na Facebooku

1217otbr-b-P

ROLNICTWO

zwierzęta hodowlane

! F.H.U. skup i transport knurów, maciór, bydła- waga, faktura, tel.721-040-072.

KOKOSZKI OKAZJA, szczepione różnokolorowe, 16-20 tygodniowe-sprzedam z dowozem na miejsce tel.505-919-321

produkty rolne

NML Sprzedam owies- Nowe Miasto Lubawskie, 604-562-972

NML Sprzedam pszenicę bardzo wczesną wyczyszczoną, pszenżyto, jęczmień z pszenicą, 600-403-007

NML Sprzedam pszenicę, żyto, 603-112-913

NML Sprzedam pszenżyto ok. 20 ton 503-925-424

NML Sprzedam sianokiszonkę i rozsię wacz nawozu Motyl, 692-665-098

NML Sprzedam żyto i mieszanek, 56-472-86-85

SPRZEDAM owies, pszenica czyszczona, 604-846-684

SPRZEDAM:ZBOŻA konsumpcyjne Tel.606-505-511

maszyny rolnicze

KUPIĘ RCW-3 PIAST może być do remontu bądź części. 515-510-406

NML Sprzedam agregat uprawowy siewny 3m wraz z siewnikiem pozna 3m, ścieżki mechaniczne star bdb., brony ciągnięte 16 i 7 polowe. 798-236-018

Gdzie nas szukać?

Małgorzata Dargiewicz
Dyrektor projektu
Rolnicze ABC
Tel. (89) 5397473
Kom. 502-499-528
m.dargiewicz@rolniczeabc.pl
www.rolniczeabc.pl
fb: rolniczeabc

Następne wydanie
25 marca 2020

Czy owady reagują na ocieplenie klimatu?

Główną grupę szkodników bez względu na gatunek uprawianej rośliny stanowią owady. Należą one do organizmów zmiennocieplnych, których rozwój zależny jest od temperatury, dlatego też bardzo silnie reagują na jej zmiany.

Każdy gatunek ma określone optimum temperatury, w którym rozwija się najlepiej, oraz tak zwane temperatury progowe, zwane potocznie progami życia, w których ich rozwój jest zahamowany. W temperaturach zbyt niskich lub za wysokich dla danego gatunku liczebność jego populacji przyrasta znacznie wolniej. Dlatego też, obserwowane w ostatnich latach ocieplenie klimatu wpływa również na występowanie szkodników w różnych uprawach. W naszych warunkach klimatycznych, wzrost średniej temperatury dobowej może skutkować wcześniejszym pojawem szkodników, intensywniejszym i dłuższym sumarycznym czasem żerowania, a co z kolei pociąga za sobą większą plodność, a ta może skutkować większą liczbą zasiedlonych roślin. Wyższe temperatury skracają czas wylęgu larw z jaj, czas rozwoju larw oraz okres poczwarkowy, co skutkuje

skróceniem czasu rozwoju pokolenia. Ponadto łagodne zimy, bez okrywy śnieżnej stwarzają doskonałe warunki do przetrwania różnych stadiów rozwojowych wielu gatunków szkodliwych owadów, co może skutkować zwiększeniem ich presji na polach uprawnych już na początku okresu wegetacji.

**W TYM ROKU NA
POCZĄTKU LUTEGO
OBSERWOWANO
AKTYWNE MSZYCE
ZASIEDLAJĄCE RÓŻE,
KTÓRE W NIEKTÓRYCH
REJONACH NASZEGO
KRAJU W OKRESIE ZIMY
POSIADAŁY NADAL
ZIELONE LIŚCIE.**

Pod koniec listopada 2019 roku na rzepaku ozimym żerowała jeszcze mszyca brzoskwinia, której obecność na tej roślinie jest również efektem ocie-

plenia klimatu. Na zbóżach ozimych, a szczególnie pszenicy widoczne są skutki żerowania larw łokasia garbatka. To właśnie z powodu braku niskich tempe-

ratur zimą, skutkujące nie zamarzaniem wierzchnich warstw gleby, wydłuża się aktywność larw zimujących w glebie i wzmacnia ich szkodliwość. Do gatunków takich należą wspomniany wyżej łokas garbatek, chrabaszcz majowy, guniak czerwczyk, sprężyki czy też ogrodnica niszczylika. Niektóre gatunki owadów wytwarzają dodatkowe pokolenia, a czołowe miejsce w tej grupie zajmują mszyce. Pod wpływem ocieplenia klimatu do Polski migruje coraz więcej owadów, które lubią wysokie temperatury, a przykładami mogą być nowe gatunki dla naszej fauny jak biedronka azjatycka czy też modliszka modliszka.

Analiza warunków klimatycznych panujących w okresie tegorocznej zimy oraz średnie temperatury dobowe odnotowywane w ostatnich miesiącach pozwalają na prognozowanie wcześniejszych nalaotów szkodników wiosennych. Szczególnie ważne wydaje się to w uprawach rzepaku ozimego. Spóźnione zabiegi zwalczające chowaczę lodygową i później szkodniki łuszczykowe może skutkować bardzo dużymi stratami w plonie. Pamiętajmy, nalatujące na

plantacje rzepaku postaci dorosłe chowaczę nie wyrządzają większych szkód gospodarczych. Głównymi sprawcami strat są ich larwy, dlatego nie można dopuścić do złożenia jaj przez samice. Tegoroczne warunki klimatyczne mogą także wymusić wcześniejsze zabiegi na słodyska rzepakowego. Gatunek ten zapewne również może pojawić się wcześniej niż w poprzednich latach. Dlatego też w tym roku szczególnie ważny jest wcześniejszy monitoring szkodników w plantacjach rzepaku ozimego. Podobną sytuację możemy obserwować na plantacjach zbóż ozimych. Możemy spodziewać się również wcześniejszych wylotów motyli, których larwy są groźnymi szkodnikami różnych roślin np. tatniś krzyżowiaczek, bielinki, owocówka jabłkowca, owocówka śliwowca itp. Ocieplenie klimatu może wymuszać również zmiany związane z agrotechniką np. zmiany terminów siewu, wprowadzenie nowych odmian itp.

Prof. dr hab. Bożena Kordan
Uniwersytet Warmińsko-Mazurski
w Olsztynie Wydział Kształtowania Środowiska i Rolnictwa Katedra Entomologii, Fitopatologii i Diagnostyki Molekularnej

Przynajmniej połowa Polski teraz powinna być pokryta śniegiem

Od 21 lutego rolnicy mogą wnioskować w Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa o dofinansowanie inwestycji w obszarze nawadniania. Mogą to być m.in. budowa studni i zbiorników oraz zakup maszyn i urządzeń do poboru, magazynowania, uzdatniania, odzyskiwania lub rozprowadzania wody, instalacji nawadniających i systemów do sterowania nawadnianiem.

Od co najmniej siedmiu lat zimą występują znikome opady śniegu, co pogłębia problem suszy. Obecna zima jest trzecią z rzędu, w której śniegu nie ma prawie w ogóle, a prognozy synoptyków pokazują, że nie należy się go spodziewać również w najbliższych tygodniach.

Długotrwały brak opadów oznacza gorszy bilans wodny i słabe nawodnienie gleby, które w tej chwili wynosi poniżej 40 proc., a w niektórych regionach Polski nawet poniżej 35 proc. – Jeżeli opadów nie będzie, to wiosną wystąpi susza – prognozuje Sergiusz Kieruzel z PGW Wody Polskie. To może oznaczać kolejny rok problemów dla rolników.

– Do pierwszej klasy szkoły podstawowej pójdzie w tym roku pokolenie dzieci, które, jeżeli mieszkają w centralnej lub północnej Polsce i nie wyjeżdżały w góry, nie umieją ulepić bałwana. To pokazuje skalę zjawiska, jakim są ciepłe i bezśnieżne zimy. One się wcześniej zdarzały w Polsce, to nie jest żadna nowość, ale rzeczywiście ostatnio to zjawi-

sko jest zintensyfikowane. Długoterminowe prognozy pokazują, że śniegu nie należy się spodziewać – mówi Sergiusz Kieruzel.

Przynajmniej połowa Polski o tej porze roku powinna być już pokryta śniegiem. Zimowe opady zasilają glebę oraz potoki i rzeki, jednak zarówno w ubiegłym, jak i w tym roku są one bardzo skąpe.

– Ciepłe zimy to przede wszystkim bezśnieżne zimy. I to jest podstawowy problem dla zapewnienia dobrego bilansu wodnego dla gleby i poziomu wody w rzekach – mówi Sergiusz Kieruzel. – Trzeci rok z rzędu zima jest właściwie całkiem bezśnieżna, natomiast od co najmniej siedmiu lat mamy zimą bardzo niewielkie opady śniegu, co pogłębia problem suszy.

Susza występuje w kilku typach: atmosferyczna, rolnicza, hydrologiczna (dotyczy wód powierzchniowych) i hydrogeologiczna (dotyczy wód podziemnych). W ubiegłym roku w Polsce szczególnie dotkliwa była susza rolnicza, która dotknęła ponad 200 tys. gospodarstw rolnych i przełożyła się na spadek plonów. Także najnowsze dane PGW Wody Polskie za styczeń br. wskazują na niską wilgotność gleby – poniżej 40 proc., a miejscami nawet poniżej 35 proc.

Obecnie na obszarze Kujaw, województwa zachodniopomorskiego – poprzez województwo pomorskie, wielkopolskie oraz na polowie obszaru regionu łódzkiego, jak również warmińsko-mazurskiego – dane wskazują na bardzo

intensywną suszę atmosferyczną i rolniczą. To oznacza, że rolnicy mogą mieć problemy również nadchodzącej wiosny.

– W glebie jest po prostu za mało wilgoci i występuje problem z wegetacją roślin. I to nam niestety grozi w tym roku – mówi Sergiusz Kieruzel. – Ciepłe zimy mogą się przekładać również na to, że wcześniej rozpocznie się wegetacja roślin i gdy wtedy przyjdzie nawet niewielki przymrozek, to będzie problem z rozpoczęciem dobrej wegetacji.

Jak podkreśla, najgorzej sytuacja wygląda w paśmie województw Polski centralnej. Nieco lepiej jest w regionach nadmorskich, a najlepiej w górach, gdzie średnia roczna opadów prawie zawsze jest niemal dwu-

krotnie wyższa niż w innych regionach kraju.

– Z wodą nie ma żartów i trzeba przygotowywać się na różne scenariusze. Synoptycy przewidują, że w ciągu najbliższych tygodni niestety nie należy spodziewać się opadów śniegu, które zapewniłyby dobry bilans wodny. W ubiegłym roku mieliśmy bardzo długi okres bez śniegu, a później to, co powinno napadać przez dwa miesiące, spadło przez dwa dni i w efekcie na przełomie maja i czerwca mieliśmy podtopienia. Deszcze nawalne spowodowały, że woda bardzo szybko spłynęła do rzek, później do Wisły i uciekła do Bałtyku, zamiast zostać w glebie i nawilżyć rośliny – mówi dyrektor w PGW Wody Polskie.

opr. bar, inf. newseria.pl

Technologia uprawy kukurydzy w warunkach suszy

Ostatnie dwa lata charakteryzowały się rekordowo wysoką temperaturą powietrza oraz znacznym niedoborem opadów atmosferycznych. Susza mocno dała się we znaki rolnikom w wielu regionach Polski, za wyjątkiem wschodniej i południowo-wschodniej części kraju. Najbardziej w tych warunkach ucierpiały uprawy jare, a wśród nich kukurydza. Nie mamy właściwie wpływu na przebieg warunków pogodowych. Możemy jednak tak dostosować technologie uprawy, aby zminimalizować negatywne skutki stresu suszy.

Istotą problemu suszy jest niska dostępność lub brak wody w glebie dla roślin. Jak wiadomo, różne typy gleb posiadają różne zdolności jej akumulacji. Najniższą pojemność wodną posiadają gleby lekkie i te jako pierwsze „odczują” stres suszy, a najwyższą gleby ciężkie, które posiadają większe właściwości buforowe. Jest to bezpośrednio związane z zawartością w nich części spławialnych, które łącznie z próchnicą tworzą kompleks sorpcyjny gleby i decydują o ilości akumulowanej wody.

Bardzo ważne jest również ograniczenie w miarę możliwości liczby oraz intensywności wykonywanych zabiegów uprawowych, mające na celu zmniejszenie stopnia rozpylenia gleby oraz parowania. Należy na przykład unikać przesuszającej glebę orki wiosennej na rzecz orki zimowej i stosować odpowiednio skonfigurowane agregaty uprawowe. Stosowanie różnego rodzaju uproszczeń uprawowych również pomaga ograniczyć straty wody w glebie. Z drugiej jednak strony kukurydza posiada wiązkowy system korzeniowy sięgający do 2 m w głąb gleby i pobiera znaczne ilości wody z jej głębszych warstw. Dlatego ważne jest także, aby gleba pod uprawę kukurydzy była możliwie głęboko spulchniona tak, aby umożliwić korzeniom roślin lepszą penetrację gleby i dostęp do wody. Istotne jest także dobrze zbilansowane nawożenie mineralne, szczególnie potasowe. Nie bez znaczenia jest również skuteczne zwalczanie chwastów, które konkurują z roślinami kukurydzy o światło, wodę i składniki pokarmowe, przez co wpływają na ich słabsze ukorzenienie się, czyli zwiększenie wrażliwości na warunki suszowe. Należy także unikać stosowania herbicydów w warunkach stresowych dla roślin, aby nie powodować efektu fitotoksyczności i jeszcze bardziej nie osłabić roślin.

Fot. Wojciech Prokop

W Polsce z dotkliwymi w skutkach suszami mamy do czynienia najczęściej w okresie letnim, czyli w krytycznej dla kukurydzy fazie kwitnienia i zawiązywania kolb. W roku 2018 największe niedobory opadów atmosferycznych odnotowano w maju i czerwcu oraz w sierpniu i wrześniu, natomiast w roku 2019 – w czerwcu, lipcu i sierpniu. Niedoborom tym towarzyszyły wyższe niż zazwyczaj temperatury powietrza, które jeszcze bardziej potęgowały poziom stresu dla roślin. Jednym ze sposobów przeciwdziałania temu niekorzystnemu zjawisku jest uprawa odmian wcześniejszych, które wcześniej kwitną i dzięki temu mają większą szansę na przejście tego etapu, charakteryzującego się zwiększonym zapotrzebowaniem na wodę, przed nadejściem suszy. Należy jednak pamiętać, iż upra-

wa odmian wcześniejszych zwykle wiąże się z faktem niższego plonowania w stosunku do odmian późniejszych.

MOŻNA RÓWNIEŻ ZDECYDOWAĆ SIĘ NA UPRAWĘ SPECJALNIE WYSELEKCYJONOWANYCH MIESZAŃCÓW KUKURYDZY, KTÓRE WSKUTEK INTENSYWNYCH PRAC HODOWLANYCH NABYŁY CECHY WARUNKUJĄCE PODWYŻSZONĄ TOLERANCJĘ NA WYSOKIE TEMPERATURY I OKRESOWE NIEDOBORY WODY W GLEBIE.

Są one oznaczone symbolem HD („Heat and Drought”). Charakteryzują się bardzo wysokim potencjałem i znakomitą stabilnością plonowania w każdych warunkach uprawowych. Te wyjątkowe właściwości wynikają między innymi z bardzo dobrej synchronizacji kwitnienia, polegającej na rozwoju w pierwszej kolejności kolb, które mogą „począkać” na pyłek i muszą być dojrzałe w momencie uwolnienia go przez wiechę. Jest to bardzo ważne szczególnie w przypadku wystąpienia warunków stresowych w czasie zapylenia, ponieważ zwiększa szansę na całkowite zapylenie kolb i wykształcenie większej ilości ziaren. Kolejnym czynnikiem jest bardzo dobrze rozwinięty system korzeniowy oraz mocne łodygi. Zwiększona ilość włosków korzeniowych

w stosunku do odmian standardowych zapewnia roślinie lepsze i skuteczniejsze wchłanianie wody i składników pokarmowych. Natomiast skrócenie wysokości łodyg odmian przeznaczonych do uprawy na ziarno przyczynia się do ograniczenia zużycia wody i składników pokarmowych przez łodygę oraz do zwiększenia ich dostępności dla kolb i wykształcających się ziaren. Cechy te zapewniają lepsze zaopatrzenie w substancje odżywcze i zwiększają potencjał plonowania. Ostatnim elementem warunkującym bardzo dobrą tolerancję na warunki suszowe jest wysoka aktywność fotosyntezy. Zależy ona między innymi od ułożenia liści w stosunku do łodygi. Najbardziej korzystne jest gdy kąt ten wynosi od 30 do 60°, a światło słoneczne pada na liście pod kątem prostym. Dzięki temu większość liści pochłania maksymalną ilość energii świetlnej niezależnie od pozycji słońca w ciągu dnia. Wówczas proces asymilacji związków organicznych przebiega bardzo wydajnie, co ma bezpośredni wpływ na wysokość uzyskiwanych plonów. Przykładem odmiany o podwyższonej tolerancji na wysokie temperatury i okresowe niedobory wody w glebie jest średniopóźny mieszaniec DKC 3939 (FAO 270-280). Jest to odmiana o ziarnie typu dent polecana do uprawy na terenie Polski centralnej i południowej. Oprócz bardzo wysokiego i stabilnego poziomu plonowania, charakteryzuje się również dobrym wigorem wiosennym i tolerancją na niskie temperatury, wyleganie oraz fuzarium kolb.

Pomimo braku bezpośredniego wpływu na przebieg warunków pogodowych i występowanie warunków suszowych, możemy podjąć szereg działań z zakresu technologii uprawy, które przyczyniają się do zmniejszenia dotkliwych skutków stresu suszy dla roślin.

Marcin Liszewski

O ILE SKŁAD GRANULOMETRYCZNY GLEBY WŁAŚCIWIE NIE ULEGA ZMIANIE, O TYLE ZAWARTOŚĆ PRÓCHNICY MOŻNA W DŁUŻSZEJ PERSPEKTYWIE CZASOWEJ ZMIENIĆ. CHODZI TUTAJ PRZED E WSZYSTKIM O STOSOWANIE NAWOŻENIA ORGANICZNEGO, PRZYORYWANIE NAWOZÓW ZIELONYCH ORAZ ROZSĄDNE GOSPODAROWANIE RESZTKAMI POŻNIWNYMI.